

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloja vsak dan zvečer izvezmili nedolgo in prazniko.

Inserati veljajo: peterostopna petlet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Državni zbor.

Dunaj, 30. maja.

Zbornica se je danes pečala s predlogo o podaljšanju poslovniskega provizorija za eno in pol leta, t. j. do konca 1914. To je že četrti provizorij, ki si ga zbornica za svoje poslovanje predpisuje in bolj kakor kako drugo, dokazuje baš to dejstvo, kako malo samozavesti ima avstrijski parlament. Da ni mogoče ustvariti definitivnega poslovnega reda pa je seveda v odlični meri tudi krivda vlade, ki bi sicer rada za večne čase onemogočila obstrukcijo in otežila opozicijo, ki pa se dosledno upira vsem določbam, katere bi natančneje precizirale pravice parlamenta napram njej. Posl. Rybař, ki se je med drugimi govorniki oglašil k debati, je nekatere glavne postavke demokratičnega pravega parlamentarizma jako srečno preciziral.

Odkrito se je lotil posebno enega vprašanja, ki je pravcato ustavno vprašanje, kakor čudno se to tudi glasi: namreč vprašanje dijet. Danes ima vsak poslanec v dobi zasedanja 20 K dnevno dijet. V parlamentu demokratičnega volilnega prava se nahaja naravno dovolj poslancev, ki so na dijetu v odlični meri navezani, ker jih politična zaposlenost odvrta od druge delavnosti ter jim krajša privatni zaslužek. Mnogi poslanci imajo zato velik interes na tem, da parlament zaseda, ozir. da se ne odgodi ali pa sesija zaključí. Tako se večjeje materialni interesi s političnim delovanjem in vlada zlorablja ta položaj na veliko škodo parlamentarizma. Grožnja z zaključenjem zasedanja in obustavljenjem dijet je postala najnevarnejše presiljivo sredstvo, s katerim se ministrstva izvlačejo iz neprijetnih situacij. Parlament postaja na ta način marioneta vlade, in povrh izgublja v javnosti ves svoj ugled in veljavo.

To rakrano avstrijskega parlamentarizma je mogoče izceliti na ta način, da se vladi odvzame ingerenca na višino prejemkov, ki pripadejo poslancem — ako se torej dijete pavšalirajo ter uzakoni poslancem

letna, ozir. mesečna plača. Potrebo take ureditve tega materialnega vprašanja zagovarjajo baš oni, ki sicer od dijet nikakor niso odvisni. Posanec Rybař je formuliral še tudi nekatere druge nujne reformne zahteve: preureditev določb o nujnih predlogih in pa interpelacijskega prava. Pravilno je dr. Rybař poudarjal, da se moramo Slovenci zavzemati za vsako poslovnisko reformo, ki pomenja ojačenje parlamentarizma. Parlament je malim narodom v Avstriji skoraj edina tribuna, raz katero morejo proglašati svoje želje, pritožbe in zahteve.

Poslovniška predloga je bila izročena poslovniskemu odseku. Trdi se, da jo bo ta znatno spopolnil in ji predvsem pridoval nekatere nujne določbe, katere hoče prevzeti iz osnutka v poslovniskem definitivu. Ventilira se tudi vprašanje o preureditvi budgetne dobe. Pri nas se računa budgetno leto od 1. januarja do 31. decembra.

Z budgetno tehničnih in državnopravnih ozirov zagovarjajo odlični parlamentarci predlog, da se uredi budgetno leto od 1. julija do 31. junija.

Zbornica je stala danes pod vtiškom strašnih vesti, ki so se raznesle o spijonaži aferi polkovnika Redla in katere so informirani krogi skoraj v polnem obsegu potrdili. Ako bi se bila Avstrija v komaj končani krizi zapletla v vojsko, bi bila morda zagazila v najstrašnejšo katastrofo. Kajti polkovnik Redl in z njim drugi špijoni-častniki so izdali Rusiji vse naše mobilizacijske in strateške načrte; rusko armadno vodstvo je vedelo, kam in kje bodo v slučaju vojske postavljene naše čete, po katerem načrtu bodo postopale! Kaj to pomeni, je vsakomur jasno. Toda katastrofi nismo ušli le tokrat. Že za časa aneksijske krize je bil izdal polkovnik Redl Rusiji vse taktične naše, pa tudi nemške strateške načrte.

Redl ima sokrivce. Več častnikov bo še aretiranih in kakor se z vso gotovostjo zatruje se nahajajo med njimi odlične osebnosti.

Pred nami se odpira prepad . . . Tem nerazumljivejši in obsojanja vrednejši pa je, da so vojaški krogi pripustili, da naravnost pripomogli, da se je mogel Redl odtegniti sodnikom ter tako morda onemogočiti popolno razjasnjenje velikanskega zločina, v katerega ni bil zapleten le on, pri katerem je imel sokrivce.

Posl. Breiter je podal danes tozadevno interpelacijo in posl. Wasilk je v obliki vprašanja na predsednika opozoril vlado na dolžnost, da poda parlamentu in vsej vznemirjeni avstrijski javnosti natančna in brezobzirna pojasnila.

Korupcija smrdi do neba.

Deželni odbor je v eni svojih zadnjih sej imenoval dr. Dolšaka, definitivnim zdravstvenim tajnikom dežele s prejemki IV. plačilnega razreda. Dr. Dolšak je tedaj v VII. činovnem razredu državnih uradnikov, ali »oberstenleutnant«, dobiva takoj na leto 4800 K plače in 1127 K aktivitetne doklade, torej približno 6000 K na leto. V desetih letih dobi dve petletnici po 600 K, tretjo višjo plačo po nadaljnjih 3 letih, tako, da bo dobival dr. Dolšak v trinaestih letih 6400 K plače in 1127 aktivitetne doklade = 7527 K. Gotovo ga pomaknejo potem še v III. plač. razred s končno plačo 8800 K in 1288 K aktivitetne doklade, in vse to brez vsake prejšnje deželne službe in brez vsakega posebnega strokovnega znanja. Dr. Dolšak ima nekaj mesecev špitalske prakse v Novem mestu in pa svojo diplomu, drugega nič. Kaj bi porekli juristi, če bi ministrstvo absolviranega jurista s tremi državnimi izpitmi, brez vsake nadaljnjše prakse in strokovne izobrazbe postavilo za deželno sodnega svetnika? Ali se ne bi vse juridične korporacije, kakor en moč dvignile? Kaj poretu k temu zastopniki drugih strok? Primarije deželne bolnice je deželni zbor vrstil na 3 stopnjo VI. plačilnega razreda, to je, dobivajo 3200 K letne plače in šest petletnic po 200 K. Milostno se jim je dovolila aktivitetna doklada V. plač. raz. po 966 K. Uvrščeni so primariji v IX. činovni razred dr-

žavnih uradnikov, kakor deželni sodnijski adjunkti ali pa pri vojaki »Regimentsarzt« II. razreda. In vendar — kaka velikanska razlika, med študijami sedanjega deželnega zdravstvenega tajnika dr. Dolšaka in pa med primariji! Koliko trudapolnega odgovornega dela ima primarij! Noč in dan na razpolago s svojim težko pridobljenim strokovnim znanjem, za katero mora žrtvovati najmanj direktno 1000 K na leto, da je izpopolnjuje gotovo ne v nemalo korist dežele. Saj vendar koristi v prvi vrsti zdravju prebivalstva in mlademu zdravniškemu naraščanju! Vsega tega novemu zdravstvenemu tajniku dežele ni treba. Napreduje v plači v primeri s primariji sijajno, tako da take plače, kakor jo bo dobil ta zdravstveni tajnik po 13. službenih letih 7527 K, ne dobi primarij nikdar, če bi tudi služil vseh 35 let; kajti po preteku 35 let bi dobil deželni primarij z vsemi strokovnimi svojimi študijami 5366 K. Ali ni to mučna perspektiva za prihodnost, za starostno preskrbovanje? Naj se ne govori o privatni praksi primarijev. Sramotno zadosti za deželo, da ne plača enako delo svojih uradnikov in si morajo deželni primariji, če hočejo sploh eksistirati, s privatno prakso služiti svojo eksistenco. Deželni zdravstveni tajnik tudi lahko izvršuje privatno prakso, a njemu je ne bode treba v tej meri kakor primarijem, ker je za vse slučaje preskrbljen. Na drugi strani pa bi moral deželni odbor, če že ustanovi tako mesto, zahtevati vsaj zato potrebno kvalifikacijo. Državni zdravnik te vrste je že mnogoletni uradnik, ima fizikadni izpit in vsled večletne uradniške službe tudi potrebno kvalifikacijo. Če je namen novega zdravstvenega tajnika, nadzirati tudi okrožne zdravnike, bi se naj zahtevala od njega vsaj dveletna špitalska praksa, kakor od okrožnih zdravnikov. Ta zdravstveni tajnik naj imponira? Razmere se seveda ne bodo spremenile, ker naša strokovna organizacija društva zdravnikov na Kranjskem spi spanje pravičnega, kadar bi bilo treba energično nastopiti. Boji se zamere, in odtod vsa naša mizerija, ki ima sličnost le še v nižjeavstrijs-

skem deželnem odboru. Na tako nizko stališče se vendar ne sme postaviti zdravniški ugled!

Ni bila zadostna klofuta zdravniškemu stanu, da se je dr. Robidi naljubo, ker je postal klerikalec, ustanovilo mesto primarija majhne hiralnice v deželni bolnišnici s plačo 4166 K na leto, kjer nima popolnoma nobenega opravila. Vse njegovo delo obstoji v tem, da gre enkrat na dan te »bebe« pogledat, kar traja vse skupaj pet minut in da gre zopet domov. To delo bi lahko opravljal vsak sekundarij bolnišnice, za majhno nagrado, ker bi bilo treba k večjemu dvakrat na teden pogledati te neozdravljive »bebe«. V slučaju kakke potrebe je pa ipak inšpekcijski zdravnik tu. Ali ni to sinekura? Poleg tega ima pa ta primarij še bolniško blagajno. Nekemu drugemu primariju je deželni odbor prepovedal v dekretu službo blagajniškega zdravnika, češ, ta služba se ne strinja s primarijatom. Taka je klerikalna mera. Koliko koristnega bi se naredilo z denarjem 10.000 K na leto, ki ga dobivata ta dva protežiranca dr. Dolšak in dr. Robida popolnoma po nepotrebnem. Če bi se dalo revnim učiteljem z rodbino po 200 K na leto, bi bilo pomagano 50 rodbinam! V sedanjih razmerah, ko so vse deželne finance v tako žalostnem stanju, se ne smejo tisočaki okoli metati. Davkoplačevalci pa naj preiščujejo, ali bi ne bilo koristno poklicati te razpisavalce deželnega premoženja na odgovor in z njimi obračunati. Snovi je dovolj. G. Theimerjeva je pričela. Kamen je v teku. Enkrat mora vendar te korupcije biti konec.

Beseda o dr. Kreku.

G. Kamila Theimerjeva na Dunaju je našemu uredništvu poslala naslednje pismo:

Slavno uredništvo!

Dovolite mi, da z ozirom na vašo notico »Vitez žalostne postave« v »Slov. Narodu« z dne 20. t. m. še enkrat izpregovorim o svoji »umobolnosti« in o takozvanih grozljivih pismih, ki da sem jih pisala. Po pravici se čudite, kako je mogel dr. Krek do-

prvi udarci kladiva, je šinil pokoncu in se zgrabil za senca.

Takoj se je zopet pomiril. Ko je v cerkvi zazvonilo, so vzdignili mladenci rakeve, in pogreb se je začel pomikati od hiše. Pred odhodom je stopila k Jelandru njegova sestra in mu naročala, naj ostane doma in popravi po hiši.

Dan je bil lep, nebo posejano z belimi, tenkimi oblaki, ki so se svetili kot sneg. Sonce je še pilo jutranjo roso, in vročine ni bilo. Pogrebi so se vili po cesti, bila je dolga vrsta črnih romarjev, in zvonovi so peli.

Jama še ni bila zasuta, a že se je teta Osojinci in njeni hčeri mudilo s pokopališča. »Nekaj me je vleklo,« je pravila kasneje, »in mi reklo, naj grem hitro domov.« Šli sta nemudoma in bili samo nekoliko po osmi uri že na Jelandrovini. Stopili sta v hišo, in od osupljenja jima je zastala sapa.

Jelander je ležal na mrtvaškem odru, s prtom zagnjen do vratu, in križ je držal med prsti. Glava mu je slonela na visokem vzglavju; ženski sta ostrmeli in se prestrašili, strop se je zamajal nad njima, zagugala se je vsa hiša.

»Zakaj pa ležiš tam?«

Vzdignil je glavo in zablodil z očmi naokoli:

»Jaz sem umrl. Pokropite me in rakev mi pomerite, da ne bo prekratka.«

Jelander je znorel.

J. Kos.

LISTEK.

Jelander.

Zgodilo se je, da je umrl kmetu Jelandru sin, ki je bil edinec. Še pred tremi dnevi je bil zal in krepak fant, ali oče je bil čudna, gorenjska grča. Sin se mu ni smilil, in ga je z grda gonil na težko delo, ki je mahoma vrglo in ubilo zdravega mladčnika. Nekateri so rekli, da se je prenapel, in mu je počila žila, drugi, da se je vrezal pri košnji z ostro brušeno kosom, tako, da je legel na mrtvaški oder. Vsi pa so bili edini v tem, da je oče kriv njegove smrti.

Peč je bila zakurjena, in zunaj je bilo poletje, sveči ob mrliču sta bili ugasnjeni, in samo zakajena smrdljivka je brlela na stolu. Pri mrliču ni bilo drugega razen babe Tuljaške, ki je prebila noč v izbi. Zjutraj na vse zgodaj je prišel oče Jelander k mrtvemu sinu. Bil je bled in silno postaran. Ta dneva, odkar je umrl sin, sta ga sklonila in mu pobelila lase. Z rokami se je prijemal za brado in si brisal oči, ki so čudno vodene strmele izpod zmršenih obrvi.

»Tako, tako, no, seveda sem ga jaz! Saj mi je sveti Andrej povedal. Ali ni plesal k Polono?« Oha, ne pleši s Polono,« sem mu dejal. »Oha, ne pleši: rajsasa, ampak tako-le: Hop-

sasa, hopsasa!« Ko je Tuljaška zaslislala korake in zagledala Jelandra, ki je priplesal v sobo, se je takoj zdramila in zlezla pokoncu. Sedla se je za mizo v dve gubi in mežikala s sivimi očmi nevoljno proti Jelandru. Stopil je k njej, a baba je povsila oči in zamrmrala nekaj v brado.

»Zdaj greš lahko v bajto, če si se nalezala. Kozi je dolgčas po tebi.«

Hudo ga je pogledala in premikala čeljusti, potem se je počasi pobrala s klopi ter šla skozi duri.

Jelander se je obrnil k sinu.

»Sedaj sva sama, France, ali si mi v resnici zameril in mi ne moreš odpustiti?« Z rokami si je zakril oči, in začelo se mu je tresti vse telo.

»Kaj mi tako ostro očitaš, France?«

Ni bilo odgovora, le oko, ki se ni zaprlo ob smrti, je sijalo in očitalo.

Čez dan je bilo zmeraj polno ljudi, ki so hodili kropit. Okoli peči so sedeli trije berači. Bili so na kosilu in so potem molili z zategnjenimi, mrmrajočimi glasovi žalostni del rožnega venca. Vzdihovali so, vsak čas gledali na duri in čakali, da jim kdo prinese ubogajme za molitev. V nasprotnem kotu so se zbirali otroci in se začeli suvati med seboj, ko jim je bilo dolgčas. Za mizo je zopet sedela Tuljaška in se dobro počutila, zakaj že dolgo ni imela tako lepega mrliča.

Dan je teklen počasi in enakomerno, dišalo je neprijetno, in dekla je zažigala brinje, da pokadi hišo. Jelandra ni bilo opoldne domov, le proti večeru so ga opazili zunaj pri oknu. Strmel je izgubljenih, zmešanih oči v izbo, ko pa je zagledal ljudi, je se skril za zidom. Ko je odzvonilo Marijo, je Tuljaška utrnula smrdljivo in prižgala sveči, popravila je prt in prilila blagoslovljene vode v leseni krožnik.

Začeli so prihajati večerni gostovalci, prišla so dekleta in prinela s seboj bršljana, pušpana in rož, da spleto venec. Prihajali so France-tovi tovariši, da povasujejo zadnjo noč z molječim prijateljem. Kmalu se je izba napolnila, vse klopi so bile zasedene, in celo izza peči so gledale otroške glave. Ko so odmolili vse tri dele rožnega venca, so začeli govoriti o rajniku. Hvalili so ga in obžalovali njegovo naglo smrt.

Pravili so si dogodbje o strahovih. Stara predica je povedala tisto o Torkliji, ki je prišla na kvatno noč prest na njen kolovrat in ji strgala vso prejo. Stara Meskulja je razkladala s skrivnostnim glasom o bogatem mlinarju, ki je imel dve meri in je ljudem, ki so mu vozili v mlin, vsako pot vzel preveč moke. Po smrti pa so ga vozili črni konji nazaj, ki so bile same hudobe.

Moški so kadili, vstajali zaporedoma in hodili k mizi, kjer je stala zelenka žganja.

Dekleta so pletle venec. In ko

pustiti, da je njegov list na tako grd način napadel in z blatom obmetal damo, pri čiji mizi je dr. Krek pol drugo leto vsak teden enkrat sedel. Odgovarjajo na to, da če bi bilo mogoče še huje napadati, bi imel dr. Krek še več vzrokov ne predstavljati za histerično in umobolno, kakor celo dr. Šusteršič. Kakor sem že zadnjič tu omenila, se je dr. Krek v zahvalo za njemu vsikdar posvedočevano prijateljstvo in gostoljubnost v moji hiši, ne samo napram meni na najgrji način obnašal, nego je tudi izbral mojo osebo v to, da je svojemu tovarišu Povšetu storil stvari, ki jih vsaj v krogih, v katerih sem jaz rojena in vzgojena, smatrajo za najhujše žalitve, ki jih more mož mozu storiti.

Jaz sem pripomogla k tem žalitvam kolikor toliko, ker sem takrat smatrala Kreka za poštenjaka in sem njegovim besedam brezpogojno verjela. Čim sem pa prišla do spoznanja, da je Krek mojo dobro vero zlorabil, mi je bila častna dolžnost ne le napram sebi sami, nego zlasti še napram Povšetu, temu izvojevati primerno zadoščenje. Da je Povše v tem slučaju ravno tako mislil, kakor jaz, izhaja že iz dejstva, da je Krek takoj (28. marca) pisal pismo, v katerem ni samo zahteval pojasnila, nego tudi prošil za razgovor v moji navzočnosti. Krek pa ni odgovoril ne na moje, ne na Povšeto pismo, nego se je s hitrim odpotovanjem neznan kam umaknil vsem nadaljnjim rekriminacijam. Ker smo sodili, da se vrne o priliki obnega zboru »Zadružne zveze« dne 2. aprila, smo dotlej čakali, in ko sem se prepričala, da je prišel in se zopet mudi v Ljubljani, sem mu po gospodu ravnatelju c. kr. kmetijske družbe, cesarskem svetniku Gustavu Pircu poslala novo pismo. Namesto vsakega odgovora je Krek to pismo neprečitano raztrgal in je vrgel gospodu Pircu pred noge, rekoč, da se ne pusti na tak način od mene preganjati in da je že svoje tovariše pred menoj svaril. Kako pa je zavedal, da nima prav, kaže njegova nadaljnja izjava napram Pircu, da odloži vse svoje mandate, če se to želi. Tega nisva želela ne Povše, ne jaz, nasprotno, tudi v najinjem interesu je bilo, da se prepreči, če količkaj mogoče, vsak javen škandal, pač pa sem vsled tega novega razlajenja toliko odločnejše vztrajala pri zahtevi po zadoščenju. Krek se je zopet z naglim begom umaknil vsakemu nastopu proti njemu in to pot se je tako dobro skrila, da ga vzlic skrbnemu poizvedovanju štiri tedne ni bilo izslediti. Po navetu ces. svetnika Pirca sem se takrat obrnila do dr. Lampeta ter mu pojasnila vso stvar. Dr. Lampe je bil navidezno tako ogorčen, kakor jaz, in je obljubil vplivati na dr. Kreka v tem smislu, da bo postopal kot pošten človek. Obenem sem postavila Kreka in Lampeta pred alternativo: ali pismeno častno izjavo zame in obvezno pismeno obljubo, da postane Povše naslednik Šusteršičev kot deželni glavar in to ne glede na mojo osebo, če sem živa ali mrtva, če ga poročim ali ne — ali pa izidejo v slovenskem jeziku pisma, ki jih je Krek meni pisal. Postaviti zadnjo zahtevo glede glavarstva in na vsak način pri njej vztrajati, sem bila toliko bolj opravičena, ker mi je Krek že pred meseci izjavil, da postavi o priliki novih volitev Šusteršiča pred izbiro, naj odloži ali deželno glavarstvo ali državnozborni mandat, ker ga hoče na vsak način iz dežele spraviti, in da je v tem slučaju njegov kandidat Povše, kar sem jaz le-temu s Krekovim privoljenjem povedala. Vedela sem seveda, da stoji tudi Lampe na tem stališču. Zavedala sem se, da sem izrekla grožnjo, toda spričo dotedanjega Krekovega postopanja sem morala biti prepričana, da dosežem samo na ta način zadoščenje, do katerega sva imela, Povše in jaz, ne samo popolno pravico, nego sem jaz bila moralno dolžna jo zahtevati. Ker absolutno ni bilo dobiti nobenega odgovora, sem to grožnjo opetovano pismeno ponovila. Naposled, koncem meseca aprila, se je posrečilo dr. Lampetu, ko je bil na vse vetrove razposlal kakih dvesto brzojavk in pisem, iztakniti Kreka v kdo ve kakih zapuščenih gorenjskih vasi in baje od njega dobiti obljubo, da se naslednji teden, pred začetkom državnozbornega zasedanja, s Povšetom in z menoj na Dunaju pogovori. Tako je vsaj dr. Lampe povedal Povšetu in ta je to povedal meni. Omeniti moram takoj tu, da se je Povše obrnil tudi na škofijsko pisarno v Ljubljani, toda čisto brez uspeha. Ker sem imela itak na Dunaju opravka, odpotovala sem 30. aprila tja. Z v prvih dneh sem dobila od Povšeta pismo, da je še vedno brez vsakega obvestila od Kreka in Lampeta in da sklepa, da pride Krek šele ob začetku državnozbornega zasedanja na Dunaj. Odkriti povedano, nisem jaz niti trenutek kaj drugega

pričakovala in se nisem čisto nič čudila. Jaz sem bila med tem — ponavljam izrečno, še enkrat, da proti volji Povšeta — začela časopisni boj proti Šusteršiču. Pri tem sem imela dvojen namen: onemogočiti Šusteršiča z razkritjem njegovih počenjanih in pokazati Kreku, kaj ga čaka, če ne odneha. Tako je prišel dan, ko se je sešel državni zbor. Čim je Krek v klubu zagledal Povšeta, se je njemu, ki je bil zanj sicer le zrak, približal s prekipečo prijaznostjo in mu ponudil obe roki. Na Povšeto vprašanje glede razjasnila z menoj, je Krek odgovoril, da je meni v tej stvari že pisal in me vprašal, če se po tem, kar se je zgodilo, še sme pri meni oglašiti. On da čaka samo na moj odgovor, da potem takoj določi dan in uro sestanka nas vseh treh. Zareč veselja je prišel Povše še tisto popoldne k meni in mi je naznanil to vest. Dostavil je takoj, da se mu je Krek zdel zelo potr in skesan, da mu je očitno žal, kar se je zgodilo, tako da se mu je kar smilil. Kdor pozna Povšeto brezmejno dobrosrčnost in mehko, se temu ne bo čudil. On sodi ljudi po sebi in misli o njih vedno samo najboljše. Tudi je pri prvi spravi besedi takoj pripravil takoj vse odpustiti. Jaz pa nisem tako nežnoljubna, kakor on in sem takoj dvomila o Krekovem kesu. Pokazalo se je, da sem imela prav. Še tisti večer sem dobila od Kreka pismo, v katerem se dela užaljenega in mi daje ravno tako cenen, kakor preprosti svet, naj za vse težave tega življenja iščem tolažbe v molitvi.

Ne glede na vse drugo ni tak svet posebno vzpodbuden iz ust katoliškega mašnika, ki lansko leto ni samo izostal od evharističnega kongresa, nego se demonstrativno peljal prav dan potem na Dunaj, ker se ne udeležiti takih — tiskovni zakon mi brani navesti izraz, ki ga je rabil. Sicer pa ni bilo v pismu nobene besede zadoščenja ne za Povšeta, ne zame, nobenega izraza ali dokaza kakega kesanja. Nič! V terek je potem dobil Povše pismo od Kreka, da je naenkrat oboleva na težkih srčnih napadih in mora takoj iti na daljše potovanje v Dalmacijo, da se pozdravi. Zaradi tega mu je za sedaj nemogoče se udeleževati sej državnega zbora. — Pred svojim odpotovanjem iz Ljubljane — če je sploh res odpotoval — ga pa njegovi težki srčni napadi niso ovirali, da je še hitro s Šusteršičem skoval lepi članek o moji umobolnosti. Saj meni se ta misel nehoti vsiljuje in najbrže še marsikomu drugemu. V tem slučaju pa se bo gospodu dr. Kreku toliko težje posrečilo obrekovati damo, ki jo je šele tedaj pahnul v stran, ko jo je bil že vsestransko izkoristil — samo na moje prizadevanje je tekom zadnjega leta prišlo na Kranjsko v obliki učnih sredstev in štipendij več kakor tisoč kron in sem bila tudi sicer njemu in drugim merodajnim faktorjem s svetom in dejanjem po svojih najboljših močeh vedno na razpolaganje — in ki se ni hotela dati izrabljati za stvari, ki se v dostojni družbi, milo rečeno, imenuje nesnažne, ker so v moji posesti od njegove roke pisana pisma, katerih svoj čas na Povšetov nasvet nisem uničila, četudi me je Krek pismeno na najnujnejši način za to prošil, nego sem jih za vse slučaje shranila. Ker ne vpletam rada osebne zadeve v javna razpravljanja, bi bila Kreku še v zadnji uri prizanesla, če bi bil pokazal, da se le količkaj kesa svojega početja, če bi bil le količkaj poskusil popraviti, kar je zagrešil in dal zadoščenja. Mesto tega je pa izšel članek, ki poskuša me predstavljati za umobolno in kakor čujem, me obrekuje Krek tudi sicer kjer me more, da bi sebe opral, kakor mi je to namignilo tudi njegovo zadnje pismo. V moje lastno opravičenje mi ne preostaja drugega, kakor da stopim pred javnost — z vsemi posledicami, ki bodo temu sledile. Kar sem v tem listu doslej, vstevši današnji članek, povedala, to sem ne samo pripravljena ponoviti vsak čas pred sodiščem pod prisojo in doprinesti dokaz resnice, nego si bom preskrbela priliko za to potom tožbe proti »Slovincu«. Svoje lastne rokopise bo gospod dr. Krek vendar nekoliko težko utajil, kvečjemu, če zamore doprinesti dokaz, da je bil umobolen, ko je pisal svoja pisma.

Kamila Theimer.

„Poštenjak“ Šusteršič, ali kako postane človek hitro bogat.

Dandanes se živi boljše kakor nekdaj. To velja za vse skupaj, kakor za vsakega posameznika izmed nas. Kdor smatra danes za potrebo njemu pristoječega finejšega življenjskega uživanja, da ima na svoji mizi štaterske kopune in zgodnje goriško sočivje, ta je bil časih prav vesel in se

je smatral za srečnega, če si je mogel privoščiti zreček ali cvrto piščice. Pa še tega ni vedno zmagal in marsikdo si je že moral, če si je hotel privoščiti tak užitek, izposoditi pri dobrih prijateljih 10 K za večerjo v Švicariji. Odvetniški koncipijente so — žal zanje — le izjemoma premožni ljudje in tudi učiteljice klavirja na glasbenih šolah navadno ne razpolagajo s prevelikimi prejemki. Takih skromnih začetkov se seveda ne spominjajo radi tisti, ki so kaj doslegli in se ponosno vozijo v avtomobilih ter imajo na svoji mizi poleg štaterskih kopunov in goriškega zgodnjega sočivja tudi še morske ribe in jastoge iz Trsta. Se neprijetnejši so ti spomini, če gledajo misli, kako so se v nekih kratkih dvajsetih letih skromne večerje v Švicariji spremenile v lukulske pojedine v deželni dvorcu. Slava Bogu, žlindra-afra leži še daleč zadaj v preteklosti in če je še danes dobiti čudake, ki je ne morejo pozabiti in se tako ob njej spodtikajo, da zapirajo pred glavnim akterjem te afeze svoje salone, se to vendar zgodi samo na Dunaju in je teh čudakov vsak dan manj. Tudi dokazljiva mesarjenja posestev niso ravno odlikovanje za voditelja čisto agrarne stranke. A tudi čez to se pride, če ima človek nekaj vztrajnosti in trdo kožo.

Drugač pa je seveda s poslovanjem v »Ljudski posojilnici«. Če bi o tem kdo kaj vedel? Na srečo pa nihče ničesar ne ve, samo naslednik Povše ...

Ta dobri, ljubi Povše! Bil je vedno vrl tovariš, zanesljiv strankar in zvest služabnik cerkve. Povše bo samo to videl, kar naj vidi, in bo tudi v naprej kakor doslej lepo malomeščansko, sicer z malimi, a zato lastnimi sredstvi špekuliral, kakor se spodobijo za poštenega ljudskega prijatelja in dobrega katoličana. In če bo proti vsemu pričakovanju naposled vendar zapazil, da drugi niso bili vedno tako skropulozni, kakor on, no, potem bo pa molčal. Kvečjemu bo svojemu mnogoletnemu zvestemu prijatelju in sodelavcu, cesarskemu svetniku Gustavu Pircu, ravnatelju c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko, pod obljubo najstrožje molčečnosti skrivaj in prav tiho kaj na uho zašepetal ... Pa na tem tako ni nič, kajti Pirc ni neodvisen in mora vsled tega šele prav molčati — drugi pa ničesar ne vedo in to je dobro.

Ali res ničesar, gospod deželni glavar na Kranjskem? No, meni se zdi, da nekateri drugi le nekaj vedo in med temi nekaterimi drugimi sem — žal za Vas — slučajno tudi jaz, in za kar Vašim strankarskim pristašem, ki Vas poznajo in — so vražji, manjka poguma, to si upam jaz, ženska ... Pred vso avstrijsko javnostjo Vas vprašam, moj gospod deželni glavar na Kranjskem, ali ste denarje, s katerih srečnim vporabljanjem ste si v kratkih letih pridobili znatno premoženje, svoj čas vzele iz lastnega žepa ali ste se jih v ta plemeniti namen le izposodili iz blagajne »Ljudske posojilnice«. Vprašam Vas dalje, moj gospod deželni glavar na Kranjskem, po zvezi med odvetniškim delovanjem dr. Ivana Šusteršiča in delovanjem načelnika »Ljudske posojilnice«, istim dr. Iv. Šusteršičem. Jaz, kakor javnost, smo radovedni izvedeti nekaj natančnejšega o tem in bi tudi silno radi vedeli, kako je s tistimi kronami, ki ste jih pri vsaki še tako malenkostni transakciji profitirali za posredovanje svoje pisarne. Torej, moj gospod deželni glavar na Kranjskem, kako je z vsemi temi stvarmi? Pričakujem in pozivljam vas, gospod dr. Ivan Šusteršič, minister in eksclenca in spe itd. itd., da me za te žaljive trditve pokličete pred sodišče, da dobim vroče zaželeno priliko strmečemu svetu dokazati, da deželni glavar na Kranjskem, junak lanskega evharističnega kongresa, milijenec in prijatelj cerkvenih knezov, ki so ga člani cesarske hiše in druge visoke in najvišje osebe, ne poznavaajo razmer, opetovano odlikovale z ogovori, ni samo v vsakem oziru nevreden, da stoji na čelu deželne uprave, marveč še te pravice nima, da bi stisnil roko najpriprostejšemu kmetu te dežele, samo če je ta žuljava roka čista — In ta dokaz, moj gospod deželni glavar, bom jaz doprinesla in nič, pa že prav nič vam ne bo pomagalo, če boste po svoji navadi tudi tokrat poskusili na te, jako precizne stvarne obdolžitve odgovoriti namesto s stvarnimi navedbami z osebnimi invektivami. To pot so vsi izhodi zaprti in ura dobro zasluženega obračuna je udarila. Prisilila vas bom v sodno dvorano in naprej Vam povem, da jo zapustite samo kot politični mrlič, kvečjemu če se prej prostovoljno umaknete.

Kamila Theimer.

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“.

Dogodki na Balkanu.

Preliminarni mir podpisan.

London: Preliminarni mir je bil včeraj ob 12. uri 40 minut podpisan.

Včeraj popoldne so, kakor se je pričakovalo, balkanski delegati podpisali pogodbo o preliminarnem miru. Turčija se je že pričetkom pogajanj izjavila, da sprejme pogoje, ki so jih določile velevlasti. Bolgarska se je končno tudi vdala spričo zapletljivega in sporov, ki so nastali med zavezniški, le Srbija in Grška sta skušali kolikor mogoče zavleči sklep preliminarnega miru. Ker pa je angleški državni tajnik sir Edward Grey kategorično zahteval, naj balkanski delegati ugoode zahtevam velevlasti, in ker je tudi Bolgarska izjavila, da hoče sama podpisati mirovno pogodbo s Turčijo, če se Grška in Srbija do petka k temu ne odločita, tedaj sta se tudi poslednji dve državi podali.

Srbsko-bolgarski konflikt.

Iz Beograda poročajo, da se odpele Pašić danes s posebnim vlakom v Caribrod, kjer se bo popoldne sešel z Gešovom. Srbski poslanik bo prisostvoval konferenci.

Belgrajska »Pravda« poroča, da je pripravljena začeti pogajanja s Srbijo o mejnem vprašanju, toda le pod pogojem, da obe državi poprej svoji armadi demobilizirata.

O ekspezeju srbskega ministrskega predsednika Pašića se je bolgarski poslanik v Berlinu, I. S. Gešov, izjavil napram poročevalcu »Neue freie Presse« sledeče: Kolikor on ve, se Albanija ali jadranska obala, čemer se je morala Srbija odpovedati, ne nahajata v razdelni pogodbi. Tudi se je morala Bolgarska iz vzrokov mednarodne politike odpovedati obali ob Marmarskem morju, ki jo je okupirala in ki ima mnogo večje ozadje nego albansko ozemlje, ki je je okupirala Srbija. Srbija je za to dovolj odškodovana, ker je dobila sandžak Novipazar, nakar pred začetkom vojne ni mislila. Bolgarska mirno pričakuje razsodbe Evrope v katerikoli obliki. Z Grško nima Bolgarska nikakoršne pogodbe o razdelitvi, tudi so na obeh straneh objekti, ki se morejo zamenjati, kar bi poravnalo medsebojno nasprotstvo.

Nevarnost nove vojne.

Neki nemški politik, ki baže jako dobro pozna razmere na Balkanu in ki je obiskal Sofijo in Atene, se je izrazil napram dopisniku »Frankfurter Zeitung«, da je vojna med Srbijo in Grško na eni strani in Bolgarsko na drugi strani skoraj gotovo neizogibna. Pritisk Rusije same, ki vidi, kako razpada balkanska alianca še pred koncem vojne s Turčijo, bo komaj zadoščal, da se prepreči nova vojna. Le intervenciji vseh evropskih velevlasti bi se morda posrečilo, končati balkansko dramo brez krvavega epiloga.

Albanija.

Albanska korespondenca poroča iz Skadra: V ponedeljek je sprejel admiral Burney 150 delegatov malisorskih plemen, katerih voditelj je izjavil, da so Malisori brez izjeme odločeni, da se ne puste odločiti od samostojne Albanije in da se nobeno plemo neče dati podvreči od Črne gore. Burney je izjavil, da bo želje gorskih plemen sporočil poslaniki rusiji. Admiralški svet je v ponedeljek določil kot zadnji rok, da Črnogorci zapuste Taraboš, 31. maj. Do 7. junija se morajo zadnji črnogorski vojaki oddaljiti od Skadra za najmanj 10 kilometrov.

Nadalje poroča ista korespondenca iz Carigrada: V informiranih krogih izjavljajo, da se bo odtransportiranje turških čet iz Albanije izvršilo takoj po sklenjenem preliminarnem miru. V Albaniji je še 22.000 turških vojakov, od katerih je polovica neoboroženih. Od teh je 16.000 mož v Fieri.

»Giornale d' Italia« poroča iz Valone: Turške čete so še vedno v okolici Fierija, kamor vsled pomanjkanja cest ne morejo transportirati vreč z moko, ki je namenjena za vojaštvo. Turki trpe lakoto in težko čakajo parnika, ki jih popelje domov. Essad paša je brez privržencev. Pisal je Mufid beju, da se hoče podvreči albanski vladi. Vsa poročila časopisja o njegovi osebi odločno dementira. Avstriji in Italiji izraža svojo zahvalo za to, kar sta storili v korist Albanije, in izjavlja, da je izmučen od težke vojne. Zagotavlja, da je kot pristen patriot pripravljen za vsako žrtev v blagor domovine in svetule, naj se kmalu napravi konec sedanjih anarhij, da kmalu zopet nastopi mir in normalni odnošaji.

Modri nasveti.

Na Balkanu se pripravljala druga vojna, bratomorna vojna. Ves svet ki je doslej spremljal z največjimi simpatijami junakstva balkanskih narodov, se v skrbih vprašuje, če res ni drugega izhoda iz sporov, ki so se pojavili med balkanskimi zavezniški, kakor bratomorna vojna.

In tisti, ki jim je bodočnost teh narodov res pri srcu, odgovarjajo na to vprašanje odločno in kategorično: Izhod mora biti, bratomorna vojna ne sme izbruhniti!

In v tej sodbi soglašajo vsi, ki mislijo pošteno, bratsko in prijateljsko!

Tako piše veleugledni francoski list »Temps«, ki je bil ves čas vojne na Balkanu z vsemi svojimi simpatijami na strani Bolgarov, Srbov, Grkov in Črnogorcev.

»Neugodne vesti prihajajo z Balkana. Prišlo je do spopadov med Bolgari in Grki. Vedno večja napetost se kaže med Bolgari in Srbi. Nezaupanje vlada med balkanskimi zavezniški. Albert Serel je rekel, da ne zadostuje, ako se v politiki ve, kaj se hoče, marveč da je tudi treba hoteli tudi pogoje tega, kar se hoče. To je pravilo, o katerem bi naj razmišljali v balkanskih prestolnicah.

Kar se je hotelo, to je bilo osvobojenje Balkana od turškega robstva.

Pogoj tega osvobojenja je bila Balkanska zveza, balkansko edinstvo. Edinstvo je imelo znane usodopolne posledice.

Needinstvo je tudi imelo svoje posledice, ki niso bile nič manj usodne, ako se ozremo nazaj za trideset let.

Ako sedaj, po tako sijajno izvojevanem prvotnem cilju, balkanski narodi pozabljajo na to dvojno izkušnjo, bodo v kratkem občutili, da v politiki ni ničesar definitivnega in da se rezultati izgubljajo, ako jih vztrajnost napora ne konsolidira.

Da je bila Balkanska zveza zgodovinski paradoks, to je znano. Toda prav njen paradoksn značaj je olajšal njeno ustanovitev.

Zakaj oni, ki veljajo za prebrisane diplomate, niso hoteli verovati v to zvezo, zato tudi niso ničesar storili, da bi to zvezo preprečili.

Danes se vsiljuje vprašanje, ali bodo zavezniški v razmerju med sabo dali prav onim, ki jih lansko leto niso hoteli smatrati za resne?

Zavezniški so gospodarji svoje usode: oni imajo odločevati, da-li zasluzijo žrtve, ki jih morajo zavezniški doprinesti drug drugemu, da se povrne v ono stanje, ko so bili, razcepljeni, vsi v celoti in vsak posebe — igrača v rokah diplomacije. Teritorialni spori, ki so sedaj na dnevnem redu med zavezniški, niso novi. Statistični podatki, katerih se poslužujejo zavezniški, da upravičijo vsak zase svoje zahteve, so nam znani. To je stari arzenal iz leta 1902., kateremu se je imela Turčija zahvaliti, da jih je držala pod svojim jarmom, Evropa pa pod svojo palico.

Nam je težko, da moramo izreči to ostro sodbo o narodih, katerih cenimo in katerih divne napore smo podpirali po svojih močeh. Toda mi verujemo v njihovo prevdarnost in previdost, zato se nadejamo, da bodo razumeli razloge, ki nas k temu silijo.

Sijajna bodočnost se odpira balkanskim državam.

To bodočnost pa spravljajo v nevarnost, ako bodo te države vztrajale na potu, kamor so sedaj krenile, ako žrtvujejo glavno postranskemu, ako prepuščajo tretjim razsodbo o sporih, ki jih razdvajajo.

Naj pogledajo na sebe in okrog sebe in naj se vprašajo, ako so obtožbe, s katerimi se že dva meseca protistransko obspavajo, povečale ali zmanjšale njihov evropski kredit. Modrost bo iz odgovora izvajala potrebne zaključke.

Bolgarski list »Zornica«, ki je najstarejši izmed vseh bolgarskih listov, je priobčil pod naslovom »Kam ste zašli, zavezniški!«, članek, v katerem balkanskim zaveznikom nujno polaga na srce, naj se bratski sporazume, zaključujoč svoja izvajanja takole:

»Iztrenite se, spregledajte ter hladnokrvno in nešovinistično razsodite, balkanski zavezniški! To je glas zdravega razuma in skupen interes vseh zaveznikov.

Niste še dospeli do katastrofalne črte, od katere ni več povratka, niste še pokopali naše svobode in naše sreče. Samo malo časa je še, da nam zagurate našo neodvisnost, naše pravice, našo srečo, in Balkan za nas same! Storite to! To je sedaj izključno v naših rokah, — zapomnite si to — sedaj ali nikoli! Takšni so časi, ki jih preživljamo.

Glavna zapreka, da se pogajanja ne nadaljuje in da mir še ni podpisan,

je ta grdi razdor med zavezniki, ta njihova neodkritost.

To je že pokvarilo vse dobre sado, to je že škodovalo Bolgariji, Srbiji, Grški in Črni gori. O, da bi se ti državniki zavedli, da bi se zavedli še v pravem času!

Štajersko.

Iz Celja. (Rotovž se podira.) Č. kr. okrajno sodišče v Celju je nastanjeno v drugem nadstropju mestne hiše. Te dni pa se je začel nad pisarno dr. Krančiča na okrajni sodnijski udariti strop. Poklicali so mestnega inženirja Wesselijsa, ki je pregledal strop in izjavil, da se bo morala okrajna sodnja preseliti, ker je nevarnost, da se ves strop nad drugim nadstropjem mestne hiše ude. Vse je že popolnoma preprečilo. V nevarnosti bi bili vsi uradniki okrajnega sodišča in še spodaj nastanjeni magistrat bi lahko zasuho. Čudno je, da na magistratu že niso popreje hiše preiskali in se prepričali o njenem stanju! Ako bi ne bilo mestni občini toliko na najemini, ki jo dobi od okrajne sodnje, bi pač že lahko sama in po svojem poslancu Marckhlu vplivala na pospeševanje zgradbe za novo sodnijo! Sedaj se bo s stavbo že moralo pričeti, okrajno sodišče bodo pa najbrže spravili začasno v staro grofijo. Za mestno hranilnico in spretno sestavljalec mestnega proračuna bo pa zanimivo vprašanje, koliko je vredna več stotisoč kron značajna hipoteka na mestni hiši?

Iz Celja. (Sprememba v uredništvu »Narodnega lista«.) Dosedanji zaslužni urednik »Narodnega lista« je izstopil iz listovnega uredništva in vstopil v službo pri banki »Slaviji«. Tovariš Vekoslav Spindler je »Narodni list« ustanovil in ga do danes skozi 8 let urejeval; bil je marljiv in vesten delavec, ki mu gre vse priznanje in zahvala. Ostane pa v Celju in bo še naprej za stranko politično delaven. V novem poklicu pa veliko sreče!

Iz Celja. (Schwabov večer Celjskega pevskega društva.) V nedeljo dne 8. junija na dan občnega zbora Zveze narodnih društev, priredil Celjsko pevsko društvo zvečer v Narodnem domu velik koncert, ki bo pomenil na eni strani skromno proslavitev domačega našega skladatelja dr. Schwaba, vse drugo pa po dolgem času zopet večjo pevsko prireditev v Celju. Moški zbor bo šel na koncertu 50 in mešani zbor ravno toliko moči; orkester Narodne godbe bo za ta večer tudi znatno pomnožen. Pele se bodo samo Schwabove pesmi, ki jih bo dirigiral skladatelj sam. Opozorjamo na ta izvanredni umetniški užitek Celjane, Savincane in Posavce prav posebno, da naj ta večer prihitijo k nam ali pa si tisti dan sploh rezervirajo za občni zbor Zveze narodnih društev, na katerem predava dr. Ilešič iz Ljubljane in pa za koncert. Podrobnosti o koncertu povedo lepaki.

Ne še sedaj hoditi v Srbijo! Kljub svarilom v našem listu in opominom, naj se obrne vsakdo, ki bi si rad šel po vojski iskat v Srbijo, oziroma njene novoosvojene pokrajine kruha, po informacije bodisi do tvariša Pustoslavke v Ljubljani, na »Slovenski klub« v Ljubljani ali kogarkoli, ki razmere pozna, je šlo tudi iz Štajerske že več ljudi dol. V sedanjih razmerah pa tam še seveda ni najti kruha in zaslužka, zato so prišli nekateri v stiske in so navezani na srbsko gostoljubnost. Zato pravimo ponovno: ne še sedaj hoditi v Srbijo!

Sanacija falitne nemške posojilnice v Laškem trgu. Nemci nameravajo falitne Spar- und Vorschusskassaverien v Laškem trgu sanirati na ta način, da bi dala vlada posojilo 200.000 K iz štajerskega podpornega sklada za ujm, združniki bi spravili skupaj 50.000 K. Südmarka je obljubila 20.000 K, 240.000 K hočejo dobiti od različnih denarnih zavodov in se s celjskega magistrata pošiljajo tozadnji cirkularji, ostanek pa se pokrije iz Drolzevega in posojilničnega premoženja. Sanacijski načrt kaže, kako velik je bil primanjkljaj v laškem Spar- und Vorschussverein in da ne gre samo za prikrivanje Larišch-Drolzevega dolga. Trditve, da je bil Drolz najmanj vreden šoštanjkega Ivana Vošnjaka, je torej popolnoma utemeljena in je smešno, če hočejo nemški listi najti neko razliko med zadružno nesrečo v Laškem trgu in šoštanjem. Razlika obstoji kvečjemu v tem, da se je v Laškem trgu naravnost kradlo in oškodovalo zavod za dva- do trikratno večjo vsoto kot je oškodoval šoštanjko posojilnico Ivan Vošnjak.

Iz Slov. Bistrice nam pišejo: Ker slovenska trga Makole in Studenice nista volila svojih zastopnikov v slovenjebistriški okrajni zastop, je isti razpuščen in pride za komisarija dr. Štefan pl. Neugebauer od mariborskega okrajnega glavarstva. To je

sicer v toliko uspeh za Slovence, da ne bodo imeli odsele tukajšnji nemškutarski velikaši toliko prilike za nemškonacionalno politično rogovljenje po okraju — v ostalem pa ostane vse pri starem. Nemci imajo v rokah okrajni šolski svet in hranilnico, ki so jim jo naši brihtni »voditelji« skoro sami izročili. To, kar se je zgodilo sedaj, bi se bilo moralo storiti že zdravneje poprej!

Iz Slovenskih gor. Nemškutarjenje naših županov. O tem so slovenski listi že mnogo in mnogokrat pisali. Mariborska »Straža« je lani pisala, da bi se naj take župane imenovali, ki se ne poboljšajo. Župan občine Malne, poslanec Ivan Roškar, ima za občinske posle tajnika Voglerja, ki na urade skoro izključno piše vse nemški. To ni v redu. Tajnik se mora povsodi ravnati po svojem gospodarju. Občinski tajniki vendar ne bodo delali za se politike. Poslanec Roškar, ki ima včasih toliko korajže udrihati po slovenskih naprednjakih, prizanaša svojem nemškutarskemu občinskemu tajniku. Ali pa dela to vsled pomankanja narodnega čuta?

Regulacijska dela ob Muri pri Radgoni se na nedoločen čas ustavijo. Deželni odbor je moral vsled pomankanja sredstev ustaviti izplačila za ta regulacijska dela in poljedelsko ministrstvo je seveda hitro porabilo priliko, da tudi ono ustavi izplačevanje svojih doneskov. Lahkomišljena in brezclijna obstrukcija gg. dr. Korošca, Roškarja, Ročiča in dr. povzroča torej tudi na se verni slovenski meji prebivalstva občutno gospodarsko škodo.

Predzrnost nemškega Schulvereina. »Slov. Gospodar« poroča, da nemški šulferajn pošilja tudi — slovenskim županom prošnje za podpore. Edino primeren odgovor na to predzrnost je, pravimo mi, da se daruje primerni znesek za Ciril-Metodovo družbo.

V večjem trgu na Spodnjem Štajerskem je napredal lepa hiša z dobro gostilno. Gostilna bi se dala znatno povečati, kar bi bilo za kraj velikega pomena. Ravno tam nujno rabijo slovenskega usnjaria. — Na razpolago mu je pripravna hiša ob potoku. — V manjšem mestu na Spodnjem Štajerskem je treba slovenskega sedlarja. Prostori so mu na razpolago. — Pojavnila daje moška podružnica »Bratstva« v Celju.

Podravska podružnica S. P. D. Ruše priredi v nedeljo, dne 8. junija v gostilni Novaka v Rušah gledališki večer. — Ker je čisti prebritek namenjen za zgradbo novega razglednega stolpa poleg Ruške koče, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Iz Ptuj. Po tukajšnjih c. kr. uradih so defraudacije takorekoč na dnevnem redu. Pred kratkim je bil obsojen pisarniški oficijal c. kr. okr. glavarstva Hartmann na tri tedne ostrega zapora, ker je izvajal strankam denar, češ da bo napravil ugovor proti kakoli odločbi ali izposloval zaproseno koncesijo. Dalje je sleparil tudi pri komisijah pristojbinah. Hartmann se je proti razsodbi ptujskega okrajnega sodišča brezuspešno pritožil na mariborsko okrajno sodnijo. Gospod pri ptujskih c. kr. uradih bi pa nujno priporočali naj bi se ne brigali samo za jezikovnokujoniranje Slovencev, temveč bi raje gledali na red pri svojih uradnikih.

Iz Gradca. Le malokdaj se kaj sliši o graških Slovencih po našem časopisu. Toda to še ni znamenje, da se graški Slovenci ne zavedajo svoje narodnosti. 22. t. m. je priredilo naše marljivo društvo »Domovina« zabavni večer, ki je prav dobro uspel. Igrala se je igra: »Kje je meja«, v kateri so se odlikovale vse igralke, pa tudi igralci. Tamburaški zbor društva »Domovine« je izborni igral pozno v noč ter kratkoročno plesazeljno mladino. Želeli bi le bilo, da se za take prireditve dobi večji oder, oziroma da dobe slovenska napredna društva vendar enkrat že lastno stredo, vsaj se že dolgo za to zbira in deluje. Predvsem pa priporočamo vsem onim slovenskim delavkam in delavcem, da se zbirajo v društvu »Domovine«, ki jih bo ubranilo potulčenja.

Drobne novice. Iz Celja. Porotno sodišče je obsodilo tatavo Mihaela Bogoslaviča in Valentina Krstana, ki sta ložirala svoječasno v hotelu Deutsches Haus v Celju in okradla gostilničarico Vizjak pri Hubertusu, na 7. oziroma 6 let težke ječe. Dajle je obsodilo oženjenega Franca iz Srebrnika pri Št. Petru pod Sv. gorami na 9 let težke ječe, ker je enoletnega otroka, ki ga je imel s Cecilijo Blakšič, z octovo kislino zastrupil. Enoletni otrok je v zibelki med strašnimi bolečinami umrl, nezakonski oče, ki ne bi bil rad plačeval alimentov, ga je pa gledal. — Iz Maribora. Ustmeni zrelostni izpit se prične na tukajšnji višji gimnaziji dne 7. julija. — Iz Rogatca poročajo, da so se vršile pred kratkim volitve v bolniško blagajno. Ker se ni od Slovencev nikdo za nje pobrigal, ostane blagajna še naprej v

nemškutarskih rokah, preseli pa se iz Rogatca v Slatino. — Prestavljen je blagajnik pri deželni finančni blagajni v Trstu Milan Paternoster na lastno prošnjo v Gradec. — Iz Gradca. Na tedenski živinski sejm dne 29. maja je bilo prignano 770 glav živine. Cene so poskočile. Plačevalo se je za pitane vole do 55 K, 50 kg žive teže, pitane krave do 44 K, biki do 48 K.

Slovenski trgovci! Kateri gg. trgovci z mešanim blagom bi hoteli sprejeti v učenje marljivo in pošteno 14letno deklico slovenske šole v Hrastniku? Prijazno naznanilo na naslov: Roš, učitelj, Hrastnik.

Koroško.

Požigalci groze. V okolici Šentvida, kjer se je pojavil v zadnjem času sumljivo velikokrat požar, so dobili razni posestniki grozljiva pisma, v katerih se jim obeta, da se jim v kratkem požgo hiše. Pisma imajo različne pisave, kar znači, da se je morala pojaviti v okolici silno nevarna družba požigalcev. Žendarmacija je uvedla strogo preiskavo.

Dobri sosed. Parkrat smo že omenili, da imajo koroški Nemci strašno grdo navado. Kadar napravijo kakšno politično ali gospodarsko lumparijo s Slovenci, pa pravijo: Ja, mi smo ja dobri sosed! Slovencem, če so mirni, nič jim nečemo, samo nekaj hujskačev je, ki na sizzivajo. (To pa samo s tem, ker se jim ne puste dreti in ker si upajo nastopiti kot Slovenci.) Tako govore po svojih izvršenih lumparijah, posebno pa še takrat, kadar Slovence potrebujejo. — Kako dobri sosed pa so v resnici ti volkovi, kaže med neštevilnimi primerami jasno tudi to - le: Na volilnem shodu dne 24. maja je izrazil dr. Angerer bojazen, da bi s poštnim ravnateljstvom v Celovcu ne prišlo v Celovec tudi kaj Slovencev. Dr. Metnitz je potolažil dr. Angererja, češ, da naj se tega ne boji, ker bodo nemški nacionalci že gledali na to, da ne dobi noben Slovenec službe pri ravnateljstvu.

Primorsko.

Pozor kolesarji! V nedeljo, dne 25. maja so napravili podčastniki 27. lovskega baaliona v Ljubljani, ki je sedaj dislociran v Kobaridu, kolesarski izlet čez Srpenico proti Bovcu. Na povratku je padla na nekem hudem ovinku žena štabnega narednika Meršola, ker je v prehitri vožnji prehodila zavila. Vrglo jo je raz sedlo v bližnjo skalo in od skale na cesto. Bila je velika sreča, da se žena ni ubila. Dobila pa je precej težke poškodbe po rokah, nogah in na čelu. Njen mož, ki je vozil takoj za njo, je videl nesrečo, hotel je ustaviti, toda ni mogel. Padel je s kolesa, pri čemer pa se je k sreči tudi le malo poškodoval. Žena je v zdravniški oskrbi in bo okrevala v nekaj tednih. V tem oziru se kolesarji opozarjajo, da je cesta tam vsled klancev in hudih ovinkov zelo nevarna in je treba skrajne previdnosti.

Italijanski atentat na Ciril-Metodovo šolo v Trstu. — Italijani so postali požigalci. Včeraj smo na kratko omenili na drugem prostoru, da sta se vtihotapila v Ciril-Metodovo šolo na Aquedotu dva mlada Italijana z namenom, da zažgeta šolo. Stvar se je vršila sledeče: Okoli 8. zvečer je naletela neka učenka iz trgovskega tečaja pri vratih v drugem nadstropju dva neznanca. Vprašala sta jo — govorila sta laško — če ne stanuje v tej hiši neki Lampes. Dekle je to zanikalo. Na to sta jo vprašala neznanca, kaj da je v tem nadstropju. Dekle je odgovorilo, da je nastanjena tu slovenska šola. Nato je dekle ne meneč se dalje za neznanca odprlo plin, za katerega se nahaja števec tik vrat, ki so ostala slučajno odprta in se vrnila v razred, kjer se je vršil pouk trgovskega tečaja. Komaj par minut potem je zapazila učiteljica gdč. Črnigovej v plamen pri vratih. Škočila je ven in videla, da so vsa vrata v ognju in da dosega plamen že skoro plinov števec. Poklicala je pomoč tovarišice, učitelja Šemeta in druge, katerim se jo po napornem trudu posrečilo, da so ogenj pravočasno pogasili. Neznanca, o katerih je deklica povedala šele pozneje, sta že izginila, pač pa je ostala za njima sled in dokaz njegune hudobnega namena. Na stopnicah blizu vrat so našli namreč razbito steklenico, v kateri je bilo še nekoliko katrana. Pri prvi preiskavi so dognali, da sta neznanca polila pred vrata slannico in prag s katranom, jo zažgala in odšla. Nepobitno dokazano je, da sta imela neznanca namen požgati šolo. Prinesla sta v to svrhu katran. Njihov peklenko zloben namen pa je podprl še slučaj, da sta naletela deklico, ki je ravno plin odprla. Morda sta imela namen, da

ga odpreta sama. Položaj je bil silno resen in nevaren. Tik vrat je števec, plin je bil odprt, vrata so gorela. Števec bi bil eksplodiral in ta eksplozija bi bila usodna. Ne samo, da bi bila napravila ogromno materialno škodo, zahtevala bi bila bog zna koliko človeških žrtev, ker se je nahajalo tisti čas v tem nadstropju okoli 70 ljudi. — Atentat so naznanili policiji. Deklica je izpovedala, da sta bila neznanca stara približno 20 let, belo oblečena, odločno Italijana. To je naravnost ostuden slučaj, ki nam veliko pove. Požigalca sta bila bržkotne najeta in gotovo je, če pokaže tržaška policija tudi v tem slučaju svojo priznano spretnost, da jih bodo dobili, nakar se bo cela stvar pojasnila. Pripomnimo le še, da so Lah, če so se pričeli boriti že s tako peklenko podlimi sredstvi, kakor je bil zadnji napad na slovenske otroke in žene in ta poskušni požig slovenske šole, že tako propadli, da je lahko vsakega Slovenca sram, če se se količjak ogreva za take sode. Slovenci, ta dva slučaja laškega barbarstva naj vam bodeta novo bodrilo, da se združite kot en mož in pokazete zlobnemu sosedu najostrejšo zobe. Volitve so pred vratmi, odgovorite tem zlojcem z geslom: Dol s kamoro, proč z zlojci in požigalci!

Škandal na dekliški šoli v Trstu v ulici Fontana, ki je povzročil velikansko nejevoljo nad vsiljenim nemškim učiteljstvom po mestu in daleč okrog, so zaključile oblasti enostavno s tem, da so pritrdile sklepu učiteljskega zbora in so vse one zapelane šolarice, s katerimi je uganjal svoje svinjarije mornariški častnik Jelinek, izključili. Že takrat smo omenili, da je to skrajna brezobzirnost, da starši s tem ne morejo biti zadovoljni, ker to ni za tako nesrečo, ki jo je povzročila pred vsem nerednost v šoli, nikako zadoščenje. Omenili smo tudi, kaj bi se bilo zgodilo, če bi se pripetilo kaj podobnega na slovenski šoli. — Stvar se je pa kljub temu mirno polegla in nemškim učiteljem se ni zgodilo nič. Pač pa so celo stvar kuhali Nemci naprej in graški slovanozrc »Grazer Tagblatt« je skuhal končno strašno smrdljivo juho, s katero poliva v zadoščenje nemškim učiteljem, katerim se ni nič zgodilo, slovensko učiteljstvo. Med celimi litanijami germanskih cvetk iz bogatega leksikona njihovih psov pravi med drugim, da Slovenci lažejo, in to samo zato, ker niso navedli natančnega števila izključenih šolaric. No k temu ni treba komentarja — dejstvo je, da se je vse to res zgodilo, da so bile šolarice res izključene, če je potem med temi nesrečnicami omenjena ena ali več manj, to ne spremeni čisto nič na stvari. Kaže pa se nemška predzrnost v pravi luči, predzrnost, ki meji že na norost, in ki se mora v kratkem preživeti.

Šolski parkir v Trstu. Kakor smo že poročali, je dovolila vlada precejšen prispevek za nakup šolske ladje v Trstu. S tem se je ustreglo že večletni želji tržaških paroplovnih podjetij. S pomočjo te podpore so sedaj kupili parkir »Beethoven« v Genovi. Parkir ima 325 ton in bo urejen za 25 kadetov in več častnikov.

Stavka v Trstu. — Boj proti slovenskemu delavcu. Včeraj smo omenili na kratko, da so pričeli stavkati v Trstu pristaniški delavci. Danes poudarjamo, da je ta stavka politično delo laške kamore, da ta stavka ni drugega kot ostuden napad na slovensko pristaniško delavstvo v Trstu, katerega hočejo Italijani spraviti ob kruh in ga pognati v tujino, in da je ta stavka v zvezi tudi z bodočimi občinskimi volitvami. Laška kamora potrebuje zopet enkrat delavstvo in kandidat župan dr. Valerio bi se silno rad prikupil delavstvu. Zato se je izigral sedaj enkrat za spremembo za odrešenika neodrešenega laškega delavstva, s tem da posreduje in hoče odriniti slovensko delavstvo iz Trsta. To so vzroki in nameni te laške stavke, o kateri se toliko boba po laških in bratskih nemških listih, ki pa v resnici ni drugega, kot zloben napad na Slovence in ki se bo razpršil kot gost oblak prahu, ki ga povzroči na prašni cesti mimovozeč avtomobil. Pri parobrodni družbi »Dalmacija«, proti kateri je formalno v prvi vrsti stavka naperjena, ima uslužbenih pretežno število Slovencev in Hrvatov. Te delavce so hoteli Lah preganiti, ustanoviti so hoteli zadrugo, da bi s tem odrinili slovensko delavstvo. Toda Zadruga ni šla. »Dalmacija« je zahtevala kavcijo, katere Lah niso imeli. In tako je »Dalmacija« sprejela naše slovenske delavce. V sled tega je završalo med italijanskimi delavci, ki so mnenja, da smejo samo oni prevzemati boljša dela, in to gibanje je slučajno dobrodošlo v tem kritičnem času, ko se majoje stolčki kamorističnih renegatov, laškim politikom in rodila se je laška stavka.

Toda niti vsi Italijani niso za stavko. Tako sta na primer socialni demokrati izjavili, da se ne mešajo v to laškoliberalno godljo, in tako so ostali kamorasi s svojimi fakini sami. Posredovanja do sedaj še niso imela nobenega uspeha in ga tudi ne bodo imela, dokler bodo stavkujoči vstrajali pri svojih nesramnih zahtevah. Ne zameri se delavcu, če zahteva boljše plačo za svoje pošteno delo žuljevih rok, če zahteva ugodnejši delavni čas, ugodnosti glede vsprejema in odpusta in če se postavi proti izrabljanju. Prav ima. Toda če pozabi delavec na svoje prave interese in se da v roke političnim šarlatanom, ne zasluži nobenega vpoštevanja. Tega mnenja je gotovo tudi tržaški namestnik Hohenlohe, ki je svetoval po temeljitem premisleku laški deputaciji, da naj stavko takoj opusti in da naj se vrne delavstvo takoj zopet na delo.

Ponesrečen obmejni finančni stražnik. Iz Kotorja poročajo, da je padel na podnožju Lovčena pri Trinita avstrijski finančni obmejni stražnik, Tomaž Ljubičić čez neko pečino in se nevarno poškodoval. V zadnjem času so se pripetili tam sedaj že trije podobni slučaji.

Laške vojne ladje v Dubrovniku. Včeraj sta pripluli v Dubrovnik laški torpedovki »Curo Marghera« in »Ciklope«. Poveljnika ladij sta obiskala vojaške in civilne oblasti v Dubrovniku.

Vohunstvo avstrijskega generalnoštabnega polkovnika.

Vedno več podrobnosti prihaja na dan o bivšem šefu špionažnega urada, polkovniku Redlu. Konstatirano je, da je bil Redl glavar razširjene družbe špionov, da je dajal Rusiji vse detailje avstro-ogrsk vojaške uprave in najtajnejše ukaze in sporočila. In šele zdaj so začeli gotovi krogi uvidevati in spoznavati veliko nevarnost, ki jo je povzročil polkovnik Redl. Nehote pa nastaja vprašanje: Kako daleč je segalo izdajstvo? Kdo je bil pri tem še udeležen? Redl, ki je to najbolje vedel, je mrtev. Dali so izdajalcu priliko, da je samega sebe justificiral. Vendar pa je že danes popolnoma jasno, da so oni, ki so svetovali Redlu, naj se justificira, napravili največjo napako. Polkovnik Redl je v časih največje napetosti in nevarnosti izdal Rusiji, vse načrte Avstro-Ogrske. To je gotovo, kajti razvidelo se je lahko iz protidredb Rusije. Kaj pa je polkovnik Redl v teku časa še izdal, v koliko je Rusija poučena o fortifikacijah in drugih vojaških tajnostih naše države, tega pa se ne ve in se najbrže tudi nikdar ne bo zvedelo. Razredna justica je to preprečila v največjo škodo države in morda v pogubo tisočev in tisočev ljudi.

Poročajo se še naslednje podrobnosti: Gotovo je, da je bil Redl že daleč časa na sumu, in skoraj gotovo, da je začel svoj špionažni posel takrat izvrševati, ko so mu za časa predpriprav za aneksijo Bosne in Hercegovine poverili posebna dela za obmejno obrambo. Takrat je šel v posebni misli v Nemčijo, konferiral s funkcionarji velikega generalnega štaba in je bil zaradi svojega izvanrednega delovanja odlikovan z visokimi pruskimi in avstrijskimi redovi. Redl ni vedel samo za avstrijske, temveč tudi za nemške vojaške tajnosti in je najbrž tudi izdal Rusiji. Redl je bil generalni štabni šef prškega zbora in je kot tak vedel važne načrte, ki jih je imel ravno ta zbor za slučaj vojne izvršiti. V zvezi s tem je vedel tudi za načrte nem. armade. Toliko kot gotovo je torej, da je tudi Nemčija težko prizadeta vsled špionaže Redlove. Od oficijalne strani skušajo še vedno v ospredje potisniti njegovo spolno perversiteto ter s tem dokazati, da je njegova abnormalnost povzročila hudodelstvo. Dokazano pa je, da je imel Redl mnogo razmer z damami in da je obiskoval pogostoma na Dunaju zabavne lokale, kjer ni imel prilike za svoje homoseksualne ekstravagance.

»Neue freie Presse« poroča, da se je vsem čudno zdelo, kako so za časa aneksije in še bolj med zadnjimi balkanskimi zapletitjaj nasprotne države hitro paralizirale vojaške obmejne naredbe Avstrije. Naravnost konsterniralo pa je, da so bili inozemski oficijozni listi tako dobro informirani in da so v senzacionalnih člankih prinašali natančne podrobnosti o nameravanih avstrijskih predpripravah, česar bi ne mogli storiti, če bi ne poznali tajnih ukazov avstrijskega poveljništva.

Zanimivo je tudi, kako so prišli Redlu na sled. Pred kratkim je dobila vojaška uprava anonimno ovadbo, da občuje Redl z osebami, ki so osumljene špionaže. Te ovadbe pa niso zelo vpoštevali, ker je moral

Redl kot šef špionažnega oddelka obče-
vati s takimi osebami, da jih pre-
kani ali pa vporabi za kontrašpiona-
žo. Teda pa je skoraj ob istem času
vojaški avditor Kunc prišel na važen
sled. Pri aretaciji obeh Jandričev so
zaplenili kovčeg z različni papirji.
Med temi je bilo tudi pismeno naro-
čilo nekega tujega vojaškega atašea
Jandriču, naj se obrne, če o gotovih
zadevah nikjer drugod ne dobi po-
trebnih pojasn, na polkovnika Redla,
ki je o tem nedvomno informiran.
Major Kunc je to naznanil vodji gar-
nizijskega sodišča in šefu generalne-
ga štaba. Iz korespondence, ki so jo
našli pri Jandriču, je razvidno, da so
bili agenti nekega tujega špiona, ki je
imel po Avstro-Ogrski velikansko
število agentov. Ta inozemski špion-
ažni šef je dajal svojim zaupnikom
določena naročila in nasvete, kako
dobe potrebni material. V tej kore-
spondenci je, kakor smo omenili, tudi
ime Redla.

Dokazano je, da je bil Redl tudi
v Pragi v zvezi z različnimi agenti,
ki so v službi Rusije in ki so prihajali
z Dunaja v Prago. Govori se tudi,
da bo vsled Redlove afere aretiranih
več vojaških oseb osmega zbora. Na
sled so prišli tudi neki oseb, ki živi
v Galiciji in ki je tudi v ruski službi.
Ta oseba je bila baje v najožji zvezi
z Redlom. Na sumu pa so tudi Redlo-
vi sorodniki, ki so v vojaški službi in
s katerimi je Redl zelo živahno ob-
čeval. Enega teh sorodnikov so več-
raj na Dunaju aretirali.

Pred par dnevi so na Dunaju v
zvezi z Redlovo afero aretirali tri
štabne častnike. V kratkem bo are-
tiranih še več častnikov, med temi
generalni major. Zadeva Redlova do-
biva vedno širše kroge. V par dneh
bo aretiranih mnogo oseb, kajti v za-
devo je zapletenih ogromno oseb.
Policijska dela z vsemi silami, da eru-
ira, oziroma aretirajo skrivce. Major-
avditor Vorliczek v Pragi je baje pri-
šel na sled nekemu posredovalcu, ki
bo v kratkem aretiran.

Polkovnik Redl je tudi kratko
pred misijo princa Hohenloheja dva-
krat potoval v Varšavo, kjer je kon-
feriral s šefom ruskega generalnega
štaba.

Kakor poročamo na drugem me-
stu, so v državni zbornici interpeli-
rali o Redlovi aferi in je upati, da se
zadeva popolnoma pojasni. Gotovo
pa je že danes, da bodo prišle še zelo
zanimive stvari na dan.

Dnevne vesti.

+ Veliki inkvizitor piše pismo.
Da, časi so prokleto žalostni in vera
peša. Nečuvni dogodki in odličnih
sodobni svet in v nemem strahu zre
prebivalstvo stare monarhije v zago-
netno, temno bodočnost. Poštenemu
podaniku se ježe na glavi lasje, ko
strahoma čuje vesti o nezaljšnem
izdajstvu vojaških dostojanstvenikov.
Tem neznosnejša je zavest, da je
tragedija polkovnika Redla prišla
le slučajno na dan, da vojaška oblast
skrbno zakriva žalostne in nevarne
pojave dalekosežne demoralizacije
ne samo pred davkoplačevalci, tem-
več tudi, in to je najčudnejše, pred
poklicanim sodnim tribunalom.
Browning je gotovo moderna pišto-
la, a v XX. stoletju ni nikomur dovo-
ljeno ubijati človeka kakor norega
psa. Zločinca naj zadene kazen, a
najodločnejše treba protestirati proti
tajni justici in justifikaciji v veliko-
mestnem hotelu. Izdajstvo, po kojem
so ogrožene vse obilne in tako krva-
ve plačane vojne priprave, tako iz-
dajstvo ni zadeva privilegiranih pri-
vatnikov v cesarski sukni, to je
marveč dejstvo, ki v prvi vrsti zani-
ma one široke sloje, kateri so temelj
državi in ki s pretežnimi davki nosijo
breme deželne obrambe. Toliko za
enkrat o žalostni aferi polkovnika
Redla. — A vrtno se k predmetu in
osebi, ki nam stoji na bližje. Gospod
dr. Ivan Šusteršič piše pismo v du-
najske »Reichspost«. Pismo, ki jasno
kaže, da si je moč svest onih težav-
nih dolžnosti, katere je prevzel v
usodepolnem trenutku, ko si je izba-
rantal glavarski prestol na Kranjskem.
V tužnih dnevih polnih gorostas-
nih izdajstev mora nas tolažiti
pogled na jeklenega moža, ki vestno
in značajno poplačuje vse usluge, iz-
kazane mu od visoke vlade, ki zve-
sto vračuje sleherni dobroto, katero
so mu naklonili milostni gospodje na
Dunaju. Vemo sicer še nekaj časa,
kako da je ponehala slovensko-kliri-
kalna obstrukcija v drž. zboru, a
še v zadnjem času smo zaznali, da
je prevzel dr. Šusteršič še veliko po-
nižnejšo nalogo, da zabiže klin med
rodne brate Hrvatce in Srbe, da uniči
one prve in skromne pojave skupno-
sti, ki se je tako nevarno oznanjala s
»paktom« med pravaši in koalicio na
Hrvaškem. Že oni sila previdno stil-
lizirani tajnosti polni glasovi izza
opatijskega sestanka so kazali, kam
da pes taco moli. Takrat se je reklo:

«Simpatično spremlja slovensko-hr-
vaški narod jezikovne sorodnike svo-
je, Bolgare in Srbe, v njih boju za
luč krščanstva.» Tako tedaj, sloven-
sko-hrvaški narod na eni, sorodni
Bolgari in Srbi na drugi strani! Dru-
go je pesek ljudstvu v oči. In sedaj
piše naš veliki inkvizitor še lastno-
ročno pismo. Dunajsko pobožno gla-
silo »Reichspost« prijavlja referat
dr. Šusteršiča s prav zanimivo opaz-
ko: »Prejeli smo naslednji dopis, ki
pač v nekotnih naziranjih ne soglaša
z ostalimi poročili, katera so nam
došla iz banovine, a upamo, da bo v
veliki meri zadoščal potrebi po raz-
jasnitvi tega novega vprašanja.« In
vodja slovenskih katolikov pojasnju-
je. Ni res, — tako meni ta slovenski
politik —, da bi se našli med hrva-
škimi pravaši srbofilni elementi.
Nasprotno, v vsakem oziru smo si
bili na sestanku v Opatiji edini v
tem, da moramo neomažno ostati na
temelju čistokrvnega hrvaškega dr-
žavnega prava in da smo odločno
proti vsaki popustljivosti (gegen je-
de Verwässerung!). Nikomur ni mo-
gla pasti v glavo misel... da bi se
srbsko-politiškim vplivom dovolil
dostop na tla monarhije... to je
aksijom! Tako tedaj piše mož, ki bi
po svoji gimnazijski naobrazbi moral
znati, da ima v monarhiji skoro toli-
ko Srbov kakor Hrvatov. Tako piše
narodnjak in demokrat! A ne še do-
sti! Ko porogljivo piše o »paktu«
med stranko prava in srbsko-hrva-
ško koalicio, tedaj z vprav tartufsko
hinavščino konstatuje, da se i v
Opatiji ni izustila niti ena rekrimina-
cija proti temu »paktu« — s hrvaške
strani. Iz kranjskih krogov pač? Kranjski
vojvoda ne mara danes
odločiti se niti za eno strujo v bano-
vini, niti za drugo. A smelo trdi, da
mora javnost skoro zaznati za prave
vzroke tega boja, tega razdora. Mi
danes že lahko razodenemo, odkod
da izvira ta pokol med klerikalnimi
pravaši in Starčevićevci in tudi slo-
vensko ljudstvo bo spregledalo in
spoznalo prave krivice. Žal da naš
narod še ne sluša svetopisemskih be-
sed: Kdor ima oči da vidi, naj spre-
gleda. — Kedar pa bo prišel dan so-
be in obračuna, tedaj bo trebalo stro-
gega in neizprosnega, a pravičnega
pravnega postopanja. Pismo velikega
inkvizitorja bo ostalo dokument v
zgodovini jugoslovanskega naroda,
dokument, ki bo živo pričal o narod-
ni poštenosti srdečega neprijatelja
dunajskih dam. A sodba naj se vrši
v popolnem redu na fundamentu ve-
kovitih narodnih pravic. Kajti žalost-
na in pretresljiva je zgodovina pol-
kovnika Redla.

+ Procesija sv. Rešnjega Tele-
sa in Ciril-Metodova družba. Z Viča.
Pri nas imamo ljudi, ki kakor lilije na
polju in ptice pod nebom, pa trojice
pri čebelah ne sejejo, pač pa nosijo
site trebuhe in v tej svoji prenasie-
čnosti iščejo zabave, ker nimajo po-
zitivnega dela. G. p. Avg. Čampa se
podpisuje sicer za župnega uprave-
lja, pri ljudeh pa hoče biti župnik,
dasi nima te kvalifikacije. No, ima pa
drugo kvalifikacijo, več vredno kot
je župni izpit, in to okušamo Vičani
do presitosti. »Fajmošter« Čampa se
roga večini naših občanov v obraz in
ne dovoljuje g. županu, ki je predsed-
nik Ciril-Metodove podružnice, da bi
svetil pri procesiji, ljubljanski mestni
svetnik Štefe se pa srdi na župana
g. dr. Ivana Tavčarja, ki je odbornik
vodstva družbe sv. Cirila in Metoda,
ker se ni udeležil procesije. To pre-
poročno zadevo naj torej dogovorno re-
šita med seboj Čampa in Štefe! Tudi
smo slišali, da je poslušalo pri zad-
njem občnem zboru Ciril-Metodove
podružnice četrto ušes pod okni.
Čemu to? Saj pravi »župnik« Čampa
v »Slovincu«, da je bilo na zborova-
nju le 10 parov ljudi, soba v Konča-
novi gostilni je pa vendar zelo pro-
storna. Gosp. »župniku« Čampi po-
vemo še mimogrede, da ni govoril ne
o njem, ne o nobenem »ledrarju« no-
ben govornik ne z eno besedo. Nikar
naj si ne domišlja... Ker pa izklu-
čuje frančiškanski pater in »župnik«
Avg. Čampa predsednika Ciril-Meto-
dove podružnice od častne straže
sv. R. T., smatramo mi to za razžalje-
nje časti, zagrešeno na vseh sotrudi-
niških družbe sv. Cirila in Metoda, in
pozivljamo vso slovensko javnost, da
izvaja napram beraškim menihom
najstrožje konsekvence.

+ Kako si nasprotujejo. Zadnji
čas sta se dogodila dva slučaja, ki
jasno lažeta, da zavzema v katol.
cerkvi politika prvo mesto. V Ljub-
ljani ukazujejo reprezentanti katol.
cerkve županu, da se mora udeležiti
procesije, na Viču, torej komaj pol
ure od Ljubljane, pa prepove župnik
županu iti za procesijo. Med obema
županoma ne najdemo — nobene raz-
like: oba sta istega političnega miš-
ljenja in oba sta funkcionarja pri Ci-
ril-Metodovi družbi. Človek bi skoraj
dvomil o edinstvi in nezmotljivosti
katol. cerkve, zakaj, kar je v Ljub-
ljani sveto, je na Viču greh. Štefe in
Čampa, pojasnita nam to uganko.

+ Izza kulis ljubljanske državne
policeje. Kakor znano, imajo zdaj pri
državni policiji dva stražnika, ki sta
trda Nemca in nista zmožna sloven-
skega jezika. Poslana sta bila v
Ljubljano proti svoji volji. Mi do se-
daj nimamo nobenega vzroka dvo-
miti, da imata najboljšo voljo, oprav-
ljati svojo težavno službo nepristran-
sko in pravično, a z ozirom na to, da
imata na eni strani silno stroge urad-
ne predpise, na drugi strani pa slo-
venskega jezika nista zmožna, se
nam zdi nemogoče, da bi mogla iz-
hajati brez konfliktov. Za zdaj je rav-
nateljstvo ta dva stražnika dodelilo
oddelu v Šiško, menda ker je tam
nekaj precej glasnih Nemcev. Kako
naj dva jezikovno nekulificirana
stražnika dobro in zanesljivo poslu-
jeta, če še vodstvo državne policije o
svoji kompetenci ni na jasnem. To je
pokazal slučaj dveh mestnih delav-
cev. Ta dva sta pri škropljenju ulic
poškropila tudi neko znano nemško
gospodično. Po celem svetu je tako,
da se morajo pasantje umikati škro-
pilcem cest, zakaj če bi škropilci mo-
rali čakati, da ne bo nobenega pa-
santa v bližini, potem sploh ne bodo
nikoli ulic poškropili. Toda — to je
postranska stvar! Vprašanje je čisto
enostavno: ali sta mestna delavca ti-
sto gospodično nalašč poškropila ali
samo po nesrečnem slučaju. Če se je
to slučajno in brez namena zgodilo,
potem delavca ne zasluži nobene
kazni in bi samo dotična gospodična
imela pravico do odškodnine, če je
je obleka kaj poškodovana. Naspro-
tno pa, če sta delavca gospodično na-
lašč poškropila, sta s tem storila re-
alno žaljenje na časti in je v tem slu-
čaju samo sodišče poklicano ju ob-
soditi. Ne v enem, ne v drugem slu-
čaju pa ni imela policija pravice kaz-
novati ta dva delavca, tudi ne po ce-
sarski naredbi iz l. 1854. Toda poli-
cija je mestna delavca obsodila in si-
cer vsakega na tri dni zapor. Stvar
je takega značaja, da zasluži splošno
pozornost, zakaj če se bo trpel, da
bo policija prekoračevala svoj delo-
krog, potem morajo nastati narav-
nost neznosne razmere. Zato je že-
leti, da bi prizadeta mestna delavca
storila primerne korake v obrambo
svoje pravice, upati pa je tudi, da se
vzamejo to stvar občinski svetniki v
pretres.

+ Čuden prizor se bo nudil ude-
ležencem jutrišnjega klerikalnega
mladeniškega tabora v Mostah, da
bosta skupno kot govornika nastopi-
la deželni glavar dr. Šusteršič in dr-
žavni poslanec Fran. Povše. Raz-
merje, ki notorično vlada med tema
dvema politikoma, je namreč tako,
da si ni mogoče predstavljati, da bi
ta dva moža mogla še kdaj sedeti
skupaj pri eni mizi. Jutri pa se bo
morda, pravimo morda, celo zgodi-
lo, da si bosta ta dva antipoda prija-
teljsko segala v roke. To se pravi,
dr. Šusteršič, ki ima nepredorno ali-
gatorsko kožo, bo to brezdvoma
storil z najlahkejšo vestjo, če se bo
pa Povše mogel odločiti in toliko
premagati, da bo pozdravil dr. Šu-
steršiča kot svojega prijatelja, to pa
je drugo vprašanje.

+ Slovenkam! Svetovna zveza
za žensko volilno pravico, ki so v
njej združene vse večje in pomemb-
nejše ženske organizacije, sklicuje
vsako drugo leto svoje članice na
mednarodni ženski kongres. Letoš-
nji veliki shod svetovnega ženstva
s vrši od 15.—20. junija t. l. v Budim-
pešti. Tisoče žensk in moških iz
vseh delov sveta se snide takrat v
glavnem mestu ogrskem, ki se prid-
no pripravljajo, da sprejme čim najgo-
stoljubnejše zastopnice 23 ženskih
zvez, katerih vsaka posamezna ob-
sega zopet veliko število ženskih
društev. Kot nekaj uvod k temu im-
pozantnemu svetovnemu ženskemu
kongresu se vrši na Dunaju 11. in 12.
junija konferenca mednarodne žen-
ske zveze. Najuglednejše zastopnice
ženskega gibanja, ženske županje,
poslanke, zdravnice, juristke itd. se
pod vodstvom znane predsednice
svetovne ženske zveze, gospe Chap-
mann - Catt iz New Yorka zbero
na Dunaju, kjer skrbi mnogoštevilen
odbor za to, da bodo gostje gosto-
ljubno in ljubezno sprejeti. Ravna-
teljstvo c. kr. avstr. državnih želez-
nic je na prošnjo dunajskega komi-
teta dovolilo polovično vožnjo vsem
udeleženkam te konference. Še pred
to konferenco pa prirede Čehinje od
7.—10. junija v Pragi svoj sestanek
slovanskih, angleških, francoskih in
nemških delegatov vseh teh kongre-
sov. Angležine, Francozinje in Nem-
ke se snidejo v Berlinu ter pojdejo
skupaj v Prago, odkoder se odpelje
vsa velika družba na Dunaj, in
odondod po Donavi v Budimpešto.
— »Splošno slovensko žensko dr-
uštvo« v Ljubljani je dobilo ljubezna
vabila na vse te kongrese; zlasti pri-
srčno nas vabijo sestre Čehinje. Sta-
novanja preskrbe povsod posebni
odbori za znižano ceno v hotelih ali
tudi v privatnih stanovanjih. Občin-
ski sveti vseh omenjenih mest so do-

volili jako znatne vsote za sprejem
gostov. Slovenke imajo tu najlepšo
priliko, da vidijo nekaj sveta ter se
seznanijo s prvimi, najuglednejšimi
ženskimi posameznimi narodov. Naj
bi se jih vsaj nekaj udeležilo teh ve-
lepomembnih ženskih kongresov.
Tudi Hrvatice, na čelu jim naša ro-
jakinja, ga. Zofka Kvedrova, pojdejo
v Prago in na Dunaj. Slovenke bi se
lahko pridružile Hrvatcem. Prigla-
se sprejema in pojasniti daje tajnica
»Splošnega slovenskega ženskega
društva«, ga. Minka Govékarjeva,
Mestni trg 17.

+ Vljudno vprašanje na c. kr.
dež. šol. svet. Z Notranjskega nam
piše prijatelj: Kakor znano se vrši
letos v Ljubljani takozvani meščan-
sko - šolski tečaj. V ta tečaj se je
sprejel cvet klerikalnega učiteljstva,
kateremu deželni odbor plačuje na-
mestnike. Človek, normalnih možganov
bi mislil, da se ti udeleženci v istini
udeležujejo predavanj. Toda ti ljud-
je, ki deželo veljajo še enkrat toliko,
kakor vestni napredni učitelji, »špri-
cajo« tedne in tedne predavanja, pa-
sejo doma lenobo in se vsemu svetu
rogajo, češ, glejte nas, kako lahko mi
delamo, ker ni nobene oblasti nad
nami. Mi smo država v državi. —
Ako ne ukrenejo višje oblasti v krat-
kem, da tako poohujšanje v »šentflor-
janski dolini« preneha, pridemo s
fakti in imeni na dan. — Eden, ki
bi seredno udeleževal pred-
davanj — a ni bil sprejet.

+ Progonstva v Dalmaciji se
nadaljujejo. V Dalmaciji ne preteče
dan, da bi ne stal pred sodiščem kak
nevaren »velezidajnik«. Ako bi so-
dili po teh številnih sodnih razpra-
vah, bi morali priti do prepričanja,
da je vsa Dalmacija eno samo tabo-
rišče »velezidajnikov in opasnih re-
volucionarjev«. K sreči to danes še
ni res, toda če se bo v Dalmaciji na-
daljevalo z dosedanjim vladnim si-
stемом in s sedaj običajnimi perse-
kucijami, potem se bo ljudi res pri-
sililo, da bodo jeli razmišljati, če bi res
ne bilo najbolje, da postanejo res re-
volucionarji, če jih gotovi krogi že
po vsi silji hočejo imeti za nevaren
element. Preteklo sredo se je pričela
pred okrožnim sodiščem v Splitu
razprava proti Vicku Jelaski, Nikoli
Lukinoviću, Srečku Ciani, Jordanu
Matošiću, Anti Paliniću, Duju Keži-
ću, Titu Smolaki, dr. Petru Mitro-
viću, Berislavu Angelinoviću, Pa-
šku Juriću, Duju Koceiću, Anti Pa-
haloviću, Danku Angelinoviću, Mi-
lanu Veži, Marinu Mladiniću, Anti
Krivici, Šimi Kovačiću, Josipu To-
maševiću in Jurju Pavloviću, ki so
radi manifestacij v proslavo zmaga
balkanskih narodov den 24. novem-
bra 1912 obtoženi najrazličnejših
zločinov po §§ 283., 312., 305. in 314.
k. z. Na razpravo je bilo povabljenih
19 prič. Kako se je razprava končala
še ne vemo, to pa vemo že v naprej,
da je bila večina obtožencev obsoje-
na, saj je znano, da je pri nas in v
Dalmaciji že v naprej izgubljen tisti,
ki pride na zatožno klop radi kakega
političnega »zločina«.

+ Kam vodi šovinizem, kaže
sofijska »Večernja Pošta«, ki je v
svoji izdaji den 22. t. m. doslovno za-
pisala to-le: »Slovanstvo je za nas
Bolgare samo zanjka, katere se mo-
ramo pravočasno osvoboditi. Ako je
bila Balkanska zveza za nas napaka,
bi bilo odnehanje Srbom neodpust-
ljiv zločin bolgarske vlade. Brez-
uspešno se pri nas nekateri nadejajo,
da se bodo Srbi streznili. Zaman pri-
čakujejo ti ljudje tudi pomoč Rusije.
Ne bodo se niti Srbi streznili, niti bo
Rusija pravična sodnica v našem
sporu s Srbijo. Iz zanke, v katero
smo zašli, se moramo rešiti z velikim
skokom. Toda lahko pride do slovan-
skega poraza, pravi Velčo Velčov.
Pa naj pride! Poraz slovanstva ne bo
tudi poraz Bolgarov, kakor ni bilo
tudi v drugih slučajih, ko je naš na-
rod z globoko vero v svojo rodno
moč koval svojo usodo in ustvarjal
svoje ideale.« — Tako govori šoven,
ki ga je strast že popolnoma oslepila.
Če bi tako mislili vsi Bolgari, potem
bi bila seveda vojna med Bolgari in
Srbi neizogibna. Toda hvala bogu,
da »Večernja Pošta«, ki jo Slova-
nom sovražno časopisje tako rado
citira, še ne predstavlja bolgarskega
javnega mnenja!

+ »Narodni škandal«. Pod tem
naslovom se je naš list zadnji čas
bavil z nekim hrvaškim voznim re-
dom, ki je prinesel imena nekih po-
staj na Slovenskem v nemškem jeziku.
Zadnji naš članek o tej stvari je
poudarjal: 1. Naše občine in okraji
naj na vidnem mestu označijo posta-
je slovenski; 2. dokler slovenska
imena ne bodo imela povsod oficijel-
ne veljave, jih neprijateljski uradniki
ne bodo hoteli poznati, marveč bodo
operirali le z nemškimi. Vozni red, ki
čisto praktično računa s činjenicami,
se drži potem tudi nemških imen. —
Informirali smo se o vsej stvari v
Zagreb in zvedeli: Oni vozniki red iz-
haja že več let; izdaja ga neki

Krainz, ki je obenem vodja »Ka-
toliške tiskarne« v Zagrebu, a izda-
je ga na svojo roko in na svoj riziko
ter za njega tisk plača tiskarni, kakor
vsaka druga privatna stranka. Da bi
se mu knjižica — tako misli on —
bolje razpečevala, tiska imena postaj
po nemškem »Kondukteurju«. Poleg
vsega tega pa je — kakor smo čuli
— baš ta vozniki red bil eden izmed
zadnjih povodov, da sta gg. Šeg-
vič in Peršič odstranjena iz re-
dakcije »Hrvatske«.

+ Slovenski narodni škandal.
Pred kratkim je prišel ugleden Hrvat
v »Katoliško Bukvarno« nekaj kupit
ter je govoril hrvaški - kajkavski.
A evo! Odgovarjalo se mu je do-
sledno in stalno nemški!

+ Železniški minister Forster
pride v ponedeljek 2. junija ob 9. do-
poldne z avtomobilom v Novo me-
sto. Po ogledu železniške proge in
zgradb se odpelje v Crnomelj.

— »Südslavische Rundschau«, ki
jo izdaja naš dunajski urednik dr.
Albert Kramer, druga številka je iz-
šla s to - le vsebino: »Rešitev hr-
vaške krize«, »Kranjski deželni od-
bor v gospodarskem boju proti Ljub-
ljani«, »Jugoslovanska ideja na Sta-
jerskem«, »Zmeda v Bosni«, »Raz-
padanje v hrvaški stranki prava: in
»Ali so makedonski Slovani Bolgari
ali Srbi«?

— Umrl je v Ljubljani na Sv.
Petra čest. št. 12 nožar in posestnik
gosp. Franc Juvan. P. v m.!

— Vrhnjska železnica. Počeni s
1. junijem pa do konca septembra
1913 bosta razen navadnih vlakov, ki
so navedeni v voznem redu, vozila
ob nedeljah in praznikih na lokalni
železnici Ljubljana-Vrhnika dva me-
šana vlaka, namreč št. 2710 in 2711.
S tema vlakoma bo napravljena zlasti
za izletnike zelo ugodna večerna
zveza. O d h o d iz Ljubljane bo ob
10. uri 20 minut zvečer, prihod na
Vrhniko ob 10. uri 53 minut. Naspro-
tno bo o d h o d z Vrhnike ob 9. uri 5
minut zvečer in prihod v Ljubljano
ob 9. uri 37 minut. Tako bo ustrezno
Ljubljani in Vrhniki.

— Poroka. Jutri, v nedeljo 1. ju-
nija, se poroči v frančiškanski cer-
kvi v Ljubljani gosp. Jakob Hro-
vat, potnik v Ilirski Bistrici, z go-
spico Jožico Krehelj. Čestitamo!

— K obsodbi Ivana Polajnkota.
Ivan Polajenko, bivši knjigovodja kle-
rikalne »Zadružne zveze«, ki je bil,
kakor znano, obsojen pred ljubljans-
ko poroto zaradi defraudacije 40.000
kron na 6 let ječe, se je, kakor smo
izvedeli iz zanesljivega vira, pritožil
na graško nadsodišče zaradi od-
mere kazni.

— Opozarjamo narodno občin-
stvo na veselico »Slovenskega zi-
darskega in tesarskega društva«, ki
se vrši v Novakovi gostilni v Šte-
panji vasi. Priporočamo narodnemu
občinstvu, da se te veselice v čim
največjem številu udeleži, ker dru-
štvo res zasluži, da se ga moralno in
gmotno podpira.

— Prijatelji gasilstva pojdejo ju-
tri s popoldanskim vlakom v Škofli-
co, kjer se vrši velika ljudska vese-
lica ondotnega gasilnega društva, ki
se še ni upognilo klerikalnemu prit-
sku. Zatorej pojdejo tudi vsi oni na-
prednjaki, ki znajo ceniti vzvišeno,
nepriistransko delovanje gasilskih
društev, jutri v Škofljico, da ne le
moralno, temveč tudi gmotno podpro
gasilstvo.

— Posebni vlak na Gorenjsko.
Jutri, v nedeljo, dne 1. junija t. l. vozi
privikra posebni zabavni vlak na Go-
renjsko. Odhod z južnega kolodvora
ob 1. uri 20 minut popoldne. Znatno
znižane cene.

— Pes povožen. Predčerašnjim
zvečer na železniškem prehodu pri
dirkališču povozil sekundarni
vlak dragocenega lovškega psa fer-
mača, katerega lastnik je gosp. Ma-
rian Ravnihar, uradnik »Kmetске po-
sojilnice«. Pes je ponesreči skočil čez
tir. Vzrok nesreči pa je brezdvomno
Južna železnica, ker nima na tem
prehodu varnostne ograje, čeprav je
promet zelo živahen. Ravno taka ne-
sreča se prigodi lahko tudi otroku.
Dolžnost Južne železnice je, da stori
potrebne varnostne ograje.

— S trga. Danes je tržno nad-
zorstvo preiskalo na trgu mleko 20
strankam glede na zasirjenost. V
treh slučajih se je strankam, ker je
bilo zasirjeno, denaturiralo in so je
vzele domov za živino. Solata je
imela navadno ceno, piščanci so se
prodajali po 2 K 20 v, jajca 3 za 20
vinarijev. Krompirja je bilo na trgu 8
voz in se je prodajalo 100 kg za 6 K.

— V vsaki hiši, kjer vodi gospo-
dinstvo slovenska gospodinja, se ra-
bi samo Kolinska kavna primes, kajti
ta kavna primes je edino pristno do-
mače blago te vrste na celem slo-
vanskem jugu; vsaka zavedna slo-
venska gospodinja pa daje vedno
prednost domačemu blagu pred tu-
jim. Kakovost Kolinske kavne prime-
si je splošno znana kot prvovrstna;
glede kakovosti stoji Kolinska kavna
primes odločno na prvem mestu. Do-
mači izvir in izvrstna kakovost je za

Kolinsko kavno primes najboljše priporočilo. — Pazite pri nakupu na varstveno znamko »Sokol«!

Z Viča nam pišejo: Pred menoj leži sobotni »Slovenec«. Čitam članek z Viča. Če bi mi prišel v tem trenutku dopisnik pred oči, pljunil bi mu v obraz in rekel: sramuj se lažnjivec, kolikor si zini, tolikokrat si se zlagal. — Da izve javnost, kdo fabricira strupene članke z Viča v »Slovenec«, povemo, da smo informirani naravnost iz samostana, da vsi ti dopisi izvirajo od župnika in kateheta. Res, srečna fara, ki imaš take namestnike Kristusove. Glavni župnik svetovalec pri tej obrti je zadnje čase neka oseba, ki se jo večkrat vidi pri pogrebi; na Glincah pravijo temu možakarju Kluki, v Rožni dolini pa pripovedujejo o njem, da ga jako rado zebe: videli so ga namreč pred leti o sv. Jakobu, torej v največji vročini, hoditi v zimski suknji, ker polovica hlač ni mogla dovolj pokriti nagote telesa; nadalje je znano o njem, kako je nekoč prodajal venec Ciril - Metodove podružnice viškim »Orlom«. In še lepše stvari so znane o njem. Toda za danes dovolj. Mi tega svetovalca Campi prav privoščimo, želimo le, da se ga ne bi župnik prekmalu kesal! — Povrnimo se k sobotnemu članku. Dopisnik pravi, da so štirje govorniki na Ciril - Metodovem obnem zboru udirali po patrih. To je hinavsko zlagano in popolnoma iz trte izvit. Vsi, ki smo se udeležili obnega zbora, prišedemo, da se viških patrov niti z eno besedo ni napadlo. Zasluzijo sicer korobač, ker oni edini nasprotujejo našemu delu za revno mladino, toda odbor podružnice je prepričan, da člani sami dovolj poznajo patre, zato gospodje franciškanji za odbor niti ne eksistirajo. Opravljanja in obkroževanja so doma v viški cerkvi, v samostanu in v »Katoliškem domu«, društva ljubezni do bližnjega pa imajo višji namen. (Da ne bomo komu delali krivice, omenimo pri tej priliki, da pater Teodor in pater Ferdinand obsojata in grajata župnikovo in katehetovo počenjanje.) Tudi povemo dopisniku, da prisluškavati pod okni in pri vratih je sramotno. Članek pravi dalje, da prirejamo veselice, plešemo in pijemo. To je pa res. Prirejati veselice in piti menda ne bo greh, ker to delajo tudi viški »Orli« in Marijine device in častiti župnik sam hodi na veselice k Pavliču. Mislimo, kar je dovoljeno Marijinim bratovščini, to bo dovoljeno tudi Ciril - Metodovi podružnici. Plešemo tudi. Tega pa v »Katoliškem domu« ne dovolijo. Tam so iznašli drugo zabavo: tri devojke so šle in so sezidale Betlehem, sedaj grade Jeruzalem, Emavs pa že imamo pri »Pavliču«. Tako bomo imeli na Viču kmalu celo sveto deželo. Zlati časi nam gredo nasproti. Župnik trdi, da mu je gosp. župan obljubil, odstopiti od Ciril - Metodove podružnice. Laž! Res je le, da je gosp. župan župnika krepko zavrnil in ga podučil, da smo vsi Slovenci dolžni podpirati Ciril - Metodovo družbo. Laž in duševna revščina odseva iz »Slovenčevega« članka. Dopisnik zahteva celo spovedne listke od Ciril - Metodovih članov. Kaj takega ne zahtevajo niti v bratovščinah. Vsebinske vsega »Slovenčevega« članka je — skleda poparjenih zemelj. Maziljeni dopisnik, naj se te usmili sv. Katarina!

Uradne ure v franciskanski fari na Viču. Uradne ure v ti župniji so dopoldne od 9.—12. ure. Takrat je prosto za vse stranke, ki se morajo le-teh, kakor patri, točno držati. Vičani pa poznajo neko žensko, Ivančo Rozmanovo po imenu, ki ima neki vstop v župnišče tudi po uradnih urah. Seveda, ona je cerkvena pevka in brez nje bi bilo cerkveno petje pod ničlo. In to naj bo za sedaj je preludij.

Darilo. Gosp. F. Galle, deželni poslanec, tovarnar in veleposelnik iz Bistrice, je povodom avtomobilske nesreče dne 8. maja t. l., pri kateri je bila prizadeta njegova sopoga, podaril občini Vič 100 K za občinske reveže. Za ta blagodušni dar izreka županstvo občine Vič gospodu Galletu najiskrenejšo zahvalo.

Malje sekajo v Velešovem za birmo. Pri tem je padla smreka na 20letnega fanta ter mu zlomila rebra in nogo. Prepeljati so ga morali v deželno bolnišnico.

Toča je bila dne 28. maja po občini Cerklje; padala je med dežjem, ter bila debela kot leščniki.

Tatovi so vlomili v noči dne 30. maja v hišo pekovskega mojstra Janeza Tepina v Stražišču pri Kranju; prišli so skozi okno v stanovanje, ukradli mojstru 60 K denarja in tri liranile knjižice njegovih mladoletnih otrok. Orožništvo pridno zasleduje vlomilce.

V Radovljici je danes ob 8. dopoldne umrl gosp. Fran Pavlošič, nadpošta v Radovljici. Pogreb bo v nedeljo ob 6. popoldne. Blag mu spomin!

Tatvina rib. Na Jesenicah je bilo predvčerajšnjem »Kranjski stav-

binski družbi ukradenih 250 kg postrvi. Za izsleditev tatu je obljubljena nagrada 100 K.

Samomor. V sredo dopoldne je skočil skozi okno svoje hiše posestnik Jakob Pristov na Bregu pri Žirovnici, kjer je obležal mrtev z zdrobljeno glavo. Kaj je moža gnalo v prostovoljno smrt, pokaže bodočnost.

Prepovedane otroške igre. Iz Žirovnice nam pišejo: Te dni je zaslačilo tukajšnje orožništvo 67letnega berača Koširja, rodom iz Kroke, ki je poseben prijatelj šolskih otrok. Vabil je namreč k sebi iz šole se vračajoče deklice, dajal jim »krajcarje« ter z njimi igral igre, ki so po avstrijskih postajah zabranjene. V pokuk ga je vzel deželno sodišče. — **Lepa točka za seksualni pouk.**

Naša železnica. (Izpod Nanosa.) Ko so začeli graditi Južno železnico z Dunaja proti Trstu je bila projektirana tudi proga preko Postojne po podnansko ravnini proti Trstu. Tedaj je bil na državni cesti skozi podnansko okolico velik promet. Še sedaj se vidi, da je bilo v tem kraju gospodarstvo zelo razvilo in da so bivali tudi bogati ljudje. Od voznikov je vse živelo. In ni se čuditi, če so številne deputacije na vseh merodajnih krajih protestirale proti zgradbi železnice. In tako se je zgodilo, da smo oddaljeni od železnice 15 do 20 kilometrov. Govorilo se je pozneje še večkrat o železnici. Izvršili so se razni projekti, kakor Stanjšel - Postojna ali Vrhnika in Ajdovščina nimata velikega pomena, pač vsakdo uvideva velikansko potrebo železnice. Ne samo iz gospodarskih ozirov bi bila železnica skozi podnansko ravnino zelo potrebna, temveč tudi strateški ozirom igrajo veliko vlogo, saj se vojno ministrstvo samo že dalj časa zanima za njo. Razni predori in mostovi sedanjih železniških prog gotovo niso v slučaju vojne preveč varni in zanesljivi. So pa še drugi vzroki, ki bi lahko omogočili zgradbo te železnice. Progi Ljubljana - Vrhnika in Gorica - Ajdovščina nimata velikega pomena, pač pa bi imeli večji pomen, če bi se podaljšali. Da pa se to ne zgodi, je predvsem vzrok neednost med merodajnimi krogi. Tuptam se zgleda kaka deputacija, na kar pa stvar zopet zastpi. Poslanci S. L. S. so nam na nešteti shodih obljubovali in gradili to železnico, toda uresničili do danes še niso svoje obljube, ker so menda pozabili na njo. Seveda če bi bila šla železnica mimo graščine tega ali onega ljudskega zastopnika, tedaj bi se že potrudil. Edina tolažba naša pa obstoji v tem, da dobimo avtomobilno zvezo Gorica - Postojna, ki prične redno voziti dne 1. julija t. l., kar bo gotovo največjega pomena za naše kraje.

Kinematograf »Ideal«. Spored za soboto dne 31. maja, nedeljo, dne 1. in v ponedeljek, dne 2. junija: 1. V Coloradskih globelin. (Potovalni film.) 2. Uračunano. (Humoristično.) 3. Mali potepuh. (Amerikanska drama.) Samo zvečer! 4. Padec Skadra. (Najboljši in najzanimivejši vseh do sedaj predvajanih vojni filmov.) — Vsebinske naslednja: Eden najstarejših črnogorskih poveljnikov, ki se je bojeval že leta 1876. proti Turkom. — General Vukotić, poveljnik črnogorske armade. — Prihod princa Mirka in črnogorskih čet v Skader. — Princ čestita četam na hrabrem vedenju med vojno. — Kak učinek je napravilo obstreljevanje v Skadru in okolici. — Škoda polletnega obleganja; glad prisilil nesrečneže, da jejo celo skorjo dreves. — Črnogorski prestolonaslednik Danilo in princ Peter pridejo, ko dobe od Esad paše njegovo sabljo, v mesto. — Stotnik Ljubič, ki je poveljeval neko skrito baterijo, ki je izstrelila na turške pozicije nad 5000 granat. — Predstraže se podajo po predaji mesta v turške pozicije. — Par metrov od predstraž opišejo črnog. častniki operat. Žurnalna Pathé pot. — Rovi in žične mreže s kauli zabranjujejo dohod do Taraboša. 5. Njen dobri sloves. (Senzacijska tragedija s Heny Porten v glavni vlogi.) Pri vseh predstavah. 6. Gaumontov teden. (Najnovnejše šport, moda itd.) 7. Skrb brez konca. (Krasna amer. veseliga.) — Vrt je otvoren in se igra že ob 7. zvečer pri dnevni luči na vrtu. Prostori in cene kakor v dvorani.

Cirkus Schmidt. Tudi snočnja predstava je bila dobro obiskana in je povsem zadovoljila obiskovalce. Spored je bil v glavnih točkah isti, bilo je le nekaj sprememb v postanskih točkah. Od že včeraj omenjenih artistov so se še posebno odlikovali telovadci na treh drogih The Barlay, salonski žonglerji in razni jalcali in klovnji. Posebno dobre volje je bil kralj opic Princ Peter II. Jutri se vršita dve predstavi, in sicer ena popoldne, druga zvečer.

Glas iz občinstva. Piše se nam: Vgnezdila se je razvada, da stranke že ob najzgodnejših jutranjih urah prično otepavati na dvoriščih preproge, divane itd. To povzroča tak hrup

in trušč, da ljudje v vsi okolici ne morejo spati. Želeti bi bilo, da bi kompetentna oblast določila čas, kdaj se sme pričeti z otepavanjem.

Izgubila je neka revna žena v mestni zastavljalnici danes dopoldne 50 K. Ker žena ni šla iz hiše, kjer je zastavljalnica, je dotičnik denar tam pobral. Ker je žena zelo siromašna in bi bil za njo najhujši udarec, če ne dobi tega denarja, pozivljamo dotičnika, ki je denar našel, da ga pošlje takoj našemu upravitelstvu.

V kavarni »Central« na Sv. Petra nasipu koncertuje danes in prihodnje dni priljubljena damska kapela.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal gosp. E. Krulj v Sevnici, 13 K 40 vin., katere je nabral pri sestanku prostovoljne požarne brambe v Sevnici. — Gospa Terezija Planinc na Brodu pri Boštanju je podarila 10 K v spomin na svojega pokojnega in ljubega moža; vsoto je poslal gospod Al. Dermelj. — V veseli družbi na tužnem Koroškem so nabrali 8 K 13 vin. v benediktinski kleti; vsoto je poslala gđ. Tilčka Stuhceva v Celovcu. — Otroška veselica v Krminu dne 18. maja je dala družbi čistih 52 K; vsoto je poslala gđ. učiteljica Ljud. Erjavce. — Nabiralniki v Trbovljah delujejo plodonosno in vztrajno. Meseca maja se je nabralo 33 K 22 vin. To pot so si pridobili prvenstvo nabiralniki v oskrbi Gorpevškovi, gđ. Ocepke in Volkerjeve, Izlakarjev, Sušnikov in Kramerjev. — Omizje v gostilni G. Dommanika pri Sv. Jurju ob Ščavnici je darovalo 5 K, vsoto je poslal gosp. Kocmut. — G. Lojze Hofbauer, blagajnik Ciril - Metodove podružnice v Dolu pri Hrastniku, je nakazal družbi med drugimi prispevki 3 K 09 v, nabranih od g. Okorna v veseli družbi pri Kolencu in 6 K 20 v vozni »Kmetiškega avtomobila«. Hvala! — Podružnica sv. Cirila in Metoda na Zidanem mostu deluje zelo živahno, kar svedoči vsota 102 K 76 vin., ki jo je poslala glavni družbi. Lepe zasluge so si pridobile gđ. Marlenka Homanova, Zelka Jakšova in Mar. Sulčičeva in pa zidanmoška godba. Podružnica ima med svojimi ustanovnimi člani (20 K) gosp. Ign. Rebova, uslužbenca Južne železnice. Živio!

Slava našim zavednim rojakom v Ameriki! Gosp. Alojzij Andolšek, tajnik Ciril - Metodove podružnice št. 1 v New Yorku, je poslal naši šolski družbi 800 K. Vsoto 400 K je poslala Ciril - Metodova podružnica iz Chicaga kot članarino in čisti prebitek v ta namen prirejane veselice. Ostalih 400 se je nabralo nekaj pri Ciril - Metodovi podružnici v New Yorku, nekaj od raznih podružnic, večji del pa po Fr. Sakserju. Gosp. Andolšek je tajnikoval pri tej podružnici 2 leti, sedaj pa odloži menda to delo, ker je drugje preveč zaposlen in biva več mil oddaljen od mesta, kjer si je ustanovil svoje domovje. Veseli nas, da ostane naši Ciril - Metodovi družbi naklonjen tudi v bodoče in v poteho bo naši družbi, da prevzame tajništvo zopet mnogozasluzni prejšnji tajnik gosp. Zupan. Hvala gosp. Andolšku, hvala dobrim rojakom!

Društvena naznanila.

»Slovanskega kluba« ustanovni občni zbor bo v ponedeljek, dne 2. junija ob 8. zvečer v posvetovalnici na magistratu. Vsakdo, kdor želi klubu pristopiti, naj se udeleži zborovanja.

V prid »Društvu za zgradbo Sokolskega doma Sokolu L.« se vrši danes zvečer, točno ob polu 9. uri na vrtu restavracije brata Počivalnika, Sv. Petra cesta št. 83. vrtni koncert salonskega orkestra »Sokola L.« Spored je jako lep, namen blag, zato bodi vsakemu bratu dolžnost podpirati težnjo po lastnem domu. Vstopnina znaša samo 30 vin., kar je vspricho dejstva, da se bo nudilo vratom pri dobri zabavi tudi umetniški užitek, malenkostna vsota.

Občnega zbora N. S. Z., ki se vrši jutri v nedeljo ob pol 10. uri dopoldne v Narodnem domu, se udeležijo kot zastopnik N. D. O. iz Trsta strokovni tajnik tov. Brandner. Pričakujemo tudi zastopnike ljubljanskih strokovnih društev. **Opozarjamo pa ponovno one gospode, ki so pripravljene prevzeti kakšno funkcijo v N. S. Z., da se občnega zbora tudi udeležijo.** Odbornike N. S. Z. prosimo, da so točno ob 9. uri pred občnim zborom v društveni posvetovalnici.

Mladinska skupina N. S. Z. v Ljubljani priredi jutri ob pol 8. uri zvečer v areni Narodnega doma družinski večer spojen z gledališko predstavo »Svet brez moških«. Po predstavi prosta zabava, godba, petje, šaljiva pošta itd. Nabimo vse pri-

jatelje neprisiljene zabave, da se udeležijo našega družinskega večera, v kar največjem številu.

Pevsko društvo »Slavec« priredi v nedeljo, dne 8. junija veliko pomladansko veselico na vrtu in v dvorani hotela »Tivoli« z najraznovrstnejšim sporedom, o katerem bomo še poročali. Omenimo za sedaj, da bode sodeloval popolni orkester zopet na novo sestavljene »Slovenske Filharmonije«.

Slov. trgovsko društvo »Merkur«. Pevski odsek priredi v nedeljo, dne 8. junija izlet v Grosuplje. Večje število izletnikov odide že jutraj peš čez Orle v Grosuplje. Zbirališče na dolenskem mostu. Odhod točno ob 8. Izletniki se ustavijo v priznani gostilni G. Rusa, kjer bodo imeli skupno kosilo. Drugi izletniki imajo lepo priliko se odpeljati s popoldanskim vlakom ob 1. uri 30 min. ali z vozovi. Dotičnike, ki nameravajo oditi že jutraj prosimo, da nam sporoče vsaj do 6. junija, da zamoremo glede kosila potrebno ukreniti. Gg. člani in prijatelje društva vabimo, da se izleta množestveno udeležijo. Za zabavo bodeja skrbela društveni pevski zbor in društveni ad hoc sestavljeni orkester.

Zadruga sobnih slikarjev, črko-slikarjev in pleskarjev v Ljubljani je imela včeraj popoldne svoj redni letni občni zbor v restavraciji Mrakov pri »Starem Rimljanu«. Zborovanje, ki je bilo dobro obiskano je vodil načelnik g. Štefan Špeletič, navzoča sta bila kot zastopnik obrtno oblasti magistratni koncipist g. Breskvar in načelnik kranjske zveze obrtnih zadrug g. E. Frančeti. Natančno poročilo o zborovanju priobčimo zaradi pomanjkanja prostora prihodnjič.

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani priredi jutri, dne 1. junija t. l. na lepem, senčnatem vrtu gostilne g. Antona Novaka v Štepanji vasi veliko vrtno veselico. Ljubljancem je ta lep sprehod vsled primerne oddaljenosti od mesta že itak priporočljiv, osobito se bo pa nudilo to pot za mal denar obilo zabave. Prijatelji godbe bodo lahko poslušali izbrane godbene točke, prijatelji petja lepo ubrano petje, plesalci mladini bo na razpolago veliko plesišče, drugi se bodo zabavali pri dobrem Novakovem vinu. Na večer se bo žgal umetalni ogen. Poleg vsega navedenega je odbor, oziroma veselični odsek poskrbel še za razne druge zabave. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 vin.

»Sokol« v Idriji priredi v nedeljo pešizlet v Ledine na veselico Ciril - Metodove podružnice. Odhod iz Idrije ob 1. uri popoldne iz društvenih prostorov, povratek iz Ledin ob 7. uri. Na Razpotju je sestanek z žirovskim »Sokolom«. Člani se vabijo k polnoštevili udeležbi.

Narodna čitalnica v Kranju slavi petdesetletnico svojega obstoja dne 6. julija v večjem obsegu. Že na predvečer se bo vršila v veliki dvorani »Sokola« slavnostna predstava, pri kateri bo na programu več pevskih in glasbenih točk ter dramatskih odlomkov, vse izbrano, tako da se predloči razvoj gojenja petja, oziroma dramatike od obstoja čitalnice v Kranju. Slavnostni dan dopoldne se sprejema goste, katerim se nudi zajtrkovalni koncert. Popoldne je slavnostni banket. Popoldne in zvečer pa se vrši velika ljudska veselica. Ker je cel program prireditve jako zanimiv in raznoličen, bo privabilo slavje gotovo jako mnogo gostov od blizu in daleč, da izkažejo svoje simpatije mestu Kranju in njegovi čitalnici, katere se je ob vsaki podobni priliki v kakem drugem kraju udeleževala vedno z mnogobrojnimi zastopstvom.

Društvo za oskrbo in varstvo sirot v radovljiskem okraju ima svoj redni letni občni zbor v četrtek, dne 5. junija 1913 ob 3. uri popoldne v Radovljiški sodnji z običajnim dnevnim sporedom.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Novo mesto, 29. maja.

Kočevski krščanski socialist — ubijalec.

Grozno žalostno sliko kočevskih krajev smo videli pred današnjo poroto. Zaradi prepira za par pedit zemlje prišlo je do uboja.

Obtožen je bil Karel Rom, kočar na hribu (Büchel) občine Koprivnik (Nesseltal), da je z večkratnimi brutalnimi sunki z bodalom zaklal čez 70 let starega Andreja Medica.

Med obtožencem in umrlim Medicem je obstajala že 15 let napetost. Pred par leti so ustanovili Krščansko - socialno zvezo, h kateri sta oba pristopila. Dočim je Rom ostal kot član, je Medic kmalo prestopil na liberalno stran in je Roma kot pri-

staša druge stranke preganjal. Prišla sta si navskriž tudi zaradi njive, oziroma poto do njegove njive. Medic, Poer in Rom imajo skupaj svoje njive, pa tako nerodno, da Rom iz svoje njive ni imel pravega dovoza, vsled česar so nastali veliki procesi. Rom je prosil sodišče, da mu odkaže prisilno pot. V to svrho se je dne 23. aprila vršila sodna komisija. Oba mejaša sta zahtevala take pretirane vsote (po 3 K kvadratni meter), da Rom za pot potrebnega sveta ni mogel odkupiti. Pač pa se je sklenila pogodba, da sme 2krat v letu voziti po posesti svojega mejaša, za kar mu plača odškodnino 2 K. Po razidu komisije je Medic proti njemu porogljivo dejal: »Habe ich Sie wieder drankriegt«. To je Roma razjezilo in je sklenil: Zdal bom pa nalašč vozil kar po Medicevi njivi. To je res takoj izvršil. Namesto po Poerjevi njivi, je začel voziti gnoj nalašč po Medicevi njivi, ki je bila že posejana s krompirjem. Vozil pa je kar po sredi njive. To seveda Medicu ni bilo všeč, javil je to županu in zahteval cenilno komisijo, da oceni novo škodo. Komisija je bila določena na drugi dan 24. aprila ob polu 12. dopoldne. Rom je šel k cenitvi, a je sklenil, da Medicu prisoli zausnic. Nekateri člani komisije so se čudili, da je Rom ravno po sredi njive vozil. Medic je dejal: To je storil iz same zlobnosti. Nato ga je Rom vprašal: Kaj hočete od mene? Ko se je Medic nagnil nasproti Romu, ga je ta udaril v obraz, nakar so vsi člani komisije padli s palicami po njem. Vsled tega je postal tako divji in razburjen, da ni prav nič vedel, kaj se je od tega trenotka dalje zgodilo. Šele pol ure pozneje, ko je bil že doma, je prišel zopet do zavesti. Popoldne je šele zvedel, da je Medic umrl. Rom se je prestrašil in zbežal ter 3—4 dni blodil neznano kje in brez jedi okrog. Končno se je napotil v Novo mesto in se sam ovdal sodišču.

Zaslišane priče so ta obtoženčev zagovor deloma potrdile, deloma so uboj drugače popisale. Medicu so bile prerezane na vratu glavne žile; prišel je pač še sam domov, pa je v par urah vsled izkrvavljenja umrl. Porotniki so soglasno potrdili, da je Rom kriv uboja, z 10 glasovi pa se tudi potrdili, da je Rom izvršil uboj v stanju duševne zmedenosti. Na podlagi tega pravoreka je bil Rom oproščen.

Zakonska mati detomorilka nezakonskega otroka.

Sedanje zasedanje je zaključil slučaj komaj 24 let stare Margaret Deutschman, žene posestnika v Majerlihi, občine Dobliče pri Črnomlju. Obtožena je detomora. Slučaj je izjemen, kajti obtoženka se ne zagovarja, marveč ona sama sebe obtožuje s presenetljivo odkritostnostjo.

Pred 8 leti se je omožila še kot 16letno dekle. Bila je srečna v zakonu, iz katerega ima dvoje otrok. Mož je imel lepo posestvo, ali prezadolženo. Slabe letine in veliki križ s posli, so moža pognali v Ameriko. Maja 1912 jo je pustil samo z otroci in skrbimi doma. Poslal ji je toliko, da je bilo za skrajno silo, zasebno pa se v pismih ni brigal zanjo. To jo je užalilo. Prišla je nad njo zapeljiva nevidna žena, kateri podleže polovica od svojih mož zapuščenih mladih žen; ime ji je skušnjava. V globoko krščansko Beli Krajini je morala proste ljubezni postala vobče moderna. To leži tam dobi že v zraku in Margaret Deutschman je storila, kar store druge v njenem položaju.

Imela je mlatic. Med njimi je bil tudi Jožef Rom, sin posestnika iz Bistrice. Ta je sicer šel z drugimi mlatici spat, toda ponoči se je tiho odpravil, ona mu je vrata pustila odprta... No, in sta se rada imeja. Od tedaj se ji je pa zahotelo po življenju, gostilna v hiši ji je za to dala mnogo prilike.

Dne 24. aprila je porodila. Vjela je otroku mrzle vode v usta; črvček je imel kmalu dovolj; že nekaj kapljic, da se je zadušil. Ljudje so seveda opazili, da Deutschmanova Margaret ni več »okrogla«, nego, da je nekaj dni zelo upadla tudi v obrazu. Ni vse v redu, so dejali. Kmalu se je našla tudi dobra roka, ki je napisala pismo na orožniško postajo. Osumljenka je nekaj časa tajila, potem pa v bistvu vse priznala.

Je sicer čudno, ampak zgodilo se je: on, ki je vsega tega kriv, vsaj sokriv, je nastopil kot glavna priča proti obtoženki. To je bil Jože Rom, prvi, s katerim je obtoženka grešila, in zaradi katerega zdaj trpi. Ta je tudi povedal imena drugih fantov, ki so »prišli za njim na vrsto«.

Isti porotniki, ki so par ur preje v slučaju Rom, ki je na brutalen način zaklal starega človeka, oprostili, so v tem slučaju soglasno potrdili edino jim stavljeno vprašanje.

Margareta Deutschman je bila obsojena na 3 leta težke ječe.

Razne stvari.

* **Polžja pošta.** Dne 23. maja letos je dobila neka gospa v Gradcu razglednico z božičnim voščilom. — Razglednica je bila od njenega brata iz Hitzendorfa na Nižje Avstrijskem. Karto je oddal njen brat glasom poštnega pečata, ki je slučajno zelo natančen, dne 18. decembra 1907. Rabila je torej karta iz Hitzendorfa v Gradcu skoro 5 in pol let.

* **Eksplozija v tovarni za dinamit.** V Paulillesu, v okolici Port Vendresa na Francoskem je eksplodiral v tovarni za dinamit en nitroglicerinski aparat. Eksplozija je bila strašna. En del tovarne je popolnoma porušen. Do sedaj so izkopali izpod razvalin tri mrtve in več teške ali lahko ranjenih delavcev. Šest oseb pogrešajo. Tri delavce je popolnoma raztrgalo in vrglo dele teles daleč v morje.

* **Poletna stanovanja za nižje uradnike.** Navzlic temu, da je letovišče postalo takorekoč že del našega življenja, je vendarle mnogo rodbin nižjih uradnikov, ki si ne morejo tega privoščiti. Tem razmeram skušajo na različni način pomagati. V Kodanju se je na nasvet nekega železniškega uradnika ustanovilo društvo, ki je v krasnem gozdnem kraju postavilo deset lesenih vil z vso upravo, ki se bodo oddajale v našem sklopi celo leto vedno na 14 dni rodbinam nižjih uradnikov. Vila z opravo vred je veljala 2000 mark. — Najemnina za celo malo vilo znaša za 14 dni 25 mark. In da bi imela tudi gospodinjice prave počitnice, so sredi vil ustanovili za kolonijo restavracijo, kjer hrana ne bo dražja, nego če bi kuhale doma. Celodnevna hrana za dve osebi za 14 dni bo veljala 40 mark, in celo 14dnevno letovišče rodbine z 2—3 otroki ne bo veljalo več nego 100 mark, kar bo mogel žrtvovati pač vsak uradnik. Letošnje poletje bo v tej koloniji prebivalo 100 kodanjskih rodbin. — Morda bi se tudi pri nas dalo napraviti kaj takega.

* **S svilu vezene poletne bluze** najmičnejši barv, bele, creme, svetlomoder, modnolilaste, rožaste in drugih lepih barv po želji, se, dokler bo kaj zaloge, izjemoma prodajajo za četrtino navadne cene po 1 K 95 vin. pri firmi M. Swoboda, Dunaj III/2, Hiessgasse 13. Opis in slika se razvidi iz današnjega oglasa.

* **Trdovratno motenje prebave doraščajoče mladeži.** Otrokom, ki tožijo o glavobolu, pomanjkanju slasti do jedi, telesnemu zaprtju in se jim delajo izpuščaji na koži, dajajmo pred zajtrkom majhno kupico prirodne Franc Jožefove grenčice, s čimer se pogosto dosežejo prav presenetljivi uspehi glede na želodec, črevo in kri čistilni učinek. Dr. Walenstein, mestni šolski zdravnik v Berlinu, piše: »Izredno zadovoljen sem s točno odvajalnim učinkom Franc Jožefove vode, ki se z nobenim drugim sredstvom ne da doseči tako hitro.« — Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah z rudniskimi vodami. Razpošiljalno ravnanje Franc Jožefovih zdravilnih vrelcev v Budimpešti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dogodki na Balkanu.

Mirovna pogodba podpisana.

London, 31. maja. Včeraj točno ob 12. opoldne je bil podpisan preliminarni mir v Londonu. Ko so delegati podpisali svoja imena, jih je nagovoril sir Edvard Grey naglašajoč, da se veseli Anglija in z njo vsa Evropa, da je mir vendar že sklenjen. Na njegov govor so se zahvalili posamezni delegati angleški vladi za gostoljubnost. Dr. Danev je v svojem govoru poudarjal zasluge, ki si jih je pridobil za mir sir Edvard Grey. Grški delegat Skuludis je pripomnil, da je grška podpisala mirovno pogodbo v nadi, da bodo obnovljene vse pogodbe med Grško in Turčijo, ki dajejo Grkom posebne predprave v otomanski državi. Črnogorski delegat Dr. Popović je po podpisu pogodbe izjavil: Črna gora je z mirovno pogodbo zelo nezadovoljna, Anglija je ena izmed glavnih činiteljev, ki so povzročili, da se je Črni gori vzel Skader. Anglija je sedaj dolžnica Črni gori, zato zahteva takšno korekturo albanske meje, da bo dobila nekatere za razvoj Črne gore nujno potrebne pokrajine in direktno zvezo med Podgorico in Pečjo. Nato je izjavil dr. Danev, da so se nekateri delegati med sabo sporazumeli, naj mirovna pogodba takoj stopi v veljavo. Grški, srbski in črnogorski delegati so izjavili, da jim o tem dogovoru ni ničesar znana. Nato so bolgarski in turški delegati podpisali dodatni protokol, v katerem izjavljajo, da soglašajo, da stopi mirovna pogodba v veljavo takoj po podpisu.

katerem izjavljajo, da soglašajo, da stopi mirovna pogodba v veljavo takoj po podpisu.

Poslaniška konferenca.

London, 31. maja. Včerajšnja seja poslaniške konference je trajala več kakor dve uri. Končno je bila odgodena do prihodnjega četrta. Razpravljalo se je pred vsem o Albanskem statusu. Med veleposlaniki prevladuje optimistično razpoloženje in izraža se upanje, da bo poslaniška reunija vsa vprašanja nanašajoča se na likvidacijo Turčije v Evropi rešila do konca meseca junija.

Položaj na Balkanu.

London, 31. maja. Vesti iz Beograda in Sofije poročajo, da tako bolgarska vojna uprava, kakor srbska nadaljujeta z vojnimi pripravami. Zatrjuje se, da je Bolgarska že pričela s transportom vojaških čet izpred Catalde.

Belgrad, 31. maja. Tukajšnji politični krogi pričakujejo z veliko napetostjo sestanek ministrskega predsednika Pašića z bolgarskim ministrskim predsednikom Gešovom v Caribrodu, kateri sestanek se vrši, kakor je znano danes zvečer. Včeraj popoldne je imel ministrski svet važno sejo pod Pašićevim predsedstvom. Po seji je Pašić sprejel kralja v posebni avdijenci. V beogradskih krogih se je splošno vladajoča nervoznost nekoliko polegla in vse se nadeja, da se bo končno vendarle našel miren izhod iz teške krize. Računa se sicer s popolno gotovostjo s tem, da se ministrski predsednik ne bosta takoj sporazumela, vse pa je prepričano o tem, da se jima bo posrečilo najti primeren temelj za nadaljna uspešna pogajanja.

Atene, 31. maja. Ministrski predsednik Venizelos se v kratkem sestane z bolgarskim ministrskim predsednikom Gešovom. Kakor se zatrjuje stoji šansa glede bolgarsko-grškega sporazuma v teritorialnem vprašanju zelo ugodno.

Bolgarska pogajanja s Turčijo?

Dunaj, 31. maja. Iz Carigrada poročajo, da se vrše med Bolgarsko in Turčijo tajna pogajanja za slučaj, da se Bolgarska zaplete v vojno s Srbijo. Bolgarska vlada je baje ponudila Turčiji, da dovoli korekturo meje Midija - Enos in da se odpove vsaki vojni odškodnini, ako Turčija obljubi ostati nevtralna v slučaju bolgarsko - srbske vojne. — (Ta vest skoraj gotovo ni resnična, marveč je bila skovana na Dunaju, ker si ni moglo misliti, da bi storili takšno dejanje vodilni bolgarski državniki, ki so vseskozi pošteni ljudje in dobri Slovani. Opomba uredn.)

Se ena seja balkanskih delegatov.

London, 31. maja. Glavni balkanski delegati imajo danes še eno sejo, na kateri se bodo posvetovali o tem, da-li naj še ostanejo v Londonu, ali naj odpotujejo. Najbrže bodo sklenili zapustiti London. Srbski delegat dr. Vesnić že danes odpotuje v Pariz.

Bolgarska artilerija obstreljuje grško križarko.

Pariz, 31. maja. Bolgarske baterije pri Pravi so obstreljevale grško križarko Spezaj, ki je križarila pri Eleuterionu. Križarka je morala bežati, vendar pa na bolgarske strele ni reagirala. Grška vlada je vložila v Sofiji energičen protest.

Sprejmi uredništvo »Slovenskega Naroda« Ljubljana.

V Vašem listu, dne 29. maja t. l. ste objavili brzojavko z Dunaja, ki se dotika moje osebe.

Sklicujoč se na § 19. tisk. zakona, prosim, da objavite sledeči popravek: Ni res, da mi je kdo izposloval pri naučni upravi letno sustentacijo 3000 K. — Res je nasprotno, da take sustentacije nisem nikdar dobila. Ni res, da uživam pokojnino po dvornem svetniku. Res je marveč, da uživam le pokojnino po vladnem svetniku. Res, da je bila moja prošnja za pokojnino po dvornem svetniku odbita. Res, da se mi je dovolila od naučne in finančne uprave, ko se je moja zgorajšnja prošnja odbila, enkratna podpora v znesku 3000 K — to pa radi moje dokazane bolehnosti in radi zasluge mojega pokojnega soproga, ki je sam opravljal službo, katero danes opravljajo trije gg. deželnošolski nadzorniki. Res je nadalje, da je gospod dr. Ivan Sustersič odklonil vsako intervencijo v zadevi moje pokojnine z utemeljitvijo, da za sorodnike v takih stvareh načeloma ne posreduje; res, da sem končno vložila svojo prošnjo celo brez njegove vednosti. — V Ljubljani, dne 31. majnika 1913. — Terezija Šuman I. r., vdova deželnošolskega nadzornika Josipa Šumana.

Ivan Kočevar.

Središče, 31. maja. Zaslužni slovenski rodoljub Ivan Kočevar je

pomoči umrl. Pogreb po v nedeljo ob 3. popoldne.

Redlova afeta.

Dunaj, 31. maja. Danes so bili tu v vsi tajnosti aretirani trije častniki in en generalni major. Redl je imel 4 sluge. Med temi sta bila dva ruska agenta.

Praga, 31. maja. »Narodni Listy« poročajo, da je polkovnik Redl zakrivil veliko večje hudodelstvo, kakor zločin homoseksualnosti, ki se mu očita. Vendar pa ne povedo, kakšno zločinstvo je to bilo.

Hrvaška kriza.

Dunaj, 31. maja. Cesar je danes sprejel v posebni avdijenci hrvaškega podbana dr. Unkelhauserja.

Budimpešta, 31. maja. Včeraj je imel bivši hrvaški ban baron Rauch triurno konferenco z ministrskim predsednikom dr. Lukacsem. Rauch se je izjavil nasproti častnikarjem, da je poročal Lukacsu o razmerah na Hrvaškem in mu nasvetoval sredstva, ki bi bila primerna za rešitev hrvaške krize.

Proces Lukacs - Dessy.

Budimpešta, 31. maja. Pri današnji razpravi je najprvo govoril višji državni pravdnik, ki je zahteval, da se Dessyja obsodi, češ, da politična dejanja ministrskega predsednika ne spadajo pred sodišče, marveč samo pred parlament. Obravnava pa ni dognala, da bi bila tangirana osebna čast ministrskega predsednika. Zagovornik Vaczony je dokazoval, da je očitanje Lukacsu, da je največji panamist, politične narave in da je Dessy doprinesel dokaz resnice, da je dr. Lukacs izvršil dejanja, ki so taka, da tangirajo njegovo politično čast. Ker se je obtožencu posrečil dokaz resnice, ga je treba oprostiti.

Potovanje italijanskega kralja v Nemčijo in na Švedsko.

Rim, 31. maja. Kralj in kraljica posetita tekom meseca junija švedski dvor v Stockholmu. Dne 27. junija se kralj Viktor Emanuel sestane v Kielu z nemškim cesarjem Viljemom.

»Domovina«.

Pri gledaliških predstavah dne 3. in 5. maja je imela »Domovina« 2802 K 90 vin. dohodkov (gledališki predstavi 1728 K 48 vin., buffet in cvetlice 754 K 26 vin., darila 320 K 16 vin.) in 945 K 38 vin. stroškov (režija za obe predstavi 695 K 12 vin., buffet 250 K 26 vin.). — Čistega dobička je bilo tedaj 1857 K 52 vin.

Gospodarstvo.

— Predavanje o slovenskih zahtevah na Češkem. Akademsko društvo »Litavan« v Pribramu je priredilo 15. maja javno predavanje o »Zgodovini zahtev slovenskih dijakov«. Predaval je slovenski rojak J. Skrbinek, ki je zdaj profesor v Pribramu. V svojem predavanju je, kakor poroča »Středočeský Kraj«, predavatelj očrtal slovensko gibanje za lastno vseučilišče v svojem zgodovinskem razvoju. Predavanje je bilo dobro obiskano in je predavatelj žel za svojo temeljito predavanje zasluženo priznanje.

Telovadno društvo »Sokol« v Ljubljani.

Jutri v nedeljo, 1. junija priredimo v Ljubljani okolico

pešizlet v kroju

i. s.: Ljubljana - Vič - Bokavce - Stranska vas - čez Prevalnik v Podutik, kjer bo kratek odmor; od tu se vrnemo čez Koseze - Šiško v Ljubljano.

Bratje, udeležite se polnoštevno tega pohoda v prosto naravo; tudi starejšim bratom ne bo de osvežujoči izlet predolg in prenaporen.

Pešizlet preprečiti more le trajen dež.

Zbirališče točno ob 1 1/2. pop. v telovadnici »Narodnega doma«.

Na zdar!

Odbor.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali za:

»Ciril - Metodovo društvo« dr. Janko Žirovnik, odvetnik v Ljubljani 10 K, iz kazenske zadeve Ljubovec proti Matiji Hermanu pogojene globe.

»Dramatično društvo« neimenovani član dramatičnega društva iz Šiške 10 K, ker se ne more udeležiti danes občnega zbora.

Ziveli nabiranci in darovalci!

Današnji list obsega 18 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodnega tiskarstva«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. maja: Alojzija Mravlje, delavčeva hči, 21 mesecev, Streliška ulica 15. — Fran Lalik, rejenc, 7 tednov, Streliška ulica 15. — Ivana Vivoda, kuharica, 33 let, Radečkova cesta 9. — Ivana Grosman, monterjeva vdova, 54 let, Stritarjeva ulica št. 7.

Geno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletji dobro znanega, pristnega »Mollovega Seidlitza-praška«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težko prebavljanje. Originalna škatulca 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 1 33

Milado, staro, Vsak pove:

FLORIAN

Ta pa je zame! Ker se samo z njim krepčam, Vedno zdrav želod'c imam!

Varujte se ponaredb!

Pristni »FLORIAN« se dobi edino od Rastlinske destilacije »FLORIAN« v Ljubljani.

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2		Srednji zračni tlak 736 mm			
maj	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
30.	2. pop.	737.0	27.7	sr. jz.ah.	jasno
	9. zv.	736.8	19.5	slab jug.	"
31.	7. zj.	736.8	15.2	sr. svzh.	"

Srednja včerajšnja temperatura 20.3°, norm. 15.8°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Slovinci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 31. maja 1913

	Dinar	Blagov
4% majevna renta	82.90	83.10
4% srebrna renta	86.70	86.90
4% avstr. kronica renta	83.15	83.35
4% ogr.	81.95	82.15
4% kranjsko deželno posojilo	—	94.50
4% k. o. češke dež. banke	87—	88—

Srečke.		
Srečke iz 1. 1860 %	454—	466—
" " 1864 %	635—	647—
" " 1868 %	292—	302—
" zemeljske 1. izdaje	286—	296—
" " 2. izdaje	248.50	258.50
" ogrske hipotečne	235—	245—
" dun. komunalne	470—	480—
" avstr. kreditne	477—	487—
" ljubljanske	64.50	65.50
" avstr. rdeč. križa	55—	56—
" ogr.	32.25	33.25
" bazilika	26.50	27.50
" turške	237.50	240.50

Blagov.		
Ljubljanske kreditne banke	417—	420—
Avstr. kreditnega zavoda	627.50	628.50
Dunajske bančne družbe	512—	513—
Južne železnice	128.25	129.25
Državne železnice	722.75	723.75
Alpine-Montan	984—	985—
Češke sladkorne družbe	344—	348—
Zivnostenske banke	264.75	265.75

Valuta.		
Cekini	11.42	11.47
Marke	117.85	118.05
Franki	95.60	95.75
Lire	93.15	93.35
Rubli	253—	254—

Katinka Oblak roj. Šolar, trgovka in posestnica javlja v svojem in vseh sorodnikov imenu prežalostno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo, danes dne 30. maja ob 1/4. uri ponoči preljubljeno hčer, ož. sestro in sestrično, gosposlično

Katinko Oblak

po dojetrajni mučni boleznii, v 24. letu svoje dobe, prevideno s svetotajstvi, k sebi v boljše življenje poklicati.

Pogreb bo v soboto, 31. majnika ob 5. uri popoldne na tukajšnje pokopališče.

Svete maše zadušnice se bodo služile v več cerkvah.

Draga pokojnika bodi priporočena v blag spomin in molitve.

Novo mesto, 30. maja 1913.

Zahvala.

Za presrčne dokaze odkritega sočutja, ki so nam došli povodom boleznii in smrti našega iskrenoljubljenega soproga, predobrega očeta, brata, starega očeta in tasta, gospoda

IVANA WOHINZA

učitelja in šol. vodja v p.

se tem potom kar najpresrčneje zahvaljujem. Posebno zahvalo pa smo dolžni g. župniku za njegov trud in tolažbo, gđ. učiteljici in krajnemu šol. svetu za njih požrtvovalnost, gđ. tovarišicam, gg. tovarišem za njih mnogobrojno spremstvo predraga pokojnika do prezgodnjega groba in njih ganljivo petje ter za krasen, v srce segajoč govor gosp. nadučitelja B. Andoljške, kakor tudi vsem darovateljem krasnih vencev in onim, ki so prerano umrlega spremili v tako ogromnem številu k večnemu počitku.

Kresnice, 29. maja 1913.

1953

Žaljuočii ostali.

Globoko potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskrenoljubljeni soprog, ozir. oče, gospod

Franc Juvan

nožar in posestnik

danes, dne 31. maja ob 3/45. zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoč, v 63. letu starosti, po kratki in mučni boleznii v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega rajnika se vrši v nedeljo, 1. junija ob polu šestih popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 12, na pokopališče pri Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v več cerkvah. Nepozabnega priporočamo v molitve.

V Ljubljani, dne 31. maja 1913.

Žaljuočii ostali.

1963

Redka prilika! Redka prilika!
Dobro ohranjen kratak
klavir
se cenó prodá na voglu Sv. Petra
ceste, vhod Radeckega o. 2, 1. nad.

Več
čevljariskih pomočnikov
za izdelovanje gornjih delov in dva
učenca sprejme 1964
Anton Kremeser, čevljar v Metliki.

Pozor vrtnarji in gostilničarji!
Na prodaj so 1887
stavnne parcele

v bližini pokopališča pri Sv. Križu, Cesta
med hmeljniki v Ljubljani. Pojasnila daje
Fr. Kunaver, kamnosek istotam.

Išče se od 1. do 15. junija
stanovanje
obstoječe iz 2 sob in kuhinje. — Po-
nudbe na poštni predal št. 93.
1970

POZOR, BRIVCI!
Brivnica
krasno urejena, dobro ideoča, na prometnem
kraj v Zagrebu, mesečni zaslužek 320 K,
s 34 mesečnimi naročniki se prodá zelo
poceni radi odpotovanja v Ameriko, tudi
se prodá pohištvo. Kupec lahko dela dva
meseča pri meni, da se prepriča o resnič-
nosti navedb. — Vprašanja na upravništvo
»Slovenskega Naroda«. 1968

Prostovoljna dražba košnje.
V sredo, 4. junija t. l., ob 9. uri dopoldne
se bo odajala za letošnje leto potom
prostovoljne dražbe v najem 1955

košnja
travnika poleg Iškega mostu ob Izanski
cesti. Zbirališče dražiteljev je ob gori
navedenem času na Iškem mostu.

Kavarna „Central“
Ljubljana.
Vsak dan od 9. zvečer naprej
KONCERT
zelo priljubljene
dunajske damske kapele.
Vstop prost. Vso noč odprto.
Sestanek tujcev!

Razglednice
umetniške,
in
pokrajinske
se dobe vedno
v veliki izbiri v
„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica 7.

VOZNIKI!
Odda se voznja

3000 kubičnih metrov okroglega in
tesanega lesa iz gozda na kolodvor,
po dobrih potih. 1967

Vprašanja na upravništvo »Sl. Naroda«.

7 orolov parceliranega
travnika

na Cesti dveh cesarjev, v bližini mitnice,
se prodá ali odda košnja v najem.

Več se poišče pri „Obrtnem pomo-
žnem društvu“ v Ljubljani, Kon-
gresni trg št. 4. I. nadstropje.

Resna ženitna ponudba!

Vdovec s tremi otroki, trgovec in
obrnitnik, posestnik, 32 let star, želi
znanja z gospodično ali vdovo
brez otrok, ki ima veselje do
trgovine in nekaj premo-
ženja. Tozadevna pisma
s sliko se vrnejo. —
Ponudbe na „Sreča“
št. 55024 Poste re-
stante Ljubljana

Pozor vrtnarji!
Proda se v Sp. Siški
večji kos zemljišča
jako pripraven za vrtnarja. — Zraven
se prodá 1784
več stavnih parcel.
Več se izve v Spodnji Siški št. 22.

Morske kopeli Selce
pri Cirkvenici,

obalne kopeli, solne kopeli, pečene
kopeli, otroško igrišče, restavracija in
kavarna v hiši, kranjska kuhinja, pri-
poročila 1761

Ludovik Heidinger, restavrater
Hotel „Rokan“, Selce.
Nb. Trikratna zveza vsak dan s
parobrodom v Reko tja in nazaj.

Krema za polt
kot puder.
RKA Dr. Ia., krema iz bisernega pudra se
drži 24 ur. Nihčene opazi, če se je rabil puder.
Pot, celo umivanje ne škodi.
Nepotrebno je dopudravati se.
Koža ne poka, nego je elastično mehka.
Krema iz bisernega pudra služi obenem kot
krema za kožo in polt. Zajamčeno neškodljivo.
Cena škatljici K 3.—, bela, rožnata in ru-
menkasta. Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj
IX., Berggasse 17/E. — Zaloga v Ljubljani:
Lekarna pri Zlatem jellenu, drogerija A. Kanc
in drogerija „Adria“. 1578

Krajevne zastopnike

za prodajanje vseh v Avstriji dovoljenih
srečk sprejme po vseh krajih neki bančni
zavod. — Ponudbe pod šifro: „Lose 3318“
na: Haasenstein & Vogler, A. G. Praga II.

Na obroke zlata verižica

60 gramov težka, K 140.—, me-
sečno 4 K. Prve vrste srebrna
ura s 3 srebrnimi pokrovi 14 K.
Pošilja se na vse strani. Kdor
bi rad ceno kupil uro in veri-
žico, naj piše takoj: R. Lechner,
Bredlava (Lundenburg) 299
trgovina z zlatino.

G. Flux

Gosposka ulica 4, 1931
I. nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

išče nujno:

je v udobnost cenj. občinstva zopet v
središču mesta.

„Priporočila in namešča le boljše“

službe iskajoče vsake vrste

kakor
privatno trgovsko in gostilniško osebje
izbira različnih služeb, zlasti za ženske
Vestna in kolikor možno hitra postrežba
zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi znamka za odgovor.

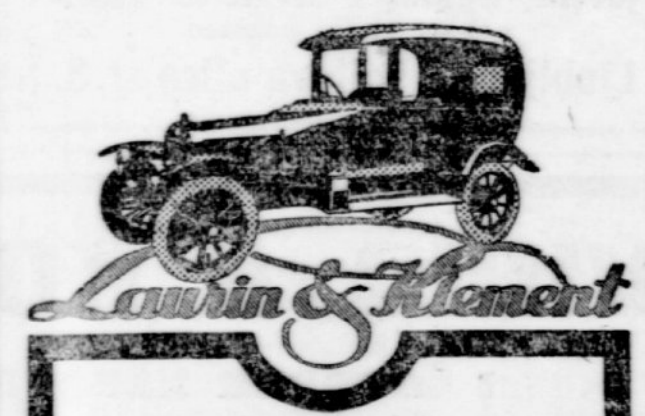
Resna ženitna ponudba.

Drž. uradnik na Gorenj-
skem s pravico do penzije in
z letno plačo 5000 K, se želi
poročiti z dekletom ali vdovo
brez otrok v starosti od 30 let
naprej. Pogoj: zdravje, neoma-
deževano življenje, dobro srce
in najmanj 25.000 K premože-
nja. Diskrecija zajamčena.

Resne ponudbe s sliko
pod „Lopa Gorenjska“ na
upravništvo »Slovenskega Na-
roda«. 1927

Novi 1913 modeli

Vzorne konstrukcije.
Izbornega materiala
Nedosežne zmožnosti.

7/30 HP Sportni in vo-
zovi za zdrav-
nike, landau-
leti in limuzini
13/30 HP Faeloni za hi-
strevno, elek-
trantni limuzi-
ni in landau-
leti za vožnje
po mestu in
potovanja
16/40 HP Šesterosedel-
niki, sportni
faeloni, luk-
susni landau-
leti in limuzini
oblike Pull-
mann s krmil-
lom znotraj

Tvornica v Mladi Boleslavi.

Podružnice: Praga, Brno,
in Dunaj, Budapešta.

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške
bolezni. Porodnišnica. Medicinalne kopeli.
Laznik in tel-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

!! 500 kron !!

Vam plačam, ako Vam moj uničevalec ko-
rena mazilo »Ria« ne odstrani brez bolečin
v 3 dneh kurjih oces, bradavic in otiščancev
Lonček z jamstvenim pismom 1 krono. —
Nemei, Košice (Kaschau) I. Postfach 12/64, Ogrsko.
616

Dober krojaški pomočnik

dobi takoj delo 9121

pri Matiju Turku, Domžale.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove
vzorke 3 za 1 K, 6 za
1 K 80 h, 12 za K, 342
ilustrovan cenovnik i,
zdravniški nasveto
gratis in franko (zaprt
30 h). — I. Singe,
higienična manu-
faktura, Dunaj I.
Wiesingerstr. 8 F

Potovalni uradnik

se pod dobrimi pogoji sprejme
pri veliki domači, že mnogo let najboljše
uvadeni, zavarovalnici za življenje. —
Ponudbe na poštni predal 82. v
Ljubljani.

Knjigovodja in
korespondent,

(strojepisec) z večletno prakso, in najboljšimi
referencami, opravljač vsa pisarniška dela
popolnoma samostojno, želi primerne službe.
Nastop takoj, event. pozneje. — Prijazne po-
nudbe pod: „Samostojnost 210“ na upravništvo
»Slovenskega Naroda«. 1958

Žaga, novo zidana in hiša

za stanovanje, hlev in tesarska uta z
2600 m² zemlje, 1673

se prodá pod zelo ugodnimi pogoji.

Posestvo bi ugajalo za lesnega trgovca,
tesarskega mojstra, mizarja, kolarja,
sodarja, ker je sredi trga, ki šteje 3000
prebivalcev. — Vprašanja na naslov:

Josip Renko, trgovec in posestnik
Borovlje, Koroško.

Maslo, malisno štupo,
suhe gobe, vinski kamen

jabolka namizna in hruške za mošt, fižol,
oves, pšenico, ječmen, bučne peške, ko-
ruzno slamo, smrekove storže, želod,
krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor
tudi petrolejske in oljate sode, ter močnate
solne in otrobne vreče kupi vsako množino
veletrgovina **ANTON KOLENC,**
Gelje, Graška cesta 22. 3095

Dame.

Pri motivah pomaga moj absorbiteur!
Pojasnila proti returnim znamkam:
Dunaj XIV., Mariahilferstrasse
207, I Stock Tür 7. 1929

V najem se da kovačnica

stoječa ob stalni, močni vodi. V ko-
vačnici je fužina. Zaslužek dober. —
Pojasnila daje 1944

Katarina Cerar, Jarše p. Domžale.

Trgovski pomočnik

19 let star, zmožen obeh deželnih jezikov,
izurjen manufakturne stroke, želi nastopiti
mesto v kako večjo manufakturno ev. tudi
v galanterijsko trgovino v Ljubljani. Vstop
event. 15. julija. Ponudbe se prosijo pod
„A. B.“ poštno ležečo Kranj, Gorenjsko.
1884

Ugodna priložnost!

Trgovina z meš. blagom

na Koroškem dobrodoča zraven farne cerk-
ve, blizu kolodvora se zaradi družinskih
zadev pod zelo ugodnimi pogoji prodá.
Odjemalec mora biti slovenskega in
nemškega jezika zmožen. Več pove iz pri-
jaznosti upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Odda se s 1. avgustom t. l.

lokal s skladišči

na Mestnem trgu, pripraven za želez-
ninsko, specerijsko ali galanterijsko tr-
govino. Kje, pove upr. »Slov. Naroda«.
1935

Risarja

spretnega in vestnega, z daljšo prakso
v geodetičnih in vodogradbeni stroki

išče tehnična pisarna 1957

Ing. J. Skoberne & Ing. D. Gustinčič, Trst, ul. Zonta 9.

Honorar po dogovoru.

Kdor potuje v Primorje,
naj obišče 845

Hotel Bristol, Reka

80 moderno urejenih sob, električna luč,
lift, kopeli, kavarna, restavracija z iz-
vrstno kuhinjo. Zmerne cene.

Edini slovenski hotel na Reki
Spoštovanjem Pero Trpinac.

5 vinarjev

vas stane dopisnica, s katero lahko zahte-
vate moj najnovejši, 4000 slik obsegačji
glavni katalog, ki vsebuje bogato vsebino
potrebni porabnih predmetov in pri-
mernih daril, ki ga pošljem vsakomur za-
stojni in poštine prosto.

Razpošiljalnica **JAN KONRAD**, t. in kr dvomi do-
bivatelj, Most št. 2399 (Časlo).

Prave niklaste žepne ure K 4-20, 5— in
več. Niklaste budilke K 2-90, harmonike
K 5—, vijoline K 5-80, samokres K 8—.
Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez
rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Spreten, samostojen 1910

tesarski polir

v vseh v to stroko spadajočih delih
izurjen, slovenskega in nemškega jezika
zmožen,

se sprejme.

Ponudbe z zahtevo plače in prepisi
spricval pod „Tesarski polir“ na
upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Cirkus Schmidt

V nedeljo, dne 1. junija
2 veliki predstavi 2
Ob 4. pop. tujska in rodbinska predstava ob 9. zv. gala predstava.
V ponedeljek, dne 2. junija ob 9. zvečer
senzacionalen debut!

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Štritarjeva ulica.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Moderna ročna dela in material

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Volna za športne obleke, čepice itd.
Zgotovljene, pričete in predtiskane
vezenine v največji izbi. Predtiska-
rija. Vezanje na roko. Tamburiranje.
Plisiranje itd. Popolna zaloga telo-
vadih oblek. — Zunanja naročila
:: se izvršujejo točno in vestno. ::

Lep lokal

z velikim izložbenim oknom, prav ugo-
den za prodajalno ali obrtnika,
se z avgustom t. l. odda.
Poizve se v pisarni Filip Supančiča,
Bleiweisova cesta št. 18, I. nad.

Učinkovitost

sezije so novi mo-
deli svetovnoznanih
voznih koles

Helical-Premier

Zahtevajte krasni
katalog zastoj.

:: Zastopnika ::

A. Cerar, Domžale; Mat. Rozman, Stožice.

Strogo solidna najstarejša domača trdnica.
Juveli, zlatina,
srebrnina ter razne ure.

Popravila in
nova dela po
najnižji ceni.

Edina zaloga ur
z znamko

"TUP"

Ceniki zastoj.

Ceniki zastoj.

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zapri-
seženi sodni cenilec. 234
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Modni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

929

:: slamnike le najfinejše izvršbe. ::
Žalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Gradbena, kulturnotehnična in zemljemerska pisarna

Ing. J. Skoberne & Ing. D. Gustinčič

Trst, via della Zonta št. 9. Telefon 16-31.

Konstruktivna, podjetniška in izvedeniška pisarna
za vsa v gradbeno, kulturnotehnično in zemlje-
mersko stroko spadajoča dela, kakor n. pr.:
izvršitev del in načrtov za ceste, mostove, želez-
nice, vodovode, uravnave voda, osuševanja in
namakanja poljedelskih zemljišč, izdelovanje
geometerskih načrtov za zemljeknjižne odpise in
prepise delitve skupnih zemljišč, ponovitve meja itd.
Tehniška izvedeniška mnenja in nasveti. —
Cenitve zemljišč in drugih tehničnih predmetov.
Vedno točna izvršitev. Vedno točna izvršitev.

1866

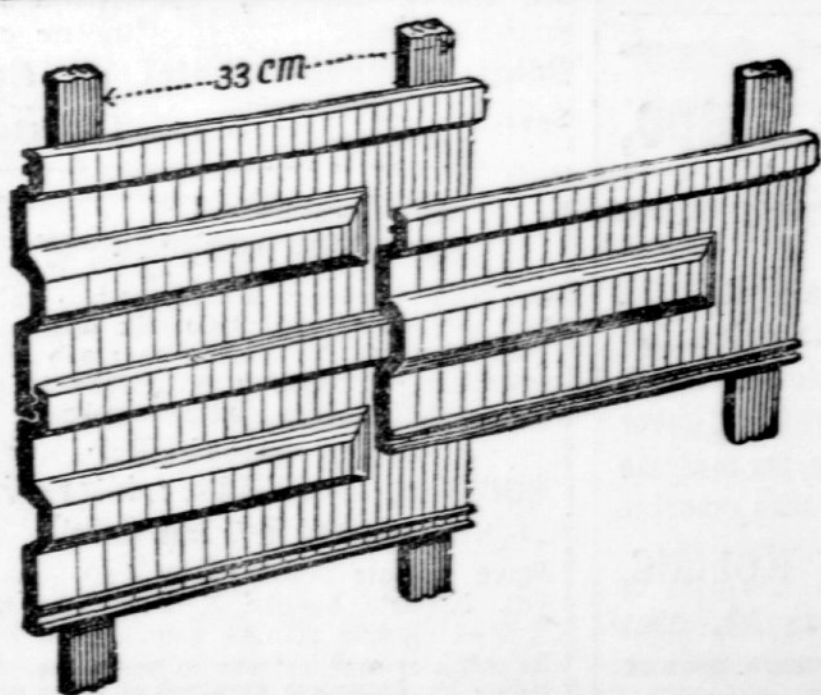
Modna in športna trgovina

P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

**V zalogi so vsi športni predmeti
za letni in zimski šport**

kakor klobuki, čepice, sviterji, pleteni telovniki,
dokolenice, rokavice, nogavice, pletene,
lodnaste in usnjate gamaše, volnene,
tkane in mrežaste srajce, nepremočljivi
plašči iz oljnate
tvarine, nahrbtniki
vsake izvršitve, pa-
lice, cepini, krplje,
dereze, umetno ple-
tene vrvi, plezalni
čevlji, raznovrstne
posode iz aluminija,
thermos-posode, pa-
tentne svetiljke itd.

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

: tovarna zarezanih strešnikov :
ponudi vsako poljubno množino dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

:: s poševno obrezo in priveznim nastavkom. ::

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!
Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo poslijemo takej vzorce in popis.
Sretni zastopniki se sprejmejo.

Zacherlin

pomaga čudovito kot nado-
sežni „uničevalci mrčesa“.
Pristen samo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

Nekaj misli k jugoslovanskemu vprašanju.

Teško je v teh dnevih znatne napetosti javno premišljevali o dogodkih, ki se odigrajo v našem narodnem življenju, tem težje, ker silijo k sklepu, ki državnemu organizmu, kateremu je poverjeno naše telo, ne morejo prijati. Jugoslovansko vprašanje! Že pred leti se je govorilo in pisalo o njem mnogo, toda zvečine le v okvirju mej monarhije. Dogodki na Balkanu pa so razširili vprašanje za dober kos. Jugoslovansko ozemlje se je povečalo, ideji habsburškega trializma pa se je postavila ob stran in to nevstrahno ideja jugoslovanskega trializma Srbov, Hrvatov in Slovencev, tuintam pa celo trializem Bolgarov, Srbohrvatov in Slovencev. Ideja združitve avstrijskih Jugoslovancev se je porodila med nami samimi, dunajski konservativci so si izposodili to idejo za svoj trializem; drugi, srbohrvaško-slovenski trializem je inspiriran od Srbov, tretji tvor je slovenskega izvora a bo sigurno našel sčasom vsaj med Slovenci in Bolgari največ teoretičnih zagovornikov, čeprav je danes najbolj osamljen.

Novoilirizem — tako imenujejo pri nas nekateri tako ne točno, gibanje, ki stremi za združitvijo Slovencev s Srbi in Hrvati — je z neverjetno silo na mah prevzel slovensko mladino. V znanstvenih revijah je našlo novo stremenje svoje teoretične zagovornike in le tupatam je bilo slišati osamljen contra, ki pa je kmalu utihnil, dokler ni posegel v debato praški vseučiliški docent dr. Rostohar, kateremu je na drugi strani odgovarjal zagrebški vseučiliški docent dr. Vošnjak. Vesel pojav, da sta se lotila težavnega in kočljivega vprašanja vseučiliški profesorja Slovenca, neprijeten pa, ker je v polemiko seglo dnevno časopisje zvečine ne s stvarnimi članki, nego s paberki, napisanimi od ljudi, ki jim ne moremo očitati, da so vajeni doobra pretehtati to, kar govorijo in pišejo. To je spravilo v slabo luč prerojeno jugoslovansko gibanje na Slovenskem. Osebo oseb dr. Rostoharja in njegovi članki v »Napredni Misli« ter v »Unionki« so bili predmet napadov, ki so končno prisilili i njega, da se je izneveril svoji prejšnji navadi ter v neprimernem tonu zavračal nasprotnike in čisto po nepotrebnem dokazoval, da ni izdajalec, da ni denuncijant, nego vdan sin slovenskega naroda. No, o tem pač ne bo dvomil nikdo, kdor je s pridom prečital njegove razprave. Kdor jih je prečital trezno, mora priznati, da se do velike mere krijejo z njegovim lastnim naziranjem. Seve, ako se iztrga iz članka en stavek ali pa samo pol in se, potem izvaja ideje, ki jih v dotičnem spisu ni, je lahko označiti za izdajalca ne le Rostoharja, nego i Tumo, Vošnjaka, Knafliča in druge.

Dr. Rostohar je Slovenec v prvi vrsti in potem še le Jugoslovan, njegov ideal je kulturno močna Slovenija v okvirju monarhije. Za tem stremi njegovo delo. Zahteva, da nadaljuje narod delo, započeto od naših prvih kulturnih bojevnikov, zahteva od države, da nas podpira v tem stremljenju, kačoč na nevarne posledice, ki jih vtegne imeti nadaljno zatiranje Jugoslovancev za monarhijo. On hoče slovenskih šol, slovensko trgovino in obrt in da zavaja nad severnim delom Jadranskega morja Slovenec. On je prepričan, da zasede pri event. konfliktu na slovenskem ozemlju dokajšen del teh pokrajin Italijan in meni, da bi končno niti srbstvo ali jugoslovanstvo ne imelo zaželenega haska, ker bi napram silnejšemu italijanstvu ne moglo ohraniti vsega jugoslovanskega ozemlja jugoslovanski državi. Trdi končno, da bi Slovenci v tem boju izgubili svojo narodnost, da bi se poizgubili v Srbohrvatih, do velike mere pa v Italijanih in Nemcih.

Se-li more tem trditvam oporekati? V bistvu težko! Zgodovina naša in drugih narodov potrjuje te dedukcije. Slovenci v današnji Hrvatski so se pohrvatili, v Italiji že do malega poitalijanili, na Madžarskem pomadžarili in danes nimamo moči, da to zabranimo. Še huje bi bilo za nas, če pride danes do teritorialnih sprememb na našem ozemlju. Da bi si Italija pri taki priliki osvojila baš velik del slovenskih pokrajin je naravno. Jadranska obal od italijansko-avstrijske meje pa doli do Kvarnerskih otokov z ozadjem vred je za Italijo neprecenljive vrednosti, dalmatinska obal za njo nima pomena, ker si tam ne bi mogla vsvariti trdnega ozadja. Zato bo vedno rada žrtvovala svoje pravice do Dalmacije za ceno zapadnega slovenskega ozemlja s Trstom in Istro. S Tripoli-

som ojačena Italija bo postala čez nekaj desetletij sila, ki bo posebno Avstriji nevarna. In tu bi bilo za slednjo dobro, ko bi bila pustila Srbe v Drač. Eventualna srbska mornarica bi bila naši dobra zaveznica proti Italiji. A tudi sicer bi srbsko brodogradje ne škodovalo toliko avstrijskemu, kot se tega boji dr. Rostohar, gotovo pa bi le močno koristilo Slovincem in Trstu! Tu mu ne pritrdimo!

Vpliv Italije v Albaniji bo razvoju balkanskih Slovanov nevarnejši nego bo vpliv narodnostno zelo mešane Avstrije. Italija ima vrhutega na jugu Balkana na razpolago plemu, s katerim se bo s časom gotovo zedinila glede skupnega postopanja. Italija je torej tista država, ki bo daljni razvoj jugoslovanskih narodov znatno ovirala ter bo pri mogočih zapletljajih hotela imeti plačilo, ki je bi iskala vedno tam, kjer ima za njo trajno vrednost, namreč kar za mejo in to so slovenske pokrajine.

To govori za to, da smo danes proti avstrijski zunanji politiki, toda za obstoj monarhije.

Očesa vseh se obračajo v teh dneh z občudovanjem na Srbe. Cučeži so to, kar so pokazali oni, zato so postali danes strah Madžarov, ki vidijo v Srbih tiste, ki jim bodo v doglednem času prekrizali načrte glede Bosne ter se maščevali zaradi krutosti na Hrvaškem. Skrb za samostojno Madžarijo narekuje Madžarom to sovraštvo proti Srbom in Jugoslovanom sploh in na Dunaju nimajo moči, pa tudi ne čutijo potrebe, zabraniti to jugoslovanofobstvo in razumljivo: monarhija brez geografično lepo zaokrožene Ogrske se ne more vzdržati na dosedanji višini. Zato se pač motijo tisti, ki mislijo, da bo zavladal v Avstro-Ogrski Slovanom prijaznejši duh v doglednem času.

Sličnim razmotrivanjem se ne smemo izogibati ter se kar a priori postaviti na to ali ono stališče. Predvsem si moramo odgovoriti na vprašanje: ali hočemo mi Slovenci še dalje živeti kot Slovenci? Hočemo-li doseči kedaj vsaj rahlo samostojnost, združeno Slovenijo? Hočemo-li kdaj govoriti o visoki slovenski kulturi, morda celo o slavni slovenski zgodovini? Ali pa vsega tega nočemo in smo voljni odreči se svoji narodni individualnosti in se izgubiti v narodu srbohrvaškem? Ali pa hočemo končno žrtvovati svojo narodnost za ceno plemensko in jezikovno enotnega naroda jugoslovanskega, ki se naj izcimi iz Bolgarov, Srbov, Hrvatov in Slovencev?

Predno se odločimo za to ali ono, treba, da si ogledamo natančno bilanco svoje sile. Bilanca ni tako žalostna, da, celo povoljna je. V zadnjem desetletju smo v splošnem kljub neznošnim pritiskom vendarle napredovali. Literatura se razvija, narod se probuja, zavedajoč se, da smo potomci dokaj močnih starih Slovencev; narod je ponosen na svojo preteklost in upa v slavne dni trdnice Slovenije. Narod upa na lepše dneve, ker zaupa v sebe, v svoje lastne moči. Ni ga kmalu naroda poleg slovenskega, ki bi se bil tako naglo preril do razmeroma visoke kulture. Kar imamo, smo si ustvarili sami brez tuje pomoči. Nobena tuja moč (tudi ne avstrijska velesila!) ni ustvarila naše kulture, noben narod ni pripomogel k našemu razvoju. Kar smo dosegli smo dosegli z lastnimi močmi. Zato smemo, pa tudi moramo biti ponosni na sebe. Že več kot pol stoletja se razvija naša narodna zavest na podlagi slov. jezika, slov. kulture. Narod je probujen, zaveda se svoje krvi, zaveda se pred vsem dejstva, da je narod. Teorije nekaterih Hrvatov, da smo Slovenci samo planinski Hrvati, je narod zavračal odločno in še odločneje zavrača najnovejše teorije nekaterih Slovencev, da Slovenci nismo narod.

Toda, je-li to zadostna opora za bodočnost? Bomo-li mogli naprej, bomo-li dosegli za naše razmere častno kulturo, bomo-li kedaj narod, ki bo mogel in smel odločevati o svoji usodi sam? Nas-li ne bo strl vihar? Se nekaj desetletij bo treba, predno bomo mogli odgovoriti. Ako bomo i v bodoče napredovali vsaj v tej meri, kakor smo v minolem desetletju, ako bomo mogli kazati na popolno kulturno središče s slovenskimi visokimi šolami, se mogli ponasati z razvito industrijo in trgovino (Trst!) potem se nam ne bo težko odločiti: naprej pojdemo po začrtani poti. Danes že se odredi narodni eksistenci v prid jezikovne in plemenske ednosti s Srbi in Hrvati bi bilo mnogo prerano. Mar bi koristili s tem jugoslovanski stvari. Velika Bolgarija, Velika Srbija, Velika Hrvatska, to so bili do nedavna izključni idejali naših bratskih narodov,

ideali, ki so se šele vsled poslednjih dogodkov umaknili novim. Napačno postopanje Bolgarov proti Srbom je porodilo med Srbi nov ideal, nov narod »Jugoslovancev«, ki bi ga naj tvorili Srbi, Hrvati in Slovenci. Kaj bi dosegli s takim Jugoslovanstvom? To pač, da bi stopala na jugoslovansko pozorišče mesto današnjih štirih malih narodov dva ojačena, ki bi se v večni rivaliteti ne hotela več pobratiti, marveč bi se skušala vedno le širiti drug na račun drugega. Najnovejši bolgarsko - srbski spor upravičuje to bojazen. Potem bi pač ne prišlo več do popoldne spojitve obeh narodov v enoten jugoslovanski narod. Razlike bi se le poostrele. Premostiti bi se dalo te razlike danes v dnevih navdušenja, v dnevih, ko še eksistira naroda slovenski in hrvaški, ki sta vendar dokaj oddaljena od točke, kjer se stikata narod bolgarski in srbski.

Da se zlijejo vsi jugoslovanski narodi v en organizem, da nastopi mesto štirih jezikov en jezik, jezik jugoslovanski, ki se naj polagoma izcimi iz vseh dosedanjih štirih jezikov, to bi nam mogel biti ideal. Treba bi v to svrhu nadaljevati dr. Ilešičevo delo ter je raztegniti na bolgarsčino. Dolžnost naše inteligence bi bila, vsaj pasivno ovladati srbohrvaščino in bolgarsčino. Isto seve bi se moralo zahtevati od Bolgarov in Srbohrvatov glede našega jezika. V akcijo bi posegla naša društva, knjigarne, gledišča. Slovanski klubi so posebno srečna misel. Še važnejše od pasivnega ovladavanja jugosl. jezikov pa je, da so vsi narodi prepojeni jugoslovanskega duha! Uspeha pa ne bo, če se bo en narod trudil v tej smeri, drugi pa ne bodo zgenili z mezinem; v narodu »prejugoslovanskem« se bo kmalu vzbudil odpor. Razvoj se mora vršiti mirno, brez pritiska, noben narod ne bi smel čutiti, da prehaja v novi tok, ne bi smel zlasti čutiti, da izgublja nekaj svojega v prid skupnemu idealu.

To bi bila morda sprejemljiva in častna pot, na katero se podati bi kazalo Slovincem. Pri tem bi nam ne trebal manipulirati z državnimi mejniki. Krivično je, ako se očita takozvanim »novoilircem« oziroma njih teoritikom, da predstavljajo meje. V njihovem doseganju stremljenju ni nič protidržavnega, nego se omejuje na ozemlje monarhije; v ostalem pa so njih težnje kulturne in zato do neke mere hvalevredne; iz gori navedenih razlogov pa moramo biti Slovenci odločno proti izločitvi Bolgarov, pač pa bi mogli že danes biti za Jugoslovanstvo, v katerem bi pred vsem po jeziku ne bilo razlike med današnjimi Bolgari, Srbohrvati in Slovenci. Za ceno takega Jugoslovanstva bi morda žrtvoval tudi Slovenec svojo narodnost. Res pa je, da bi bil tak razvoj mogoč le, ako ga države ne bi preveč ovirale; da bi ovirala naša država, je jasno. Škoda pa bi bilo upati, da bo naša vlada dala svojim Jugoslovanom, osobito nam Slovincem vse potrebno, da nas s tem odvrne od združitve! Zatiralo se nas bo naprej. Zato smemo verjeti tistim, ki pravijo, da se združitev Jugoslovancev ne bo izvršila brez mnogih in to sila težkih bojev.

Mi Slovenci pri sličnih razmotrivanjih ne smemo puščati z nemar Čehov. Če se stvori v monarhiji trializem, je usoda Čehov zapečaten. Podlegli bi Nemcem. Od Jugoslovancev bi je vrhutega ločil znaten nemški klin, ki bi posebno nam Slovincem bil Damoklejev meč — in dejstvo, da smo priklapljeni znatni, v tej ali oni še obliki obstoječi Jugoslaviji, bi ne spremenilo na položaju mnogo.

A še eno vprašanje je važno! Bi-li mogli v tem prehodnem štadiju brez škode, brez izgube na individualnih in na teritorialni današnji slovenski jezik, slovensko narodno zavest nadomestiti z jugoslovanskim ali natančneje nekakim srbohrvaškim jezikom in jugoslovansko narodno zavestjo. Teško! Bržčas bi izgubili mnogo, mnogo zemlje in na tisoče svojcev v prid Nemcem in Italijanom, mesto da je pridobimo za novi tvor. Morda bo pravilen sklep: v interesu ne le Jugoslovanstva nego vsega Slovanstva sploh je, da ostanemo Slovenci pod Avstrijo in da ohranimo svojo individualnost.

Potrebno je, da si pride naš narod v teh vprašanjih na jasno. Brez stvarnih razprav v naših znanstvenih revijah teoretična rešitev ni lahka. Toda boj mora biti načelen; svariti je pred polemiki, ki ne ločijo med stvarnostjo in osebnostjo in krste kar zaporedoma za izdajalca itd. slehernega, ki je slučajno nasprotnega naziranja.

Kmalu bodo docela utihnila bojna glasovi. Narodi se bodo oddahnili, tudi Slovenci bodo mogli nemoteno in brez ozirov premotivirati svoj položaj, premišljevali osobito tudi o jugoslovanskem vprašanju. Tu pa

bodi deviza vsem reformatorem: poizvedimo, kako in kaj misli narod, česa si želi.

Pojdimo ž njim, da ne izzovemo prehudega odpora. O svoji usodi naj odločuje narod sam. Kdor pa hoče pri tem sodelovati, mora proučevati in presoati položaj naroda slovenskega brez pretiranega pesimizma. Imejmo zato zmiraj pred očmi ne toliko korist enega ali dveh slovenskih narodov, marveč korist celokupnega Slovanstva in nikoli ne bomo zgrešili prave poti.

— x —

Okrevajoči

uspešno podpirajo popolno zdravljenje z rabo Scottove emulzije, ker jo celo oslabljen želodec lahko sprejema in popolnoma prebavi. Ako premislimo, da vedno enakomerna, izvrstna kakovost posameznih sestavin Scottove emulzije daje posebno redilnost, je lahko razumeti, zakaj je nje raba v času okrevanja za mlado in staro tako koristna. Obenem je pa Scottova emulzija tako slastna, da jo radi uživajo odrasli in otroci.

Cena originalni steklenici 2 K 60 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v. v pisarnih znakah dobite od tiskarja SCOTT & BOWNE, d. z. o. z. na Dunaju VII. sklicevaje se na naš list enkratno vpošiljatev poizkušnje od kake lekarnе.

Ze stoletja znani
MATTON
GIESSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
kot podpirajoče sredstvo
pri zdravljenju v Karlovih varih,
Marijinih lazni, Franciškovi lazni
vedno sijajno preizkušena,
Zaloga v Ljubljani: Michael Kastner, Peter Lassnik in A. Šarabon.

STOLLWERCK
ZLATO
najnovejša
čokolada
Neprekosljiva v kakovosti
in kupni vrednosti.

Kolesarji, zahtevajte

v lastnem interesu nemudoma **brezplačno in pošt-nine prosto prvi slovenski pravkar izšli**

bogato ilustrovani cenik 1913
za kolesa in posamezne dele.

Poglejte ga pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo **prvovrstno** blago po **najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.**

Karel Čamernik & Co., Ljubljana, Dunajska cesta 9-12,
Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli, mehanična delavnica in garaža.

Priporoča se domača

konfekcijska trgovina

Maček & Ko.

Franca Jožefa cesta 3.

Sprejemajo se naročila po meri,
ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Slamniki

klobuki

najmodernejših oblik

kravate

rokavice

perilo

palice, dežniki itd.

Vse potrebščine za turiste, lovce, tenis itd.

Specialna modna in športna trgovina
za gospode in dečke

J. Kette

Ljubljana,
Franca Jožefa
cesta štev. 3.

Solidna postrežba

Zmerne cene.

Gospodična

ki zna navadno knjigovodstvo ter dobra računarica, 1895 se sprejme v trgovino z meš. blagom. Vstop 1. julija 1913. — Lastnoročne ponudbe na

Plansichter - Kunstmühle, WEISS
: BELA, BELATINCZ, Ogrsko. :

Revmatizem, protin, ishias.

Rimske toplice

Tržič (Monfalcone).

Sezija od 15. maja do sredi oktobra. Toplice 40° sloviše lužne kopeli z naravnim fango iz Tržiča, masaža, elektroterapija. Uspešno proti protinu, ishiasi, kroničnemu revmatizmu, zlomljenim kostim, posledicam zlomljenih kostim itd. Toplo podnebje, bivanje ob morju. V kopalniškem zavodu izborna stanovanja in oskrba. Zmerne cene. Interurbani telefon št. 26. Voz na postaji in pri ladiji. Prospekte pošilja ravnateljstvo I. M. Grač.

Gramofonske plošče

Triglav-Rekord in Sava-Rekord

z najnovejšimi slovenskimi posnetki so izšle in se dobe v

: ateljeju za gramofone :

A. Rasberger, Ljubljana

Sedna ulica št. 5.

Največja zaloga godbenih avtomatov in gramofonov.

Cenji. gg. gostilničarjem posojujem godbene avtomate brez vsakega plačila in dajem še od nabranega denarja odstotke. — Kdor rabi tedaj avtomat, naj se zglaš — tudi pisмено. Ako imate gramofon, pišite po seznam naj-novejših plošč. :

Televizor

slikozor

z mehanično izmenjavo slik.

50 veleplekantihi fotografiranih posnetkov zastoj. Slike se spričo posebno ostrih okularjev vidijo posebno lepo in jako plastično in to panoramo z mehanično premeno slik zaradi pikantije gospodje radikupujejo. Kompletna panorama s 50 fotografijami samo kron 3.50.—

Edina razpošiljalnica, diskretno po povzetju: 1222

M. Swoboda, Dunaj, III/2., Hiessgasse 13-23.

Kdor si hoče za 6 vinarjev kupiti zavoječek, naj zahteva izrecno cigaretni papir Ottoman.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 58,461.432-50 — Izplačane odškodnine in kapitali K 123,257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Že od 1. 1858 sijajno preizkušeno

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

tvrdke G. HELL & COMP.

prilagočeno od najodličnejših zdravnikov, se v skoro vseh evropskih državah s sijajnim uspehom rabi proti

izpuščajem vsake vrste

zlasti proti kroničnim in letajem na glavi in parastarnim izpuščajem. Bergerjevo kotranovo milo obsega 40 odstotkov lesnega kotrana in se bistveno razlikuje od vseh drugih kotranovih mil, kar jih pride na trg.

Pri trdovratnih boleznih se obrnite na jako učinkovito

Bergerjevo kotranovo-žvepleno milo.

Milejšje kotranovo milo za odstranitev vseh nečistosti

poti, proti izpuščajem na koži in na glavi pri otrokih ter kot neprekosljivo kosmetično umivalno in kopalno milo za vsakdanjo rabo je.

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Za radikalno zdravljenje proti izpuščajem las in boleznim lasišča rabimo

Bergerjevo tekoče kotranovo milo.

Izvrstne uspehe kot odlična kožna sredstva dosežajo nadalje Bergerjeva medicinska mila brez kotrana:

Bergerjevo boraksovo milo

proti ogreem, pegam in pršicem ter kompozicije z benoem, žveplom, žvepljenim mlekom, naftolom in simolom in druga v brošuri prilagočena.

Cena komadu vsake vrste 70 h z navodilom vred. Zahtevajte pri nakupu izrecno Bergerjevo kotranovo milo in boraksovo milo in glejte na tu vprodajeno varstveno znamko in na poleg stoletni podpis firme G. Hell & Comp. na vsaki etiketi. —

Odlikovano s častno diplomom na Dunaju leta 1883 in z zlato svezinjo v Parizu leta 1904.

Dobiva se po vseh lekarnah in zadevnih trgovinah.

Na debelo: 1383

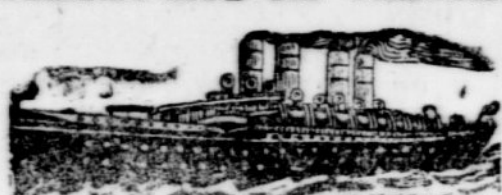
G. Hell & Comp., Dunaj, I., Söberstrasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah:

Milana Leustika dediči, Ph. Mr. Josip Čitmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl.

Trnkóczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Carpathia iz Trsta dne 4. junija 1913.
Ivernia iz Trsta dne 18. junija 1913.
Saxonia iz Trsta dne 6. julija 1913.
Pannonia iz Trsta dne 20. julija 1913.

Iz Liverpoola:

Campania dne 7. junija, 28. junija 26. julija 16. avgusta 1913.

Caronia dne 14. junija, 19. julija, 26. avgusta 1913.

Mauretania dne 21. junija 12. julija, 9. avgusta, 30. avgusta 1913.

Carmania dne 5. julija, 12. avgusta, 9. septembra, 18. oktobra 1913.

Lusitania dne 2. in 23. avgusta, 13. septembra, 4. oktobra, 1913.

Pojasnila, vozne karte:

Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25

Dunaj I., Kärntnering 4, Trst, Via Ghega 8.

pri vseh agenturah v deželnih glavnih mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tvrdki Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih agenturah in agentih Dalmatie. — Cene:

III. razred Trst-New York: za v Kanado potujoče K 120 za prostor, za v Združeno države potujoče K 140 s pristojbino za osebo.

Milijeni rabijo proti kašlju

hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in osovskemu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve

prsrne karamele

s „trema jekami“

6050 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov z jamčuje gotov uspeh. Izredno prijeten in slastni bonboni. 1562

Zavišek 20 in 40 vin. škatlija 60 v. Prodaja jih v Ljubljani:

Uvald pl. Trnkóczy, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čitmar, lekarna. Ant. Kane, drogerija. B. Cvančeta, drogerija „Adrija“.

Daniel Pirc, lekarna Idrija. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijačič, lekarna. Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. V. pava. N. an. Wacha, lekarna. Metlika. A. Roblek, lekarna. Radovljica. Hinko Brilli, lekarna. Litija. Karel Šavnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccareich, lek. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarna. St. Loka. Mg. Ph. B. Lavtica, lekarna. Tržič. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arko, trgovec. Senožeče. Jos. Rudolf, drog. Litija. J. Kandušar, trg. Mengeš. Jos. Ančič, lekarna v Ribnici. J. R. Boževar, lek. na Vrhniki.

Otvoritveno naznanilo.

Podpisani naznanjata slav. občinstvu, da je lepi, proti vetru zavarovani

vrt restavracije pri „Plzenjskem prazdroju“ otvoren.

Točijo se zajamčeno pristna vina, Reininghausovo marčno pivo ter plzenjski prazdroj. Vedno dobra kuhinja. Zmerne cene. Naročniki na hrano pri znižani ceni se sprejmejo.

Za obilen obisk se priporočata

A. J. Schmidt, restavratorki, Gradišče št. 2, prej Fiala.

1957

Čast nam je naznaniti, da smo svoj glavni zastop v Celju spopolnili tako, da ga vodita odslej skupno gg. 1956

Ivan Likar in Vekoslav Spindler.

Pisarna se nahaja kakor doslej na Grabnu št. 7 v Celju in se naj vsakdo v vseh zadevah življenjskega, požarnega, viomskega zavarovanja in zavarovanja proti razbitju zrcalnih šip obrača bodisi na imenovana gospoda, bodisi naravnost na naslov: Glavni zastop banke „Slavijske“ v Celju, Graben 7.

Opozarjamo, da je banka „Slavijske“ danes največji slovanski zavarovalni zavod in ena največjih zavarovalnic sploh ter prevzema vsa zavarovanja pod jako ugodnimi pogoji. „Slavijske“ žrtvuje ogromne svote v narodne namene, zato ravna protinacionalno, kdor se da zavarovati pri tujih zavodih.

V Ljubljani, dne 31. maja 1913.

Generalni zastop banke „Slavijske“ v Ljubljani.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1912:

: K 214,160.979.—. :

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 30. aprila 1913:

: K 69,624.920.—. :

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

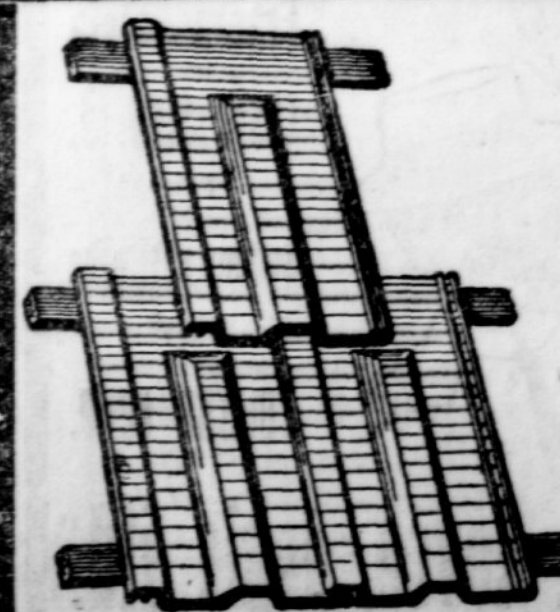
Delniški kapital in rezerve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevezanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šteč. 41.

Fr. Mally & dr. tovarna opeke v Sr. Gameljnih

pisarna v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 2

prilagočena zarezno strešno, navadno strešno in strojno zidno opeko v vsaki množini in najboljši kakovosti.

Vzorci brezplačno. Sprejema zastopnike.

1218

Izlet v Benetke.

Z mrzlično nestrpnostjo smo pričakovale dneva, ko smo imele pohiteti za par dni doli na solnčni jug, v Trst in Benetke. Zazeleni trenutek je slednjič prišel — z nemirno utripajočimi srci in svetlimi očmi smo se zbrale v sredo popoldne na ljubljanskem kolodvoru. Lahko je bilo slovo, brez solz in pritajenih vzdihov, samo veselje in smeh. Bilo nas je lepo število, ker je bil izlet tako urejen, da nam materialno vsled velikodušnosti nekaterih gospodov ni delalo nobenih skrbi. Kaj kmalu nam je med veselimi petjem minila vožnja in proti večeru smo dospeli v Trst. Težko je popisati navdušenje onih, ki so prvič zagledale pri Nabrežini to na videz brezkončno ravan, ki se je vzpenjala in bočila v mogočni liniji pred našimi očmi. Adrija, ti sinji biser majke Slave! Vztrepetalo nam je srce silnega vznosa in otroške ljubezni do zemlje, ki je bila in mora ostati naša. Nas, bodoče slovenske žene, čaka velika in častna, a težka naloga. A me zaupamo v sebe in z mirno, a veliko potezo bomo pomagale ustvarjati narodovo bodočnost.

S takimi mislimi in občutki smo torej dospeli v Trst. Na kolodvoru so nas že pričakovali slovenski dijak in po bratsko smo se pozdravili ter si stisnili desnice. Vrle slovenske dame v Trstu, in prvi vrsti gospa dr. Rybačeva, so bile med tem v svoji velikodušni poštovanosti že preskrbele, da nam ni bilo treba iskati še prenočišča; v preveliki prijaznosti so nas po materinsko sprejele v svoje gostoljubne domove, za kar se jim na tem mestu iskreno zahvaljujemo in kličemo: Živele!

Drugo jutro je bil krasen dan; solnce je stalo že precej visoko in se nagajivo poigravalo z drobnimi valčki na sinji morski gladini, ko smo se vkrcali v ponosni parnik »Venezia«. Votel pisk in parnik se je začel polagoma pomikati od obrežja. Zaviti se smo robce v pozdrav onim, ki so stali na bregu in nam želeli srečno pot! Mogočno je rezal parnik valove, da so se vsi togotni penili in zaganjali ter zgrinjali drug čez drugega. Lahen veter nas je božal, ko smo stale na krovu in gledale na obalo, ki nam je polagoma izginjala izpred oči. Tako polna so bila naša srca in nismo si mogle kaj, da si ne bi bile dale duška v navdušeni pesmi — in »Hej Slovani« in »Lepa naša domovina« je zaorila čez brezmejno ravan. Kar sami od sebe so nam kipele navdušeni glasovi iz prs in pesem se je razlegala za pesmijo. Kmalu smo privabile krog sebe vse polno poslušalcev in nam so se od navdušenja kar iskrale oči. Bilo je res krasno, voziti se v takem razpoloženju po morju. Proti popoldnevu so se začeli prikazovati v veliki daljavi nejasni obrisi lagun in kmalu nas je že pozdravljali vitki stolp sv. Marka. Pesem je naenkrat umolknila in vse smo v nestrpnem pričakovanju strmele v ono smer. Obrisi so postajali čim dalje jasnejši in mogočnejši, še par hipov — in pred seboj smo gledali ponosno Venecijo. Prvi hip, ko sem stopila iz gondole na obrežje, me je pogled kar uničil. Nisem mogla najti takoj ravnotežja med seboj in to krasoto in bogastvom, ki se mi je na mah razgrnilo pred očmi. Zdelo se mi je, da se mi duh trga od telesa in s silo sem bila prestavljena iz sedanjosti za par stoletij nazaj v preteklost, v dobo renesanse, v dobo moči in slave starih Benetk. Kakor ukopana sem stala pred doževim palačo in cerkvijo sv. Marka in v hipni domišljiji se mi je zazdelo, da me pozdravljajo iz visokih gotičnih oken resni obrabi bogatih patricijev v škrlatastih, z zlatom pretkanih plaščih. Brez volje in kakor v sanjah sem stopala za drugimi v hotel, kjer smo odložili prtljago in se okrepčali. Po kosilu smo se napotili po mestu in si ogledali: La piazza di San Marco; Procuratie nuove in vecchie, kjer je stanovalo nekdanj devet prokuratorjev, najvišjih upraviteljev beneške republike; Torre dell'Orologio; cerkev sv. Marka od zunaj, ki je silno bogato okrašena — vsa v marmorju in mozaiku. Zidana je bila prvotno v bizantinskem slogu, a pozneje, v 15. stol. je pogorela, in ko so jo popravljali, se je vrnil gotični slog, kar pa še le veča mogočnost vtiska. Krog 500 orientalskih stebrov s krasnimi kapitelji krasi to kolosalno zgradbo, ki je trdovratno kljubovala zobu časa in stoji še danes ponosno in samozavestno ter oznanja nekdanjo slavo in bogastvo Benetk. Drugi dan smo si jo ogledale tudi od znotraj in nismo se mogle dovolj načuditi bogastvu in rafiniranosti razpisnosti, ki je vse to ustvarila. — Obiskali smo Lido, kjer smo mimogrede spoznale sistem, po katerem domačini praznično denarnice tujcem, ki prihajajo v to kopalnico. Na

otoku samem ni drugih znamenitosti kakor lepe vile in nasadi in krasni vrtovi in morje krog in krog. — Zvečer smo si najeli gondole in se peljali po Canalezzu. Obrežje je bilo čarobno razsvetljeno in svetlobni refleksi so kakor žareče kačice plesali po temni gladini. Od daleč se je glasila serenada, melodijozna italijanska pesem s spremljevanjem violončel in mandolin. Naše gondole so skoraj neslišno drčale po vodi, le lahno udarjanje gondolirjevega vesla se je slišalo in njegov zategli klic se je zdajpazdaj razlegnil po nočni tišini. In čuje nezasišano čudo: rahlo domotožje se nas je polastilo in slovenska narodna pesem se nam je izvila iz prsi. Visoka okna palač, ki stoje ob obrežju, so se začela tuintam odpirati in pozni šetali so se ustavljali po mostovih, ki so pod njimi plule naše gondole in so strme poslušali neznane melodije. Niso pač vedeli, da je to pesem mladine onega naroda, ki se je začel probujati in vstajati.

Naslednje jutro smo si ogledali še Markovo biblioteko, kjer smo videli rokopis Galilejev, Tizianov, Canove, Dantejevo divno komedijo iz 14. stol. z mnogimi miniaturnimi; videli smo tudi stare zemljevide, staro vezavo knjig in mnogo drugih zanimivosti.

Izmed cerkva smo si ogledali poleg Markove mimogrede še cerkev Santa Maria Formosa in cerkev San Giovanni e Paolo, ki je znamenita radi krasnih grobišč beneških dožev. Zgovorni cerkovnik nam je pripovedoval cele povesti o možeh, kojih prah počiva v marmornatih sarkofagih. Ogledali smo si tudi cerkev Santa Maria della Salute, ki je zanimiva po svoji zgradbi in po slikah, ki jih hranijo v zakristiji: tako n. pr. Tintoretijeva Zenoitovanje v Kani in tri Tizianove slike. Ena najlepših cerkva v Benetkah pa je cerkev Santa Maria dei Frari, v gotičnem slogu zidana, s prekrasnimi kipi in slikami. Impozantno je nagrobni spomenik Tizianov in Canove, posebno zadnji. Enega stranskih oltarjev krasi veličasten Donatellijev kip Janeza Krstnika. Po stenah se vidijo lepe freske, ki so še danes dobro ohranjene.

Ogledali smo si tudi doževu palačo z vsemi znamenitostmi, ki jih zakriva visoko zidovje: sprehajali smo se po visokih dvoranih, kjer so nekdanj kraljevali ponosni doži in bogati patriciji in občudovali umetnine, ki jih je ustvarila genijalna roka umetnikov, kakor so bili Tintoretto, Paolo Veronesi in Palma Giovane in drugi. Z nemim občudovanjem smo stale pred slikami, kakor je Tintoretijev Paradiž in Veronesijev Rep Evrope. — Iz kraljestva bleska in bogastva smo stopile potem v one prostore, kjer so v temnih, vlažnih celicah zdihovali nekdanj ubogi jetniki in zastoj hrepeneli po prostosti in zlatem solncu. Zazeblo me je do kosti, ko smo hodili po teh temnih, ozkih hodnikih in nehote sem prisluškovala, ne bom li slišala pritajen vzdih izza mračnega zidovja. Prosteje smo zadihali in kar odprle so se nam oči, ko smo zapustili te neprijetne prostore. Ogledali smo si nato še arsenal, kjer smo videli med mnogimi znamenitostmi iz beneške zgodovine tudi model takozvanega bucintoro, bogato opremljene ladje, ki se je na njej vsako leto na praznik Marijinega Vnebovzeta peljal dož na morje in vrgel vanj prstan in znak simbolične združitve Benetk z morjem.

Šle smo se šetat tudi v ljudski vrt, ki ga krasi par lepih spomenikov. Smelo je zrl na nas mogočni Carduccijski orel z razprostrtimi perotmi in kremplji, ki so se kar zarili v surovo skalo; in »te oči, v višinah carujoče«! Krasen je tudi spomenik Garibaldijev in Viktor Emanuelov, ki simbolično predstavlja Venecijo pred in po l. 1866. Pred cerkvijo San Giovanni e Paolo pa stoji spomenik Colleonijski, najgenijalnejše zasnovan in kot iz enega curka vlit; kaka sila je izražena v orjaški postavi in srepem pogledu jezdečevem, v vzpeti pozi in naporno napetih mišicah na zleknejenem vrančevem vratu! To je najboljši jezdec, kar jih je kdaj ustvarila umetniška roka.

Ena največjih privlačnosti Benetk pa je galerija slik v Accademii di belle Arti; tam so nagromadeni dokumenti sile človeškega duha v taki ogromnosti, da se čuti človek kakor pritlikavec ob pogledu na dela teh duševnih velikanov. Kako silen vtisk je napravila na nas Tizianova slika Mar. Vnebovzeta! Kaka razkošnost barv, kak izraz! Človeku se dozdeva, da ga neznana sila dviga od tal in z apostoli in angelji, ki obkrožajo Madono zahrepeni k njej, zamaknjen v njeno rajsko obličje. — In ta prelestna luč, ki je razlita po Tintoretijevi sliki Il miracolo! — V

Benetke pa je naša stara slava Benetk genijalna kronika, a ne s pergamentom in peresom, ampak s paleto in čopičem. Dela teh in še mnogih drugih umetnikov znamenitih slikarjev in kiparjev, n. pr. Canove, krasijo te dvorane. Človek bi hodil po teh dvoranih in gledal in vedno več lepote bi se odkrivalo očem. A nam je potekala ura; posloviti smo se morali od krajev, ki nam ostanejo v trajnem spominu.

Videli smo, kaj je ustvarila beneška umetnost i antična i moderna. A ogledati smo si hoteli še, kaj producirajo moderne Benetke na polju industrije. Z velikim zanimanjem smo si pogledali izdelovanje svetovno znanih beneških čipk in steklenih izdelkov. Z napeto pozornostjo smo sledili vsaki kretnji spretni mojstrove roke, ki je iz kepe razbeljene steklene mase pred našimi očmi izdelal vitko vazo in nismo se mogle dovolj načuditi njegovi veliki izurjenosti.

Videli smo Benetke. Mnogo je povedano s tem. Našim očem sta se odgnila dva ekstremna svetova: oni ponosni, slavni in bogati Benetki, ki smo se mu divili, in drugi, ki se zdi, da je proklet; ozke, temne, vlažne ulice, dušič zrak, visoke, neprijazne hiše, po ulicah vse polno umazanih, raztrganih in vsiljivih otrok, kuštravih žensk in sključenih težakov: svet bednega beneškega proletarijata. Težko, da je katera izmed nas že imela priliko, gledati dva taka kontrasta tako ob blizu, kakor ravno tu. Koliko človek pridobi s tem, kako se mu razširi obzorje, kako se umika naivno naziranje o življenju ob enem samem takim pogledu! Res, neverjetno mnogo spozna človek, ako pogleda le malo čez domači prag, seveda z odprtimi očmi. A žalibog se to pri nas še vse premalo upošteva.

Z dušo polno najrazličnejših vtiskov smo se v soboto popoldne poslovili od Benetk in odpluli nazaj v Trst. Dobre volje seveda nikomur ni manjkalo in tako nam je vožnja po morju neverjetno hitro minila. Ko smo dospeli v Trst, so nas seveda zopet po bratsko sprejeli v svojo sredo in nam pripravili prijeten večer. Ljubezne dame so nas počastile zvečer pri skromni večerji v Narodnem domu s svojo prisotnostjo in s tem pokazale, da so nam, učeči se ženski mladini, materinsko naklonjene in da nas smatrajo vredne, da kot bodoče slovenske žene nadaljujemo od njih započeto narodno delo. Se enkrat smo uživali njihovo gostoljubnost, za kar znova: iskrena hvala!

Drugo jutro smo si ogledali še nad vse zanimivo zoološko stacijo in muzej Revoltello, kjer je razstavljenih mnogo krasnih slik in kipov modernih umetnikov. Prekrasna je n. pr. Balestrierjeva slika Življenje umetnikov. — Obiskali smo še pravoslavno cerkev, a le mimogrede, zakaj čas našega bivanja v prijaznem Trstu je kaj hitro potekal. Po kosilu smo se poslovili od gostoljubnih Tržačanov in sedli v vlak, ki nas je zopet odvedel v belo Ljubljano.

Gotovo se bomo še v poznejših letih z veseljem spominjale tega izleta in na tem mestu se iskreno zahvaljujemo pošttravalnemu prireditelju in vsem onim, ki so ga omogočili.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ooniki zastoj.

Teodor Kunc
Ljubljana,
Prešernova
ulica št. 5
I. nadstr.

Damski modni salon

Izdelovanje
najfinejših
angleških
kostumov,
paletotov,
franc. toalet itd.

kovaški pomočnik
dobro vaje podkovanja konj in finega izdelovanja kočij. 1919
Peter Gorupič, Kandija, Novo mesto.

Motorno kolo
Neckarsulm s priklopnim vozom Model 1912, z dvojno prestavo HP 6 1/2
se ceno prodaja.
Ernest Speil, mehanik, Ljubljana.

Franc Kos Ljubljana,
Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo!
Stare nogavice se ceno dopletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.
Šivalni stroji od 70 kron naprej.
Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno
Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

S svilo vezena bluza samo K 1-95
Čudo vezilne industrije. Velefino poletno blago z bogato svilnato vezeno. Komplektno za celo blužo K 1-95. Prekrasno! 1583 Poslednja novost!

Nekaj sto ducatov teh prekrasnih, bogato s svilo vezanih bluz najmičnejših barv, n. pr. bele, kreme, rožaste, svetlo modre, srednje modre, modro-lilaste, rdeče, zelene, sivkaste, temnomodre, sploh vsake le mogoče barve smo prevzeli od opuščene švicarske tvornice za vezene in samo zaradi nakupa na debelo moremo te prekrasne bluze prodajati po tej nizki cenli. Te bluze so vredne trojnega donarja. Vzeti je najmanj 3 komade, lahko po želji različnih barv, komad po K 1-95 6 komadov stane samo 11 K in se poleg tega še zastoj priloži fin čipkast žabō.

Edina prodaja po povzetju:
M. Swoboda, Dunaj III/2, Hiessgasse 13-23.

Zahtevajte cenik

PUCH-koles

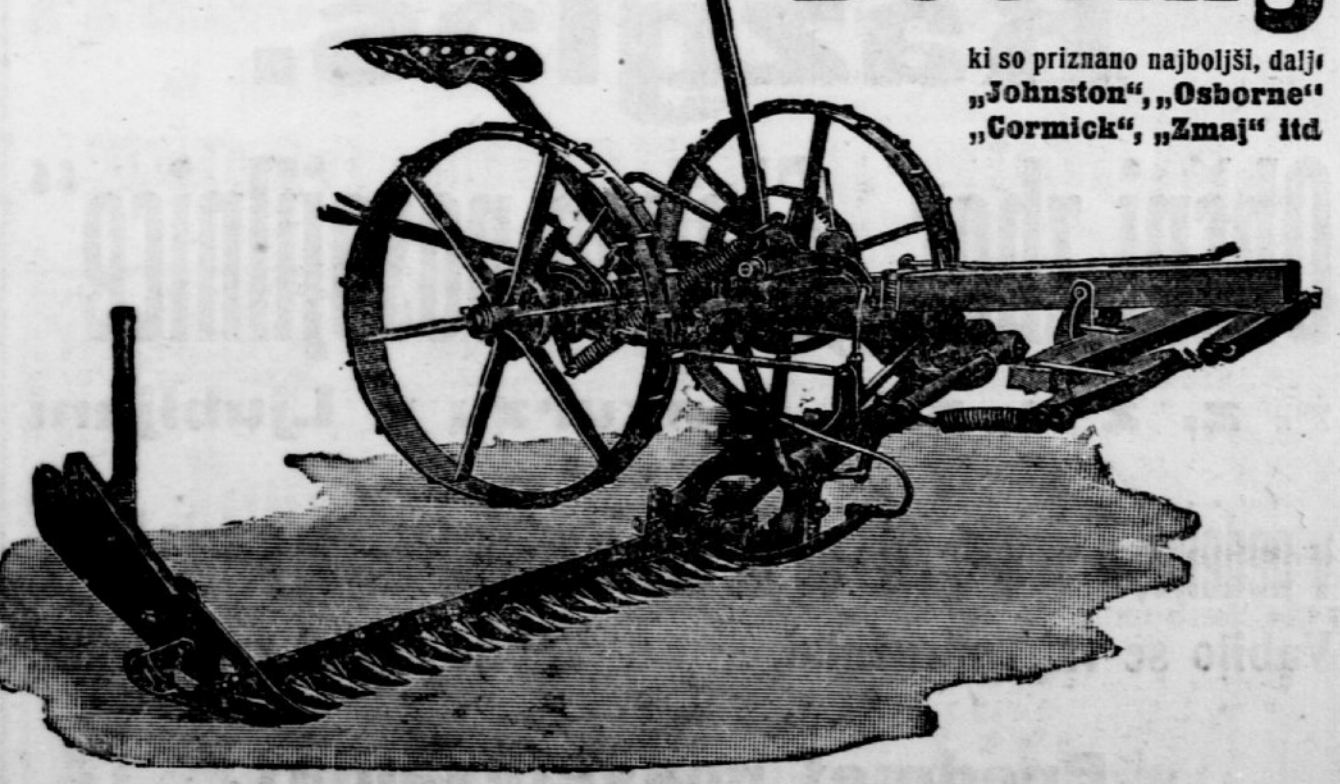
1913! Edino **F. Čuden** Ljubljana
zastopstvo Prešernova ul.

Dobro cestno kolo »Courier« K 110—
s Torpedo prostim tekom

Fino trpežno kolo za ture »Rambler« K 150—
s Torpedo prostim tekom

Najboljše kolo svetovne znamke »Puch« s Torpedo prostim tekom K 200—

**: Velekoristne :
za vsakega posestnika senožihi neupljive
kosilne stroje**

ki so priznane najboljše, dalji »Johnston«, »Osborne«, »Cormick«, »Zmaj« itd

ter grablje in obračalnike za seno, čistilne in navadne mlatilnice slamoreznice, vrtila, motorje, stiskalnice za seno in sadje in splošno vse druge poljake stroje priporoča v največji izbiri ter po znano nizki cenah edina domača trdka te stroke na Kranjskem

Fr. Stupica v Ljubljani
Marije Terezije cesta šte. 1.
Največja zaloga orodja in železnine ter stavbnega materiala
Krasno ilustrovani obsežni ceniki na željo brezplačno na razpolago.

Radionaktivno termalno kopališče Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrellec 38°C., ki daje vsak dan čez 30.000 l radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborno in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava. 1178

Prešernove slike

predaja in razpošilja

: po poštne povzetju :

lv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

Krasno posestvo

Je na prodaj v prav lepem kraju blizu Celja, enonadstropna hiša, gostilna in trgovina z mešanim in manufakturnim blagom.

Velik sadonosnik, dva orala vinograda, hlev, ledenica, klet ter veliko posode za vino, travniki, njive, gozd in velik inventar.

Proda se tudi sama hiša z gostilno in trgovino s sadnim vrtom in vinogradom.

Pojasnila daje

Hugo Turk v Ljubljani.

1865

Graščina je naprodaj

na Gorenjskem s 50 orali travnikov in gozda

Graščina stoji v prav lepem kraju v solčni legi in ima vodovod v poslopju in na vrtu. Po ribniku se lahko vozi s čolnom. Okolica je krasna, kjer se prijetno prebiva v zimskem in poletnem času. Pojasnila daje g. **Hugo Turk v Ljubljani.**

Potniki v Severno in Južno Ameriko se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires, Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da

dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopelj itd.

ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.

Vožnja iz Trsta v Kanado: (Portland, Quebec, Montreal) vsaki mesec enkrat. Cena 120 K.

Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za

Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Razglas.

Občni zbor „Glavne posojilnice“

r. z. z n. z. v konkurzu v Ljubljani se vrši

v nedeljo, 8. junija 1913 ob 10. dop. v vrtnem salonu hotela Lloyd.

Vabijo se vsi zadružniki. Vabijo se vsi zadružniki.

Predmet posvetovanja:

1. Poročilo likvidacijskega odbora o stanju zadruge,
2. posvetovanje in sklepanje o nameravani poravnavi z upniki,
3. popolnitev likvidacijskega odbora,
4. slučajnosti.

Občni zbor sklepa veljavno, če je zastopan najmanj deseti del na deleže vplačanega kapitala.

Za slučaj, da bi bil na 8. junija sklicani občni zbor nesklepčen, se do- loča drugi občni zbor z istim dnevnim redom na ponedeljek, 9. junija 1913 ob 10. uri dop. v pisarni likvidacijskega odbora pri Lloyd.

Ljubljana, dne 29. maja 1913.

Likvidacijski odbor.

Perje

za postelje in puh

priloga po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Ustanovljeno 1846.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priloga svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov

lovskih potrebtin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

umetelni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov

točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcela-

na, svetilk, zrcal,

šip, kozarcev, vrčkov

l. t. d.

Gostilniška in kavarnar-

ska namizna posoda

po najnižjih cenah.

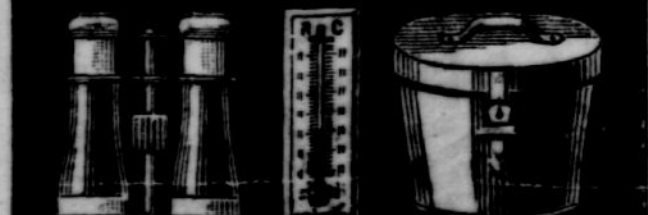
Fr. J. Zajec

Ljubljana, Karlova ul. 9.

IZPRAŠANI OPTIK.

NA IVEČJA ZALOGA OČAL, ŠČIPALNI
KOV, TOPLOME ROV, ZRAKOME ROV,
DALJNOGLEDOV ŽEL. BUŠCH, GOERZ
ITO, MIKROSKOPOV, INSTRUMENTOV
ZA INŽENIRE, ITO.

DELAVNICA Z ELEKTRIČNIM
OBRATOM CEN KI PRE ZPLAČNO

Št. 374/pr.

Razpis.

1847

Pri dež. banki kranjski se bo popolnilo mesto drugega vodilnega uradnika.

Prosilci za to mesto morajo dokazati, da so dovršili juridične študije in da so v bančnih poslih povsem izvežbani. Plača se bo določila po dogovoru.

Prošnje, ki morajo biti opremljene s krstnim in domovinskim listom, s spričevalom o fizični sposobnosti, z navstvenim spričevalom, s študijskimi spričevali, z dokazili o strokovni vsposobljenosti ter o znanju slovenskega in nemškega jezika, je predložiti

do 25. junija 1913 deželnemu odboru kranjskemu.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. maja 1913.

Cenó enajstdnevno potovanje po Sredozemskem morju

1933

27. avgusta do 6. septembra 1913.

v Trst, Kotor, Valone, Taormino, Mesino, Neapel, Pompeji, Capri, Monaco, Nizzo, Genuo, Milan in Alo z razkošnim parnikom „Il de France“. Cena z vsemi postranskimi izdatki vred K 220 do K 420. Natančni prospekti v potovalni pisarni Schenker & Co., Dunaj, I., Schottenring 18a. — Razen tega se vrši v času od 7. do 25. avgusta 1913 z razkošnim parnikom „Il de France“ potovanje sodnikov in odvetnikov in se natančni prospekti dobivajo v potovalni pisarni

Schenker & Co, Dunaj I., Schottenring 18a.

Po Najvišjem pooblaščenju Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva.

Izredna

C. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija obsega 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša 200.000 K.

1911

Žrebanje bo javno na Dunaju 3. julija 1913. — Srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstr. 5, v loterijskih nabiralnicah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni črteži za kupce srečk zastoj. — Srečke se pošljejo pošt. prosto. Od c. kr. loterijskega dohodarstvenega ravnateljstva (oddelek za drž. loterije).

1406

POZOR! Ker izdelujejo enako se glaseče, ničvredne ponaredbe, zahtevajte torej izrecno **GOZDNI BISER** iz izdelovalnic gozdnega bisera, Brno-Hruvovce.

Pod Najv. pokroviteljstvom Njeg. ces. in kralj. Visokosti prejasnega gosp. nadvojvode Frana Ferdinanda Avstr.-Este.

Avstrijska Jadranska razstava

Dunaj 1913

1507

C. kr. Prater

Maj-Oktober

Odperto od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Fr. Kapus

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

:: v različnih najnovejših slogih. ::

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznana solidno blago

ter najnižje cene.

Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice

— različne kakovosti. —

Velika izbira 3408

otroških vozičkov,

vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Zvepleno Varazdinske toplice (Hrvaško)

Železniška, poštna, telefonska in brzojavna postaja. — Nov zdraviliški hotel s električno razsvetljavo. Staroznana radioaktivna žveplena kopel 50° C priporočljiva za itd. Pitna zdravilišča za bolezni v vratu, krhlu, prsih, jetrah, želodcu in v črevesih. — Električna masaža, blatne, oglj. kisline in solne kopelji. — **Moderni komfort.** Odprto celo leto. Novi hoteli. Krasna okolica. Vojaška godba. Prospekti zastoj od zdraviliškega razstavljanja. — Zdraviliški zdravnik dr. I. Lochert. 1320

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljše 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhačega 5-10 K; kg. velefinnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg. puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfiniši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg. naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modnega, pernice 180 cm dolga, 120 cm široka, s dvema zglavnicama, 80 cm dig, 60 cm šir., polnjena s novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napoli puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnice, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

Občinska štedionica v Obrovcu (Dalmacija)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje

po 5% čisto.

Za vloške in njihovo obrestovanje jamči občina Obrovac z vso svojo imovino in davčno močjo.

Največja zaloga uvođenih do najfiniših otroških vozičkov

in navadno do najfiniših

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Naravnim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfiniših angl. in franc. specialitet blaga.

: Zavod za uniformiranje.

Zdrave, rdečelične otroke hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. I steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zasliznost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljšo preizkušeno in mnogostransko priporočen trpotcev sok. — I steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijeve specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za otroke vseh bolniških blagajn.

Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Josip Čižmár

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Brzojavi: Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

Priporoča po tvorniških cenah kot najboljšo branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, „Steyr“, „Mausler“ in „Bayard“ samokresni najbogatejše izbire že od K 5-50 naprej, floberti in karabinarice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 4658 Cenovnik gratis in franko.

Izboljšajte promet v svoji gostilni

2150 z izvrstnim cenim

plzenjskim pivom

iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejovicah.

Največja čisto slovanska pivovarna.

Zaloga v Ljubljani: V. H. Rohrmann.

zaloga v Zagrebu, Trstu, Pulju, Zadru itd.

Poskusite to pivo v slovanskem grandhotelu „Balkan“ v Trstu, Via della Caserma in v slovanskem hotelu „Lacroma“ v Gradežu.

Triumph

Štedilnike, peči, krajnogozeče vlože (za uzidat v lančene peči)

varstvena znamka

ceniki zastori! Do bawri naslovi se vsakemu naznani jo.

Triumph tovarna

Štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels

Gorenje Avstrijsko.

Kolesarji! Pazite,

da ne padete v roke raznim špekulantom in ne dajte se premotiti

pri nakupu kolesa od papirnatih obljub, dokler si še niste ogledali moje veliko zalogo prvovrstnih in originalnih

ES-KA IN ADLER KOLES.

Izvolite si torej ogledati in prepričati se bode, da se najboljšo in primerno najcenejšo kupi samo pri domači, strogo solidni tvrdki

ANA GOREC, specialna trgovina s kolesi in deli.

Ljubljana, Marije Terezije cesta 14. (Novi svet) nasproti Kolizeja.

Zahtevajte cenik. Največja izposojevalnica koles.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je proga

Red Star Line Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden od sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snažnost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnita daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York

v Ljubljani, Kolodvorska ulica

od južnega kolodvora na desno poleg predilnice. stev. 35,

Najnižje cene.

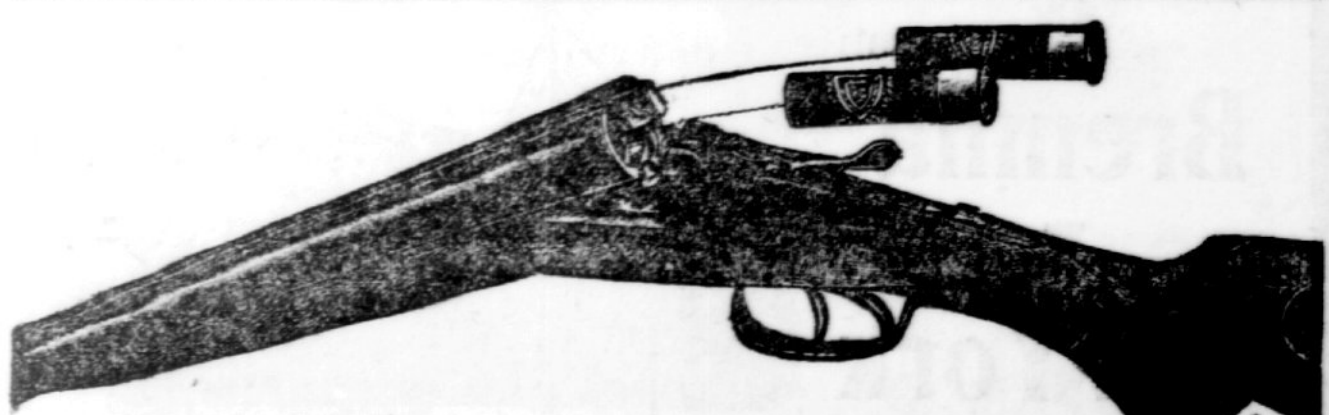
Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, čimnat modroci, otroški vozlčki itd.

Najsolidnejše blago.

Ljubljana Fr. Ševčik Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke troceve in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne preste.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na trdko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se!

3440

Prosim, prepričajte se!

„PFAFF“ Pozor! Pozor!

Kdor si želi kupiti v resnici dober šivalni stroj, naj kupi samo pravi

PFAFFOV STROJ

ki nosi na glavi in stojaču ime „Pfafl“ in se zanj 10 let jamči

Velika zaloga koles

kakor **Wallenrad, Puch**, solidno ljudsko kolo **Kosmos** in **Ilirija** kakor tudi vsi posamezni deli in popravila po najnižji ceni pri trdku:

Franc Tschinkel, Kočevje št. 240.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plašče za gospe, nepremišljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež

sladoled

in

ledena kava

se dobi

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča

klobuke
slamnike

čepice, razne moške perile,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber
dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Najbolje ogrske salame, fina sočna gnjat (šunka), kranjske klobase, prekajeno meso, slanina s papriko, najboljši pristni ementalški sir ter sladko čajno surovo maslo priporoča trdko

1772

I. Buzzolini, Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljke od najmanjše do največje množine po najnižji ceni.

Priporoča se

modni salon damskih in vseh vrst slamninkov.

Najnovejša dunajske in pariške oblike.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Cene nizke!

Postrežba točna in solidna!

Pismena naročila se odpremiho obratno.

Z odličnim spoštovanjem

1016

A. Adamič, Kranj.

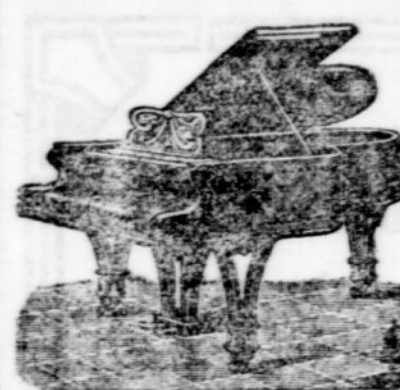
POZOR! NA OBROKE! BERITE!
Prva, največja, najstarejša in najposobnejša slovenska trdko in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrijskem jugu. Velikanska trgovina vsega glashenega orodja, strun in muzikaliij.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glashene matice in sodno zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sodnijske

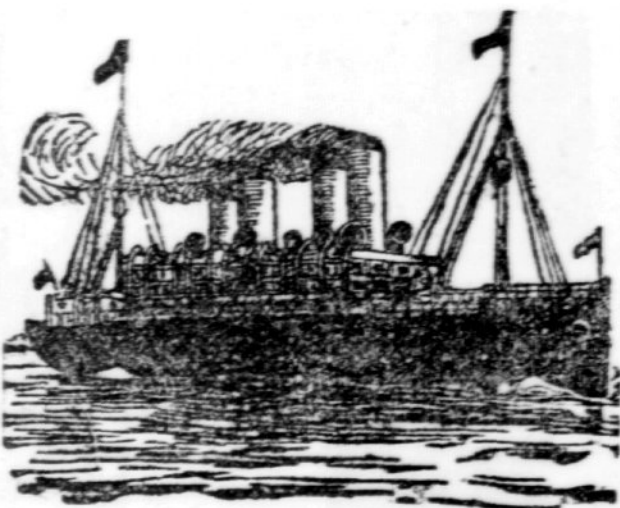
»Zvezda« nasproti
nunske cerkve:

Ljubljana, Kongresni trg št. 15

»Zvezda« nasproti
nunske cerkve:

Klavirji, pianini in harmoniji
najslovičnejših svetovnih trdk
Bösendorfer, Rudolf (ne An-
ton) **Stelzhammer**, (najboljši
: angleški sistem sedanosti),
Höhl & Heitzmann (neprekos-
livi pianini z Lexovo mehaniko),
Bratje Stingl, Czapska, Laub &
Gloss (koncertni 7/4 okt. pianini)
in **Hörig** (amer. harmonij od
90 K naprej), imam 10 jaz, njih
edini zastopnik za Kranjsko v
velikanski zalogi in izbiri (vedno 30 do 40 instrumentov).
Zato svarim pred nakupom event. falsifikatov ali navidezno
cenega bofelna zlasti, ker vsakdo kupi pri meni na 15 naprej prvovrsten in-
strument goraj omenjenih najboljših trdk z resnično 10letno postavnoobvezno garancijo.
Tudi preigrani klavirji v zalogi. Zamena najugodnejša. Uglajevanje in popravila sol. in ceno.
Nobena druga trdko ne zamore nuditi tako cenega, ugodnega in zanesljivega nakupa že zategadelj
ker goraj označene prve tovarne ne dajo svojih klavirjev na Kranjskem nikomur v zalogo kako
edino meni in drugič pa zato, ker je ta kuptja moj postranski zaslužek in brez vsake režije

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša vožnja iz **Havre v New York.**

Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse razrede dobiš edino pri 3439

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna v

Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetške posojilnice, nasproti gostilne pri "Figovcu".

Vozne listke iz Amerike v staro domovino po najnižji ceni. Izdaja vozne listke po vseh železnicah za prirejanje zabavnih in romarskih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

**ELEKTROTEHNIŠKA
DELNIŠKA DRUŽBA
PREJE
KOLBEN IN DR.
PRAGA-VYSOCANY**

Dinamo stroji in električni motorji. :
Naprave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. : Električni
obrat vseh vrst. : Ventilatorji. : Tur-
bogeneratorji, električne železnice in
lokomotive, žerjavi in dvigala. : Obloč-
nice in žarnice vseh vrst. : Vedno
turbine vseh sestavov (Francis, Pelton).
: Točna, ceno in hitra popravila vseh
električnih strojev drugih trdk. : Vse
potrebe za instaliranje. : : : :

Avtomobilna zvezaIdrija - Logatec,
kolodvor.Idrija - Logatec,
kolodvor.

Odhod iz Idrije:	Prihod v Logatec:	Odhod iz Logatca:	Prihod v Idrijo:
ob 6— zjutraj	ob 7:50 zjutraj	ob 8:30 zjutraj	ob 10:20 zjutraj
12— opoldan	1:40 popoldan	2:30 popoldan	4— popoldan
3:30 popoldan	5:10 popoldan	6:30 zvečer	8:15 zvečer

Cene z avtomobilnim umnibusom:

4649 I. razred II. razred
za osebo za osebo

Idrija - Logatec ali nasprotno K 3— K 2—
Idrija - Godovič : 1:50 : 1—
Godovič - Hotedrška : 1:50 : 1—
Hotedrška - Logatec : 1:50 : 1—

Idrija - Logatec ali nasprotno K 3— K 2—
Idrija - Godovič : 1:50 : 1—
Godovič - Hotedrška : 1:50 : 1—
Hotedrška - Logatec : 1:50 : 1—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamemo nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

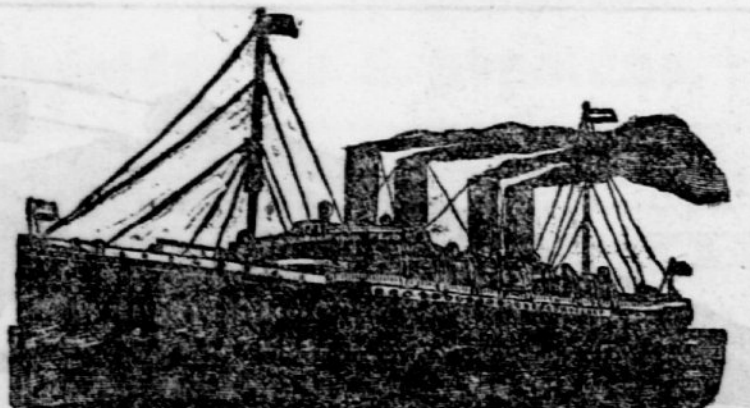
Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz 3411

Bremna

v

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobiš v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šte. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor Colorado, Meksiko, Kalifornijo Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi našo družstvo posebno ugodno in izredno ceno čez Balveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!!

Usta-
novljeno
L. 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
številka
154.

BRATA EBERL

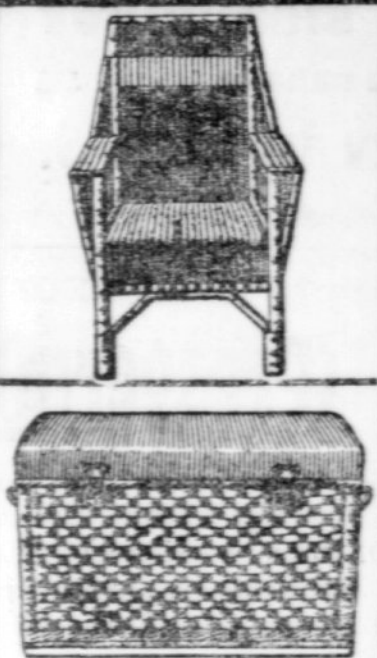
črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:
Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

Prva gorenjska 1635
košariška obrt v Radovljici.
(Izdelki državnih učnih delavnic).

Moderno pleteno pohištvo, vrtna zaslonila, popotne in kupejske košare, cvetlična in stojala za dela, obsežni solnični stoli, zaklopni stoli, vlaknaste preproge, kopalni čevlji.

Vse porabnostno in luksusno košarištvo.

Štampilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih štampilij
Ljubljana, Stari trg št. 20.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.

najnovije fasone
po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Popravi in preobleke
:: točno in cenno. ::
Najcenejše
Popravi in preobleke
:: točno in cenno. ::

dežnike
in solnčnike

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vpeljalet
strelovodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrljem z
asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hartschek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in cenno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Najboljši in najcenejši nakup!

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si
mojo bogato zalogo pravih, najfinjših
švicarskih ur iz
zlata in srebra, ure
za dame z diamanti
in briljanti, zapest-
nice, uhane, vratne
verize, poročne
in druge prstane,
krasne nastavke iz
kina srebra, na-
mizna orodja itd.
Zahtevajte cenik,
pošljem ga zastoj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni
:: delavnici točno in solidno. ::

Lepe prsi

Subi

dobe deklice in žene vsake starosti, ako
rabiyo moje najnovije **mazilo ali vodo**
za prsi, rabi se samo na zunaj, edino res-
nično učinkujoče sredstvo, zajamčeno ne-
škodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 60 vin.

Priložnostni nakup!

Velika gostilna pri Mariboru

poleg glavne farne cerkve, velika industrija, 10 minut od kolodvora, prometa
v trgovini z mešanim blagom okoli 50.000 K, vina se porabi 40 do
50 polovnjakov, piva 100 hektolitrov, najemnina nese okoli 1900 K,
3 orale sadnega in zelenjadnega vrta, gostilniški vrt, bogat inventar, se
zaradi oskrbovanja drugih velikih posestev **proda plačila zmožnim kupcem**
za priložnostno ceno 75.000 kron. 20.000 K ostane lahko na posestvu, ki pa
se lahko višje obremenijo. Pojasnila daje samo kupcem brezplačno uprava »Rea-
litäten-Markt« v Gradcu, Hamerlinggasse 6 (2784). 1942

Imate li peska?

Upotrebite ga mešanega s cementom za
zidne kamene, strešno opeko, votle kotle, cementno
zidno opeko, hodniške plošče, cevi, stopnice itd.

Mi dobavljamo

vse stroje in oblike za to donosno industrijo.

Tvornica strojev

Dr. Gaspary & Co., Markranstädt pri Lipskem.

Obisk dobrodošel.

Korespondenca češka.

Katalog št. 24 zastoj.

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolizejska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato
opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno
:: izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago
:: za izposojevanje ::
ob mrtvaških odrih
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
:: in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne
sadike do najzlahnej-
ših cvetlic in zelenjadi.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
:: točno in solidno. ::
Brezjavke: I. Bizovičar,
:: vrtnar, Ljubljana. ::

Samo 5 cen!

Goodyearwelt čevlji

so najboljši na svetu.

Visoki
čevlji
za
gospode
in
dame

10-50
12-50
14-50
16-50
19-50

Nizki
čevlji
za
gospode
in
dame

9-
10-50
12-50
14-50
16-50

Trpežni čevlji za otroke, visoki ali nizki.

Velikost . 21-25 26-28 29-31 32-34
na zadrge . 5-90 6-90 7-90 8-90
z gumbi . 6-50 7-50 8-50 9-50

rjavi 1 krono dražji.

Zaloga čevljev H. KENDA

Ljubljana, Mestni trg št. 17.

1148

RAF

Ventilni vozovi.
:: 14/18, 24/28, 40/45 HP. ::

Vozovi brez ventila.
:: 25/30 in 30/35 HP. ::

Liberška tvornica avtomobilov z o. z.
Liberce, Češko.

Karel Čamernik & Ko.
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9-12.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20. 1602

Nadležne kocine

na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixa
odstranjevalec kocin.

Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno. Kos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E. Zaloge v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem jelenu“, drogeriji A. Kanc in „Adrija“.

Pozor kolesarji!

Namesto K 120
samo kron 80.

Franko na vsako postajo.

V reklamne namene razpošiljam 200 novih svetovno znamenitih **grških** dvokoles model 1913, elegantnih in čvrstih, s torbo in orodjem namesto za K 120, za 80 K. Storpejnim prostim tekoni K 95—s poštino vred. Ze rabljena kolesa od K 40—naprej. Nova čvrsta guma po K 5—, 6—, 7—, 8—, zračne cevi po K 3—, 4—, 5—. Svetiljke, zvonci, pedal in vsa ostala pritrdila po cenah na debelo. Popravila, emajliranje in ponikanje v lastni delavnici hitro in ceno. Razpošiljanje po povzetju. Na dvokolesa naplačila K 20—. Plačevanje na obroke izključeno. Cenovniki gratis in franko. Srbo-hrvaško dopisovanje. 1069

Tvorniško skladišče dvokoles in šivalnih strojev
A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse šte. 23/III

Pristno brnsko blago

Spomladanska in poletna sezija 1913.

Kupon m 3-10 dolg 1 kupon 7 kron
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, telovnik) 1 kupon 15 kron
„ stane samo „ 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20—, dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnate kamgarne, blago za damske obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah :: kot solidna in poštena vrlo znana ::

Zaloga tvornice za sukno

Siegel-Imhof v Brnu (Bruenn).

Vzorec gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 517

Največja zaloga ur, juvelov, zlatnine in srebrnine

Najnižje cene!

Briljantni prstani (pristni la) od 15 K naprej
Diamantni prstani 10 „
14 kar. zlati prstani 3-50 „
Briljantni uhani 60 „
14 kar. zlati uhani 3-50 „
14 kar. zlate zapestnice 18 „

14 kar. zlate zapestnice z uro od 80 K naprej
Srebrne zapestnice z uro 18 „
Srebrne tula zapestnice z uro 20 „
14 kar. zlate damske ure 20 „
14 kar. zlate dam. ure z brilj. 48 „
14 kar. zlate dam. ure z diam. 28 „

14 kar. zlate damske verižice od 19 K naprej
14 kar. zlati damski collier „ 9 „
14 kar. zlate moške verižice „ 19 „
14 kar. zlate moške ure 40 „
14 „ zlate m. ure z dvoj. pok. „ 60 „
i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Velikanska zaloga ur, verižic, zlatih, srebrnih in niklajstih, kakor vsi drugi v mojo stroko spadajoči predmeti, pariške mamornate ure itd.

Moje cene so stavljen tako nizko, da kljubujem največji konkurenci in nudim svojim cenjenim odjemalcem največjo in najboljše jamstvo.

H. Suttner glavna in razpošiljalna trgovina, Glavni trg št. 25
podružnica in delavnica, Sv. Petra cesta šte. 8 **H. Suttner**

Lastna protokolirana tvornica ur v Svitci. — Tvorniška znamka „IKO“. — Edino zastopstvo za Kranjsko tvornice ur „Zenith“.

PRESELITEV

Tovarna pohištva J. J. Naglas

naznanja vdano,

da se je vsled poškodb na hiši Žurjaški trg šte. 7 morala začasno preseliti
s svojo zalogo in prodajalno pohištva
na Kongresni trg št. 12, vogal Vegove ulice

ter prosi najljubše velenjene p. n. odjemalce, da jej blagovolijo ostati zvesti.

Z odličnim spoštovanjem

1860

J. J. Naglas.

Lesni poslovodja

z večletno prakso, večje več jezikov

išče službe. 1918

Ponudbe pod šifro „Trgovce 1981“
na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in
zaloga štedilnikov

se nahaja: 535

Ambrožev trg šte. 9.

Pozor! Pozor! Drože (Presgerm)

Naznanjam vsem odjemalcem za Drože, da sem preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno silo s turbino, zato mi je mogoče, postreči brez konkurence po nizkih cenah in z najboljšim blagom. — Opozarjam pa, da moje materične drože so za 50%, boljše od vsakih spiritalnih drož. Spiritalne so mehke in vsebujejo vodo, zato jih nudi konkurenca po 80 vin.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s spoštovanjem

Makso Zaloker

tovarnar drož 3627

v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj, boljših pšeničnih mok in krmnih izdelkov ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 65

V Ljubljani, Cerknici, Trnovem, Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Zadru, Spljetu, Ercegnovem, Kotoru, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Inostu, Bolcanu in Tridentu.
Brzjav: Valični mlin, Kranj.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

94

M. GELEHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

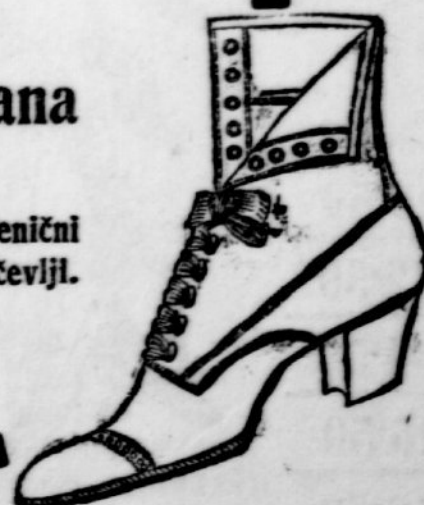
za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Prirodna vina

bela in svetlordeča K 40 do 56, stara, voljna K 68 do 76, pristen slivovec in drožnik K 116 za 100 litrov dobavlja

J. Kravagna v Ptuj.

Bleščeče belo perilo.

Kakor na solcu beljeno — izgleda perilo po polurnem kuhanju s primesjo

Persil

MODERNO. PRALNO-SREDSTVO

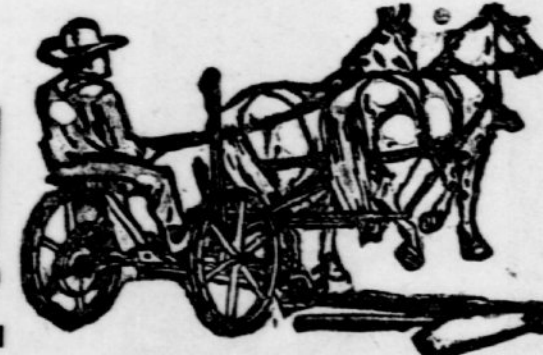
Persil ne vsebuje — kljub svojemu hitremu učinku — nikakih perilu škodljivih snovi. Zajamčeno neškodljivo pralno sredstvo.

TOVARNA:

Gottlieb Voith
DUNAJ III.1.

Napredaj po vseh trgovinah.

Za košnjo! Za košnjo!

Kdor namerava kupiti en stroj naj ne zamudi ogledati si

najnovější patentovani kosilni stroj „ZMAJ“

za 40% lažji za goniti, kakor vsak drug dosedanji kosilni stroj. Tudi so v veliki izbiri izvrstne ameriške kosilnice

Mack Cormick in Deering

enovprežne, dvovprežne in kosilnice za vole ter preobračalni stroji in grablje najboljših sistemov pri

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in stroji Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Nizke cene!

Jamstvo!

Točna postrežba!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 8,000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondl okroglo 1,000.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih =

4 3/4 %

Promese k državnim srečkam iz l. 1864

celo A K 40—
polevica A K 20-50

Glavni dobitak K 300.000—
Zrebanje dne 2. junija 1913.